
This is the **published version** of the article:

Mata López, Daniel; Vera Martín, Ana; Pérez Mateos, Àngels. Anàlisi de l'espai públic al centre urbà de Terrassa : un estudi del seu ús, flux de vianants, qualitat i perfil del comerç. 2019. 93 p.

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/232642>

under the terms of the **CC BY** COPYRIGHT license

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA

MÀSTER EN ESTUDIS TERRITORIALS I DE LA POBLACIÓ ED. (2018-2019)

ANÀLISI DE L'ESPAI PÚBLIC AL CENTRE URBÀ DE TERRASSA:

**UN ESTUDI DEL SEU ÚS, FLUX DE VIANANTS,
QUALITAT I PERFIL DEL COMERÇ.**

Autor: Mata López, Daniel

Tutores: Dra. Vera Martín, Ana

Pérez Mateos, Àngels

7 de juliol de 2019

Agraïments:

Vull agrair a les meves tutores Ana Vera Martín i Àngels Pérez Mateos tota l'ajuda que m'han disposat des del primer dia i sense la qual no hauria estat possible la realització d'aquesta recerca, donant-me bons consells i aportant-me sempre els coneixements més adequats per a la meva investigació.

També a la meva parella i als meus amics que m'han animat, escoltat, m'han suggerit quins aspectes podia retocar i que per tant, també han aportat el seu granet de sorra amb aquest treball.

A tots vosaltres, gràcies!

Resum:

L'espai públic s'ha convertit en el principal punt d'atracció per als ciutadans que resideixen a les ciutats. Per això, es considera molt important conèixer quin és l'estat d'aquest espai públic, així com poder determinar quines són les principals característiques i les principals activitats que s'hi realitzen. Aquesta recerca tracta d'explicar, a partir de tècniques qualitatives com la observació, i amb la adequada presentació d'un marc teòric, els resultats obtinguts i la discussió, quin ús se'n fa de l'espai públic a un grup de carrers del centre urbà de Terrassa, considerant el flux de vianants apreciats en diverses franges horàries. Per tal que un espai públic atregui ciutadans, ha de tenir elements físics i decoratius de qualitat que compleixin les necessitats de la població. De ser així, un dels sectors que es veu més beneficiat és el comerç, que és capaç de fer de nexa entre aquests elements, si presenta una oferta variada. A les conclusions del treball es recullen les principals idees obtingudes i es plantegen propostes per seguir una línia ascendent en quant a obtenir espais públics amb vida, que puguin satisfer als ciutadans i que siguin sostenibles en ple context de canvi climàtic.

Paraules clau: Ús de l'espai públic; Flux de vianants; Qualitat de l'espai públic; Comerç

Resumen:

El espacio público se ha convertido en el principal punto de atracción para los ciudadanos que residen en las ciudades. Por eso, se considera muy importante conocer cuál es el estado de este espacio público, así como poder determinar cuáles son las principales características y las principales actividades que se realizan. Esta investigación trata de explicar, a partir de técnicas cualitativas como la observación, y con la adecuada presentación de un marco teórico, los resultados obtenidos y la discusión, qué uso se hace del espacio público a un grupo de calles del centro urbano de Terrassa, considerando el flujo de peatones apreciados en varias franjas horarias. Para que un espacio público atraiga ciudadanos, tiene que tener elementos físicos y decorativos de calidad que cumplan las necesidades de la población. De ser así, uno de los sectores que se ve más beneficiado es el comercio, que es capaz de hacer de nexo entre estos elementos, si presenta una oferta variada. A las conclusiones del trabajo se recogen las principales ideas obtenidas y se plantean propuestas para seguir una línea ascendente en cuanto a obtener espacios públicos con vida, que puedan satisfacer a los ciudadanos y que sean sostenibles en pleno contexto de cambio climático.

Palabras clave: Uso del espacio público; Flujo de peatones; Calidad del espacio público; Comercio

Abstract:

Public space has become the main attraction for the citizens who reside in the cities. It is therefore considered very important to know the state of the public space, as well as to determine the main characteristics and the main activities carried out. This research tries to explain, from qualitative techniques such as observation, and with the proper presentation of a theoretical framework, the results obtained and discussion, what use is made of public space in a group of streets in Terrassa's city center, considering the pedestrian flow appreciated in several slots. In order for a public space to attract citizens, it must have quality physical and decorative elements that meet the needs of the population. Being like this, one of the sectors that are most beneficial is trade, which is able to make nexus between these elements, if you have a varied offer. At the conclusions of the work collect the principal ideas obtained and pose proposals to track an ascending line at regarding obtaining public rooms with life, that can satisfy at the citizens and that they are sustainable in full context of climatic change

Keywords: Use of public space, Pedestrian flow, Quality of public space, Retail

ÍNDEX:

1.Introducció	pàg.5
1.1. Motivació i justificació.....	pàg.5
1.2. Objectius, preguntes de recerca i hipòtesis.....	pàg.6
2. Marc teòric	pàg.8
2.1.Ús de l'espai públic.....	pàg.8
2.2.Qualitat de l'espai públic.....	pàg.13
2.3.Comerç als centres urbans de les ciutats.....	pàg.17
3. Àmbit d'estudi	pàg.20
3.1.Marc territorial i context sociodemogràfic.....	pàg.20
3.2.Contexte econòmic i teixit associatiu comercial al centre de Terrassa.....	pàg.22
4. Metodologia	pàg.24
5. Resultats	pàg.33
5.1.Discussió.....	pàg.74
6. Conclusions	pàg.77
7. Bibliografia	pàg.82
7.1. Espais web.....	pàg.84
7.2. Premsa.....	pàg.85
8. Annex - figures i taules	pàg.86
8.1.Imatges d'interès no incloses durant el text.....	pàg.86
8.2.Índex de figures.....	pàg.90
8.3.Índex de taules.....	pàg.92

1. Introducció

En un context on l'espai públic és el factor clau a l'**àmbit urbà** de les nostres ciutats perquè és l'indret on es realitzen les principals **activitats** peatonals és important poder analitzar quines característiques el componen i que es pot millorar per tal de que els vianants el puguin gaudir, sense oblidar el **comerç com un actiu important**, que pot revitalitzar aquest espai

L'àrea d'estudi és el districte centre de la ciutat de Terrassa. No s'ha treballat tota l'àrea, en concret, s'han observat i analitzat un grup de carrers per poder determinar com, qui i quin **ús** se'n fa de l'espai públic; com és la **qualitat** dels elements que el componen; i de com és el comerç a partir de la **oferta** que aquest espai públic proposa, és a dir, si predomina un comerç més tradicional o familiar o si pel contrari, el que predomina són les grans franquícies.

A partir de l'anàlisi dels resultats, es plantegen **propostes** per tal d'assolir que els àmbits urbans siguin el més complexos possible, és a dir, que disposin dels suficients elements de qualitat, i que el flux de vianants pugui realitzar un ús intens en quant a activitats es refereix. A més, es vol que de cara al futur, puguin ser dissenyats tenint en compte consideracions importants com pot ser **fomentar la participació ciutadana**, per tal que els vianants, que són els que donen vida als espais públics, tinguin més **responsabilitat** alhora de decidir com serà l'espai públic que utilitzaran (Dziekonsky et al. (2015)).

La restricció al llarg dels darrers anys del **trànsit vehicular privat** a molts centres urbans de les diferents ciutats del país, així com fer que tots els col·lectius puguin circular per la ciutat amb comoditat, en un entorn verd, el menys degradat possible, i amb una oferta comercial diversificada, ajuden a crear un espai públic de **qualitat, amigable i sostenible**.

1.1. Motivació i justificació

La principal motivació que em va dur a poder realitzar aquest treball i amb la temàtica establerta està relacionada amb conèixer tot el que compona l'espai públic i, en general, la **vida a l'entorn urbà**, en un món on la ciutat està sotmesa a un canvi progressiu i constant.

Passejar pel centre de la ciutat on s'acostuma a trobar la major part de les relacions socials i econòmiques on s'acostuma a trobar el principal patrimoni de l'indret, poder conèixer els comerços més antics que formen part de la història de la ciutat etcètera són qüestions que no s'han de perdre i que jo personalment amb aquesta recerca, volia recordar. He crescut passejant per aquests carrers i des de petit m'han aportat valors i m'han creat un **sentiment de pertinença**.

Aquesta sentiment el puc relacionar amb una cita d'un famós periodista americà, Herb Caen, premi Pulitzer l'any 1996, que defensava que "Una ciudad no se mide por su longitud y anchura, sino por la amplitud de su visión y la altura de sus sueños."

Crec que és de vital importància no oblidar d'on som ni d'on venim, i d'aquí ve la meva justificació a realitzar aquesta recerca sobre aquesta temàtica.

1.2. Objectius, preguntes de recerca i hipòtesis

Objectius

Aquesta recerca aspira a complir una sèrie d'objectius, de caràcter general, així com d'altres específics.

En primer lloc, **l'objectiu general** és el següent:

- Identificar i analitzar l'espai públic a partir del flux de vianants i el comerç al centre urbà de Terrassa.

D'aquest objectiu principal, se'n deriven **quatre objectius específics**:

- 1) Identificar i explicar quins són i quina qualitat tenen els **elements de l'espai públic** d'un determinat grup de carrers del centre urbà de Terrassa.
- 2) Conèixer **el flux de vianants i l'ús que en fa de l'espai públic** en un determinat grup de carrers del centre urbà de Terrassa, en **quatre franges horàries de jornada laborable**.
- 3) Comprendre el tipus de comerç que ofereix un grup de carrers del centre urbà de Terrassa.
- 4) Validar la metodologia per puntuar la qualitat de l'espai públic.

Preguntes de recerca

A més dels objectius s'han formulat una sèrie de preguntes per respondre amb la nostre recerca.

En primer lloc, **una pregunta general**, com és la següent:

- Com és l'espai públic del centre urbà de Terrassa a partir del flux de vianants, la qualitat de l'espai i el comerç?

En segon lloc, **tres preguntes específiques:**

- Q1- Quins són els principals elements físics i funcionals que defineixen la qualitat de l'espai públic d'un determinat grup de carrers del centre urbà de Terrassa?
- Q2- Partint de quatre franges horàries, a quina franja del dia es percep més aflluència de gent, quin perfil d'edat tenen i quina activitat fa de l'espai públic?
- Q3- Quin tipus d'establiment comercial es troba en un determinat grup de carrers del centre urbà de Terrassa?

Hipòtesis

Finalment, aquest treball d'investigació, també es planteja una sèrie d'hipòtesis, que respondran o no a les preguntes de recerca proposades prèviament.

Hipòtesi general:

- Els carrers que disposen de més i millors elements de qualitat al seu espai públic i d'un ús comercial més intensiu atrauen més flux de vianants.

Hipòtesis específiques:

- Els carrers amb major diversitat d'activitats comercials reben més vianants.
- Els carrers amb millor qualitat en el seu espai públic són els més atractius per passar, passejar o circular.
- El comerç del centre urbà tendeix a l'increment d'establiments de tipus franquiciat, grans cadenes i/o firmes, en detriment del tradicional.

A aquesta recerca es treballa per conèixer, a partir d'un anàlisi qualitatiu, l'ús de l'espai públic, la seva qualitat i com és el comerç als carrers de vianants del centre de la ciutat de Terrassa. Per tant, el contingut del document parteix de la definició dels objectius i les hipòtesis de la recerca, seguida de la base conceptual d'un marc teòric sobre el que es sustenta la investigació. Posteriorment, es contextualitza l'àmbit d'estudi amb les principals característiques sociodemogràfiques i econòmiques. El treball continua exposant la metodologia emprada, seguida per l'anàlisi i la interpretació dels resultats. Així es pot veure quin ús fan els vianants de l'espai públic i per quina franja d'edat; quins són els elements de qualitat, en termes de mobiliari i decoració, que componen aquests espais; i de quin perfil són els comerços del centre de la ciutat. Per últim, al darrer apartat de conclusions, es sintetitzen els aspectes més destacats de l'estudi i es responen les qüestions de recerca, validant els objectius i les hipòtesis plantejades inicialment.

2. Marc teòric

El marc teòric s'ha basat en el desenvolupament d'una sèrie de paraules clau que es consideren fonamentals per complementar la interpretació dels resultats de les tècniques aplicades.

Paraules clau: Ús de l'espai públic, Flux de vianants, Qualitat de l'espai públic, Comerç

Jan Gehl és un dels principals urbanistes a l'actualitat que defensen, a partir de la microescala dels carrers i gràcies a les seves teories sobre l'espai públic, com la percepció dels àmbits urbans ha canviat, donant una perspectiva urbanística que es pot utilitzar a aquesta investigació. A continuació, s'introduirà un concepte bàsic a la nostre recerca com és l'ús de l'espai públic.

2.1. Ús de l'espai públic

L'espai públic al llarg de la nostra història més recent, ha experimentat modificacions dràstiques. **A partir dels anys 60**, a causa de l'expansió de l'automòbil es va produir una **transformació dels espais públics**, així com de les conductes socials que s'hi produïen, un canvi basat en el paradigma de l'accés universal del vehicle a tots els indrets i en la gestió del trànsit viari, fet que va fomentar una zonificació de l'espai per usos i una expansió desmesurada de la ciutat gràcies a aquesta nova mobilitat conquerida. Igualment, això va fer que l'espai públic **deixés d'estar enfocat vers a les necessitats ciutadanes i a començar a ser ocupat pels vehicles**. Molts d'aquests, van passar a ser espais pensats exclusivament pels vehicles (carreteres, aparcaments etcètera). Aquest nou panorama dels espais públics va comportar un **increment de la percepció d'inseguretat**, així com una menor adequació d'aquests respecte la totalitat de la població infantil (Gehl, 2006).

A més, a diferents articles s'han analitzat els usos diversos de l'espai públic de la ciutat, emfatitzant que **la ciutat és el major espai públic**. No obstant, sembla que el concepte de propietat privada està tan arrelat que resulta estrany pensar en la ciutat com un gran espai públic. Per això, el **dret a la ciutat** és un concepte tan important, perquè li reconeix a cada ciutadà la possibilitat de que la ciutat sigui realment l'espai públic en el que exerceixen els seus drets civils, culturals, econòmics, polítics i socials (Toca, 2017). D'acord amb l'arquitecte, l'espai públic és **fonamental per a la socialització de la vida urbana**. Per això, la negació de la ciutat representa l'aïllament, l'exclusió i la segregació social, amb zones d'accés restringit, apropiació, deteriorament creixent o destrucció d'espais públics, deixant clar que l'individualisme, de vegades, sembla ser que està per sobre del bé comú.

L'espai públic no ha de ser així. Ha de ser un lloc de trobada i de conflicte, així com de participació i no només de circulació. A causa dels canvis globals a les nostres ciutats, la cada vegada major diversitat social s'expressa en els usos de l'espai públic més diversos i complexes que poden derivar en problemes a l'hora d'ésser tractats. D'una banda, els usos intensius d'alguns espais poden arribar a convertir-se en pràctiques irresponsables de certs grups o en usos privatis. Però d'altra banda, la manca d'habilitat per gestionar aquests conflictes, així com el procés d'abandonament de l'espai públic com a lloc de socialització, està provocant tensions que donen sensació d'inseguretat, i que deriven en problemes més greus (Ajuntament de Barcelona, 2017).

D'aquesta manera, l'ús de l'espai públic es fonamenta en les **activitats socials** que succeeixen a l'espai urbà i **que inclouen les formes de comunicació que es donen entre les persones**, requerint la presència d'una altra persona. Si hi ha activitat i vida a la ciutat, hi ha nombrosos intercanvis socials, mentre que si els carrers estan buits, no passa res (Gehl, 2010).

Segons l'arquitecte, aquest tipus d'activitats es classifiquen en tres grups:

- 1- **De caràcter passiu:** comprenen un espectre ampli de possibilitats. Existeixen les anomenades de caràcter passiu, mirar i escoltar el que passa al voltant d'una persona. Aquesta forma modesta de contacte es l'activitat social més extensa a qualsevol ciutat del món.
- 2- **De caràcter actiu:** contactes més actius. La gent es troba, saluda i parla amb els seus coneguts i amics, tant al carrer com a una cantonada etcètera. El contacte més intens a vegades neix a partir d'aquestes petites trobades. Sorgeixen nous temes de xerrada i d'interessos compartits.
- 3- **De caràcter comú:** són planejades, com les realitzades als mercats, les festes populars, trobades, processions i manifestacions.

Aquestes formes d'interacció són les que els vianants utilitzen alhora de comunicar-se. No obstant, necessiten gaudir d'un entorn agradable per a que es produeixin aquestes relacions.

A la següent imatge podem veure quins són els diferents usos de l'espai públic per aconseguir que la vida urbana funcioni, tenint en compte fenòmens com la salut, l'atractiu o la sostenibilitat.

Figura 1. Esquema "Classificació d'usos de l'espai públic" de Jan Gehl, 2010.

Font: Jan Gehl (2010) <https://www.pinterest.es/pin/571957221412346183/>

De fet, l'aspecte més rellevant per garantir l'ús de l'espai públic per part de tots és la **diversitat**, tant de funcions com d'usuaris. La mateixa seguretat queda així d'una manera o d'una altra garantida. La diversitat afavoreix la multi funcionalitat i es torna un element de potencialitat evolutiva (Borja i Muxí, 2001). Els autors també defensen que **l'espai quotidià és el de les relacions casuais o habituals** amb els altres, del recorregut diari entre les diverses activitats i de trobada. Aquest espai, coincideix amb l'espai públic de la ciutat. Per això, afavorir l'espai públic donant-li **qualitats estètiques, espacials i formals** facilita l'ús, les relacions i el sentiment de pertinença al lloc.

Seguint amb la mixtura d'usos, Jacobs (2011) esmenta que per entendre una ciutat, ens hem d'ocupar de les combinacions d'usos, no d'aquests per separat. Una barreja d'usos, per ser ho suficientment complexa com per sostenir la seguretat urbana, el contacte públic i el creuament de funcions i activitats, necessita una enorme diversitat d'ingredients. Partint d'aquest supòsit, es presenta una **qüestió sobre urbanització**, com és: com poden generar les ciutats una suficient barreja d'usos, suficient diversitat, a tot el territori, amb l'objectiu de conservar la seva civilització?

Doncs bé, la diversitat, de qualsevol classe, generada per les ciutats es fonamenta en el fet que en aquestes hi ha moltes persones molt juntes, i entre elles reuneixen molts gustos, coneixements, necessitats, preferències, provisions etcètera. Fins i tot els establiments més senzills, poden créixer en número i presència als districtes urbans

animats, perquè hi ha gent suficient per mantenir-los en curts i còmodes intervals. A la seva vegada, aquesta comoditat i aquesta qualitat interpersonal veïnal és en bona part el gènere que venen aquests establiments. Quan deixen de ser freqüentats en curts i còmodes intervals, perden aquest actiu. Però la diversitat que és el més important als districtes urbans és en si mateixa d'enorme importància per les ciutats, tant social com econòmicament, ja que la majoria dels usos de la diversitat depenen directa o indirectament, de la presència d'un comerç urbà abundant, còmode i divers.

Per tant, per generar diversitat als carrers i districtes d'una ciutat (Jacobs, 2011) són indispensables quatre condicions:

- Primer, el districte, ha de complir més d'una funció primària, preferiblement més de dues. Aquestes han de garantir la presència de persones que surten de les seves cases en horaris diferents i que estan allà amb finalitats distintes, però capaces d'utilitzar molts equipaments en comú.
- Segon, la majoria del conjunt de carrers han de tenir oportunitats abundants de girar cantonades.
- Tercer, el districte ha de barrejar edificis de diferents èpoques i condicions. Incloent una bona proporció de cases antigues, de forma que presentin una gran varietat compacta en el seu rendiment econòmic.
- Finalment, ha de tenir una concentració humana suficientment densa, siguin quins siguin els motius que els porti allà.

Aquestes quatre condicions combinades, creen nuclis efectius i econòmics d'ús, i la falta d'un qualsevol pot fer frustrar les potencialitats d'una determinada zona o districte.

D'altre manera, Dziekonsky *et al.* (2015), defensen que es poden **observar els espais públics a partir de la qualitat de les relacions socials que es realitzen**, perquè son espais que possibiliten la **vida quotidiana** dels diferents actors socials simultàniament, construint una identitat a partir dels diferents universos que s'expressen i que a més es poden integrar. A més, aquests autors argumenten que l'espai públic suposa ús social a nivell individual i col·lectiu, qüestió que es concreta a l'experiència de diverses activitats característiques entre les que existeix una gran quantitat d'alternatives.

D'acord amb Dziekonsky *et al.* (2015), l'ús social col·lectiu s'ha de realitzar conforme els espais públics permetin l'expressió col·lectiva, les manifestacions cíviques i la visibilitat dels diversos grups socials, tant a escala de barris com de la centralitat urbana. D'aquesta manera, destaquen com a característica principal de l'espai públic la seva capacitat d'albergar al ciutadà per tal que expressi i desenvolupi la seva dimensió social com a subjecte de dret, contribuint a la construcció del món.

A més, aquestes qualitats permeten **l'ús de l'espai per part de tothom i sense excloure ningú**, ni dones, ni nens ni altres minories que puguin sentir-se intimidades. Els autors reconeixen que l'apropiació de l'espai públic per part de diferents col·lectius minoritaris per raons de raça, gènere i/o estat es part del dret a la ciutat, de sentir-se orgullós del seu entorn, fet que porta a afavorir usos o activitats que permetin aquests mecanismes. Tot i així, per desgràcia, l'ús de l'espai públic no sempre està igualment garantit per a tothom. Per a poder-se utilitzar en igualtat de condicions per homes i dones han d'oferir característiques de **seguretat, visibilitat, il·luminació i heterogeneïtat**. Borja i Muxí (2001) argumenten que s'han de realitzar polítiques urbanes inclusives que afavoreixin l'ús de l'espai públic per part de les dones.

Per pal·liar en alguna mesura aquests efectes negatius sobre el dret a l'ús de la ciutat es creen **espais públics femenins** per fomentar la trobada, com **centres d'atenció**. Espais que són una ajuda, però que constaten la dificultat de la dona a l'hora d'exercir els mateixos drets que l'home. Per això, ha de ser tractat correctament, ja que suposa una gran oportunitat d'amabilització de les nostres ciutats, igual que ho és l'ús que se'n fa del mateix. Per aquest fet és molt important que el model urbà de la ciutat dirigit a les persones o per la vida quotidiana d'aquestes compleixi els següents requisits, tal i com assenyala Pluma (2014):

- **la ciutat propera**, amb patrons de proximitat als habitatges, als equipaments, als espais públics, als comerços i als llocs de treball, que garantissin l'autonomia personal amb recorreguts per a vianants.
- **la ciutat amable**, amb infraestructures de suport, en especial per a les persones cuidadores.
- **la ciutat segura i accessible**, que totes les persones puguin circular lliurement.
- **la ciutat de les persones**, que s'identifiquin i s'apropiïn de la ciutat i dels barris.

Assolint una ciutat com la esmentada, també aspiraríem a pal·liar totes aquestes situacions d'inseguretat i de convivència complexa explicades. L'espai públic és de tots, i és responsabilitat de tots fer-ne un ús adequat. Només així podrem gaudir-la i tots els col·lectius es podran veure implicats positivament en aquest èxit que suposaria un espai públic amb un ús integrat per a tothom. Per això, es necessiten més espais col·lectius i fomentar les ciutats amb la suficient il·luminació, amb espais adequats de pas i de trobada i que sigui coherent per millorar les especificitats que cada lloc necessita per tal d'amabilitzar la vida quotidiana dels vianants, que són al final els que en fan ús. A continuació, s'introdueix un aspecte determinant en l'ús de l'espai públic com és la qualitat del mateix.

2.2. Qualitat de l'espai públic

La qualitat de l'espai públic dels carrers es presumeix com un factor rellevant en l'atracció de vianants per a desenvolupar una gran diversitat d'activitats de pas i d'estada.

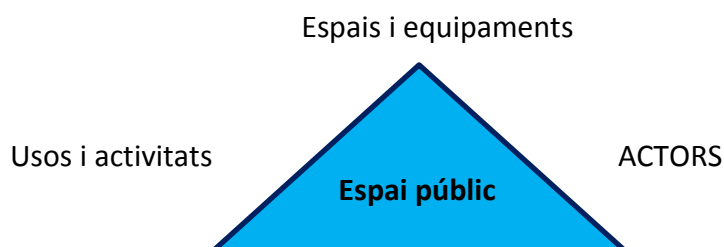
En paraules d'autors, com Borja (2000): "la cultura de l'espai públic ens porta a considerar que tots els elements que conformen l'espai físic urbà es poden i s'han de tractar amb un ús polivalent i positiu, triant avantatges i rendiments en benefici de l'espai públic". Aquesta afirmació, respon a la **perfecció sobre la realitat dels espais públics**. Esmenta que han de fer de l'espai públic un lloc adaptat, que faciliti l'accessibilitat, que estigui ben connectat i que sigui adequat per a fer-hi vida. Sense aquestes característiques, un espai públic tindrà dificultats per atraure gent, garantir el benestar dels seus usuaris i gaudir d'un grau suficient de qualitat. Per a geògrafs com Avellaneda i Serracant (2014), identifiquen l'espai públic, s'ha d'entendre com un àmbit col·lectiu, obert, accessible, de convivència i d'intercanvi de socialització, on es desenvolupa la vida social i comunitària. A més, si han de realitzar activitats culturals, de lleure o de descans, essent un espai de trobada de la ciutadania que potencia la interacció social i el desenvolupament de la vida.

Aquests geògrafs també defensen que el fet de ser un lloc inacabat i infinit és un altre de les característiques que presenten els espais públics, de la mateixa manera que són zones de la ciutat que estan en constant transformació, construïda a partir de la participació col·lectiva i les activitats quotidianes, per tal d'adaptar-se a les necessitats que presenta la ciutadania en aquell moment i així facilitar el seu dia a dia. A més, expliquen que, a banda del seu **component espacial**, el qual sabem que és perceptible, la qualitat dels espais públics depenen d'altres aspectes de caràcter més temporal ja que, segons el temps, poden presentar unes singularitats morfològiques i funcionals diferents, depenent de l'ús que s'hi realitzi, o el grau de degradació de l'espai.

Des de la perspectiva social, els espais públics també són llocs de conflicte i on es produeixen malauradament episodis d'exclusió, bàsicament perquè aquests estan constituïts socialment i generalitzats, així com el fet d'estar sexualitzat i heterosexualitzat (Sanz, 2010). El geògraf argumenta que el prototip d'home adult, blanc i heterosexual que està ben integrat en la societat des del punt de vista econòmic i que no és estranger és aquell a partir del qual s'han pensat, socialment, els espais públics. Des d'aquest punt de vista es produeixen situacions de violència urbana o d'exclusió vers a determinats col·lectius ciutadans, com a les dones, a la comunitat LGTB, als indigents o a la població immigrant. Sabem que l'espai públic està compost per uns elements essencials que es troben interrelacionats, de manera que, amb la manca d'un d'aquests, aquell lloc no pot ser considerat com un espai públic com serien els espais i els equipaments, els usos i les activitats, i els actors (Avellaneda i Serracant, 2014).

A continuació, a la figura 2 es poden veure, en forma d'esquema, aquests elements que configuren un espai públic.

Figura 2. Esquema dels elements que configuren l'espai públic.

Font: Elaboració pròpia

Encara que tots tres són rellevants, els actors són l'element més important dels espais públics, ja que, a part de què fan que aquests tinguin sentit, són els que li donen vida i utilitat, i estan conformats per diferents sectors de la ciutadania tal i com es mostra a la següent classificació:

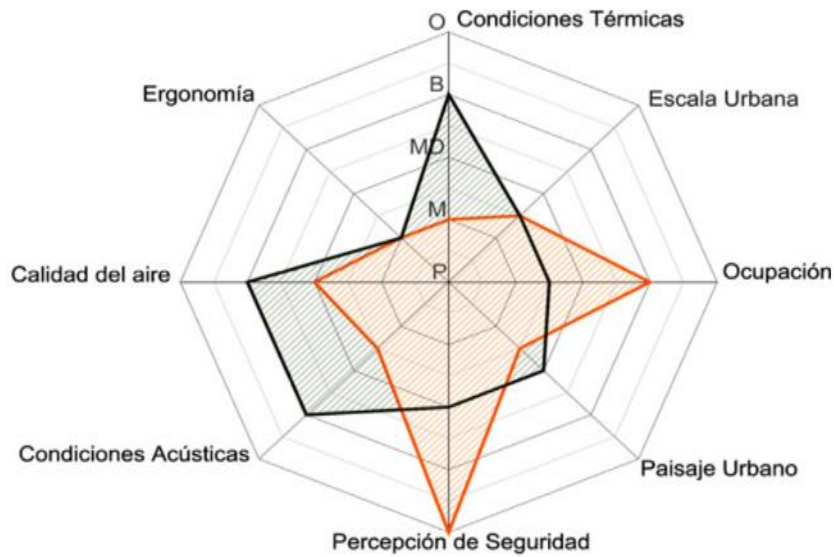
- El **veïns**. Són aquells que estan afectats o vinculats directament amb l'espai públic, encara que no l'utilitzin.
- Els **propis usuaris**: Són aquells que mantenen un lligam amb l'espai públic exclusivament des de l'ús, els quals es poden diferenciar segons les activitats que hi realitzen i els horaris en què les duen a terme.
- Els **ciutadans**: Són aquells que estan vinculats amb l'espai públic pel fet que aquest pertany a tota la ciutat.

Tal i com afirma Jan Gehl al seu llibre "Cities for people" (2010), les ciutats que desitgin atraure fluxos de persones han de tenir **espais públics curosament dissenyats**, ja que com diem son la infraestructura sobre la qual se sosté el procés que reforça la vida urbana. Si aquests espais estan tan ben dissenyats, seran un pol d'atracció per al comerç i per a totes aquelles activitats destinades a la millora de l'espai públic. A més, Gehl (2010) afirma que així com les ciutats poden buscar millorar la vida urbana mitjançant diverses polítiques públiques, hi ha molts exemples de com la renovació d'un sol espai i fins i tot el canvi d'un mobiliari i alguns detalls poden portar a les persones a patrons completament nous de comportament.

Seguint en la línia de Gehl (2010) i Dziekonsky *et al.* (2015) adverteixen que és imprescindible abordar el tema del disseny de les ciutats per tal que tinguin un caràcter interdisciplinari. En aquest sentit, els autors defensen que es torna rellevant tenir la major claredat possible respecte als factors que convergeixen en aquest complex fenomen. La imatge següent de Cabezas (2019) mostra els factors principals que intervenen en la generació d'espais públics confortables i de qualitat, amb un breu resum.

Figura 3. Esquema de “Condiciones espacios públicos de calidad” de Cabezas, 2019.

Font: Constanza Cabezas (2019).<https://www.plataformaarquitectura.cl/cl/02-285882/claves-para-proyectar-espacios-publicos-confortables-indicador-del-confort-en-el-espacio-publico>

- **Condicions Tèrmiques:** Fa referència a les dades climàtiques, així com als materials de l'espai públic, per poder adaptar la ciutat en funció de les seves característiques tèrmiques.
- **Escala Urbana:** El terme escala urbana es refereix a l'amplitud del carrer, així com a l'alçada de les edificacions, per tenir una referència més completa de l'espai a tractar.
- **Ocupació:** Vol dir quin és l'ús previst, així com els aforaments i la massa crítica de l'espai públic.
- **Paisatge:** Conèixer quin és l'atractiu de l'entorn.
- **Percepció de Seguretat:** Veure les transparències i la visibilitat als espais públics, així com l'ocupació prevista.
- **Condicions acústiques:** Es refereix als decibels utilitzats durant el dia/nit.
- **Qualitat de l'aire:** Referent al tant per cent de diòxid de carboni que consumeix cada habitant durant l'any.
- **Ergonomia:** Qualitat del disseny urbà.

Aquest darrer punt, l'ergonomia, s'aplicarà tant en el disseny de l'espai urbà com en el disseny de cadascun dels elements que el configuren (mobiliari, llum, paviment, verd urbà), tenint en compte la seva correcta distribució i quantitat. Per això, és important estudiar l'entorn i les seves característiques (climatològiques, geogràfiques, d'ús, durabilitat...) abans de seleccionar els elements que constitueixen l'espai públic i utilitzar sistemes d'ordenació contrastats, com sistemes de bandes funcionals. Per assolir un espai públic confortable, es necessari aconseguir uns valors d'equilibri entre els diferents elements mencionats, per tal d'aconseguir potenciar la presència de ciutadans en un espai públic còmode, segur i de qualitat. (Cabezas, 2019).

Tornant a autors com Dziekonsky *et al.* (2015), esmenten que és pertinent apuntar al **coneixement i a la optimització dels elements promotors** del canvi desitjat que, en definitiva, apunten a una major i millor qualitat de vida, relacions socials e interpersonals que permetin la integració social dels habitants de les ciutats.

Per això, argumenten que és necessari assumir dues qüestions que resulten fonamentals:

- La concurrència d'aquells actors i disciplines encarregades de l'estudi tant del comportament humà en l'espai públic, com de les disciplines encarregades del seu disseny i materialització.
- Desenvolupar un model que permeti abordar l'estudi, el disseny i la construcció d'espais públics per al benestar, la qualitat de vida i la integració social.

En aquesta direcció, resulta necessari dimensionar els factors que incideixen tant en el detriment com en la millora de la qualitat de vida de les persones, tenint en compte les condicions de vida, les apreciacions personals i els elements culturals i subjectius. Des d'aquesta perspectiva, Dziekonsky *et al.* (2015) consideren que és prioritari no abordar als usuaris únicament com a beneficiats o subjectes passius, sinó en la seva condició de ciutadans capaços d'exercir una **participació activa** des dels inicis d'un projecte de desenvolupament urbà, sobretot des de les necessitats, els diagnòstics socials i ambientals involucrats, el disseny dels espais públics, el seu potencial un cop s'han fet les intervencions i en les posteriors situacions d'avaluació i anàlisi, i la seva confirmació com a llocs amb sentit de pertinença o identitat.

Si es tenen en compte tots aquests fenòmens i a més som capaços de considerar també factors psicològics, culturals, socials, urbanístics i polítics, que tinguin un paper decisiu en la configuració de les realitats subjectives i socials i de la qualitat de vida a les ciutats, podrem aconseguir uns **espais públics de qualitat dignes**. Tot seguit, es tracta la importància del comerç als centres urbans.

2.3. Comerç als centres urbans de les ciutats

Des de la geografia, i tal i com defensa Crewe (2000), hi ha diversos elements fonamentals per entendre com funciona el comerç al detall o comerç minorista (*retail*), argumentant que, des de la dècada dels 80 del segle XX, hi ha espais on aquest comerç comença a funcionar, com és a les botigues per departaments i als centres comercials, als carrers, als espais de consum ostensible, i a la llar, tenint en compte aspectes de gènere.

Pel que respecta a la botiga per departaments i el centre comercial, Crewe (2000) fa referència a l'exemple dels grans magatzems de París i als centres comercials dels Estats Units, per destacar que no es poden veure els centres comercials urbans privats com a espais emblemàtics de comerç *retail* contemporani, ja que de ser així, simplificaríem la complexitat dels espais i les seves pràctiques de consum, i negaríem la importància social, cultural i econòmica de espais que havien estat en molts aspectes descuidats.

Passant a tractar els carrers, autors com el propi Crewe (2000) han considerat les maneres en que els minoristes pioners creen espais de consum diferenciats a través de preferències d'ubicació basades en qüestions d'imatge i identitat més que per criteris econòmics. A més, els carrers i els barris urbans també es vinculen cada cop més a determinats sentiments com la nostàlgia, l'anhel o la memòria, tal i com coincideixen Tucker, 1998, Gregson et al., 2001, Rycroft, 2000 (vist a Crewe, 2000) i on existeix un interès creient per les connexions entre el carrer i tot el que tingui a veure amb contemplar-los com passarel·les o indrets de talent i estil, com també defensen Ash, 1992; Polhemus, 1995; 1996; Purvis, 1996; Finklestein, 1997.

El tema dels espais de consum ostensibles és important ja que s'analitza l'extinció entre el que és públic, com els carrers i el que és privat, com la llar, perquè són espais on les relacions socials actives i quotidianes, les compres, i el seu significat es negocien de diverses maneres i en diferents llocs, (Bailey, (1998) vist a Crewe, 2000) ja que aquests espais són els que s'havien considerat marginals, espacial o econòmicament.

Finalment, la llar i els aspectes de gènere, també són importants, ja que s'ha recuperat, amb el pas dels anys aquest espai com un lloc clau de consum (Domosh, 1998). Aquí, el consum d'aliments i els significats culturals que produeix s'incorporen a les jerarquies de les relacions de poder de les llars, en les quals les divisions de treball de gènere continuen sent renegociades i reelaborades, tot dins del context més ampli d'una economia del consum intern. (Probyn, 1998: 161). A més, defensen que la creació de la llar ha de ser vista com a font de creativitat, reflexivitat i transformació, així com un lloc per a la realització i la reelaboració de les relacions socials, i especialment de gènere, com coincideixen Lofgren, 1990; Quaranta, 1995; Ritson et al., 1996; Corrigan, 1997; Hinchcliffe, 1997; Usherwood, 1997; Gregson i Crewe, 1998, (vist a Crewe, 2000).

Tots aquests aspectes analitzats, han d'anar lligats també amb com poder vincular el *Retail* amb l'espai públic dels centres urbans. Per això, autors com Bros *et al.* (1995), sostenen que el centre d'una ciutat ha estat considerat històricament com un espai d'aglomeració de comerç i serveis que implica una mobilitat i una potencialitat de venda molt rellevant. A més, Bros *et al.* també sostenen que aquest **comerç**, normalment, acostuma a **concentrar-se al centre de les ciutats** perquè es considera el lloc més important de la ciutat on es produeixen les relacions d'intercanvi entre els habitants. Així doncs, les ciutats que millorin i aconseguixin que els seus habitants utilitzin el seu espai públic comptaran amb una comunitat cohesionada, una identitat cívica i una qualitat de vida.

La vitalitat i l'aprofitament continu de les zones comuns per part dels habitants desemboquen en un ambient urbà que està ben mantingut i segur, convertint així la ciutat en un lloc atractiu per viure i treballar. Vist des d'una perspectiva social, els **espais públics urbans proveeixen majors possibilitats que els centres privats** i comercials per a que els membres d'una societat s'expressin, a més de permetre que es desenvolupi una sèrie d'activitats que no tenen cabuda a cap altre lloc. Tot aquests fets, milloren el rol que l'espai públic ocupa com a lloc potenciador dels lligams socials.

La Confederació Espanyola de Comerç (2016) conclou que **l'activitat comercial i l'entorn urbà** son un binomi sostenible i dues realitats estretament relacionades on es comenta que el comerç és una font de vitalitat, dinamisme i rendibilitat per a la ciutat i l'atractiu d'una ciutat incideix directament sobre el seu comerç. A més, també defensa que una de les claus per aconseguir conservar e impulsar la vitalitat del centre i per tant de la pròpia ciutat és el fet que el centre urbà sigui capaç de competir en el seu entorn amb altres zones d'atracció i formats comercials per assegurar-se la seva vitalitat econòmica. Així doncs, tot centre urbà amb voluntat d'èxit comercial necessita executar una sèrie **d'iniciatives dinamitzadores** que ajudin a configurar una atmosfera motivadora on **l'oci i la diversió** siguin elements bàsics per la captació de clients.

D'altre banda, la Comissió Europea (2016) ha argumentat que **l'activitat comercial** contribueix a la qualitat de vida en pobles i ciutats, on les botigues constitueixen el **centre de moltes activitats humanes**, ja que el comerç està absolutament present en el concepte de ciutat, sigui com a causa o com a conseqüència. I és que en un món predominantment urbà, l'activitat comercial pot ser un important element per a la **regeneració i el creixement sostenible** de les ciutats. L'activitat comercial pot ajudar a més a reforçar la **marca d'una ciutat**, fet que constitueix un factor de competitivitat important a l'economia globalitzada.

Per concloure aquest apartat, la Confederació Espanyola de Comerç (2016) exposa que per respondre a aquestes oportunitats, les característiques del destí comercial han de ser pensades estratègicament e integrada, des d'un enfocament multidisciplinari e incloent aspectes tals com el disseny, la oferta sectorial, l'accessibilitat i el rol de la tecnologia per, conjuntament, donar-li un caràcter especial al destí comercial.

Des de l'òptica dels consumidors Elizalde (1991) exposa que la societat és un mosaic de consumidors sigui quina sigui la seva capacitat de gastar i les tendències cap a certs productes i formats comercials. Partint de la base que el comerç ha experimentat aquesta transformació lligada al context general de les últimes dècades i a la pròpia evolució dels consumidors, es podia afirmar que ha succeït **una ràpida adaptació de la oferta comercial a la canviant demanda de la societat**. S'ha produït amb una doble direccionalitat al procés, sent capaç d'adaptar-se de igual manera als hàbits socials de consum com a la nova oferta comercial. Igualment, i com a contraposició a aquesta percepció de la societat com a consumidora, també existeixen òrgans de pressió i consulta dins dels diferents grups econòmics i socials, i de regulació i decisió als organismes públics, que el que realitzen principalment és la planificació dels usos econòmics del territori, tant a escala local, regional com estatal.

Pecourt (2001), defensa que es provoquen a la ciutat tendències homogeneïtzadores tant en les formes i modes de vida, com a la distribució comercial. Tot i que la validesa i perdurabilitat d'aquest model comercial es troba directament relacionat amb la tradició comercial i el model urbà de cada ciutat, la acceptació d'aquesta realitat obliga a una revisió de les característiques que conformen el model comercial actual, el qual està present als àmbits citats anteriorment. No obstant, no s'ha d'oblidar que la ciutat actual pateix un triple procés negatiu: **dissolució, fragmentació i privatització** (Borja i Muxí, 2001)

En aquest sentit, la **dissolució** ve causada per la difusió de la urbanització de forma desigual i el debilitament o especialització, en molts casos, dels centres. D'altra banda, **la fragmentació**, es produeix per la desesperació d'alguns suposats funcionalistes: la combinació d'un capitalisme desregulat amb la lògica sectorial de les administracions públiques, produeix la multiplicació d'elements dispersos en un territori tallat per les vies de comunicació. Finalment, la **privatització** ve a partir de la generalització de ghettos segons classes socials, des de les zones de luxe fins a les zones més pobres, i de la substitució dels carrers, les places i els mercats per centres comercials.

Així doncs, podem concloure aquesta secció esmentant que a la ciutat, o en sentit més ampli, a les regions urbanes o metropolitanes, es confronten dinàmiques contradictòries i en conseqüència les polítiques urbanes, poden impulsar unes dinàmiques i reduir altres.

És més important del que sembla tenir en compte aquests fenòmens alhora de planejar les ciutats i els espais urbans a l'actualitat, ja que són processos que realment estan afectant la seva morfologia i que calen de solucions per pal·liar aquestes necessitats.

Tractant el tema de l'activitat comercial, cal dir que influeix des del moment en que és capaç de dirigir el creixement de la ciutat cap al lloc en el que s'ha localitzat prèviament, ampliant la oferta comercial d'una determinada àrea i generant, conseqüentment, fluxos de consumidors cap al mateix. És molt important també en aquest procés el paper que exerceix la societat des de dos prismes molt diferents però igualment determinants: la societat com consumidora i com agent planificador i capaç de prendre decisions. A continuació es descriu l'àmbit d'estudi en el que es centra aquesta investigació.

3. Àmbit d'estudi

3.1. Marc territorial i context sociodemogràfic

La ciutat d'estudi, **Terrassa**, té una superfície de 70,1 quilòmetres quadrats i està situada al sud del massís de Sant Llorenç del Munt. És el terme municipal més extens i poblat de la comarca i es co-capital amb la ciutat de Sabadell. Limita al nord amb Matadepera; a l'est amb Sabadell i Castellar del Vallès; al sud amb Sant Quirze del Vallès, Rubí i Ullastrell; i a l'oest amb Viladecavalls i Vacarisses. Les zones forestals ocupen el sector més nord-occidental del terme. La part septentrional s'integra dins el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac.

És la tercera ciutat en població de Catalunya, comptant actualment amb més de **218.000 habitants**. Recentment, ha superat a Badalona, que compta amb més de 217.000 habitants. Terrassa només és superada actualment en termes de població per la capital catalana, Barcelona amb més d'1.600.000 habitants i Hospitalet de Llobregat, amb més de 260.000 habitants (Idescat, 2018). Terrassa està distribuïda territorialment en sis districtes, que s'agrupen en un total de 43 barris, inclosos el barris disseminats, i que a la següent imatge, s'exposa.

La nostra àrea d'estudi, concentra un total de 10 carrers comercials del centre urbà, situats com esmentaven al districte del centre de la ciutat, que conformen el districte 1. A la següent taula, mostrarem aquests carrers, juntament amb els metres que mesura cada carrer i la seva totalitat, per mostrar l'àrea recorreguda.

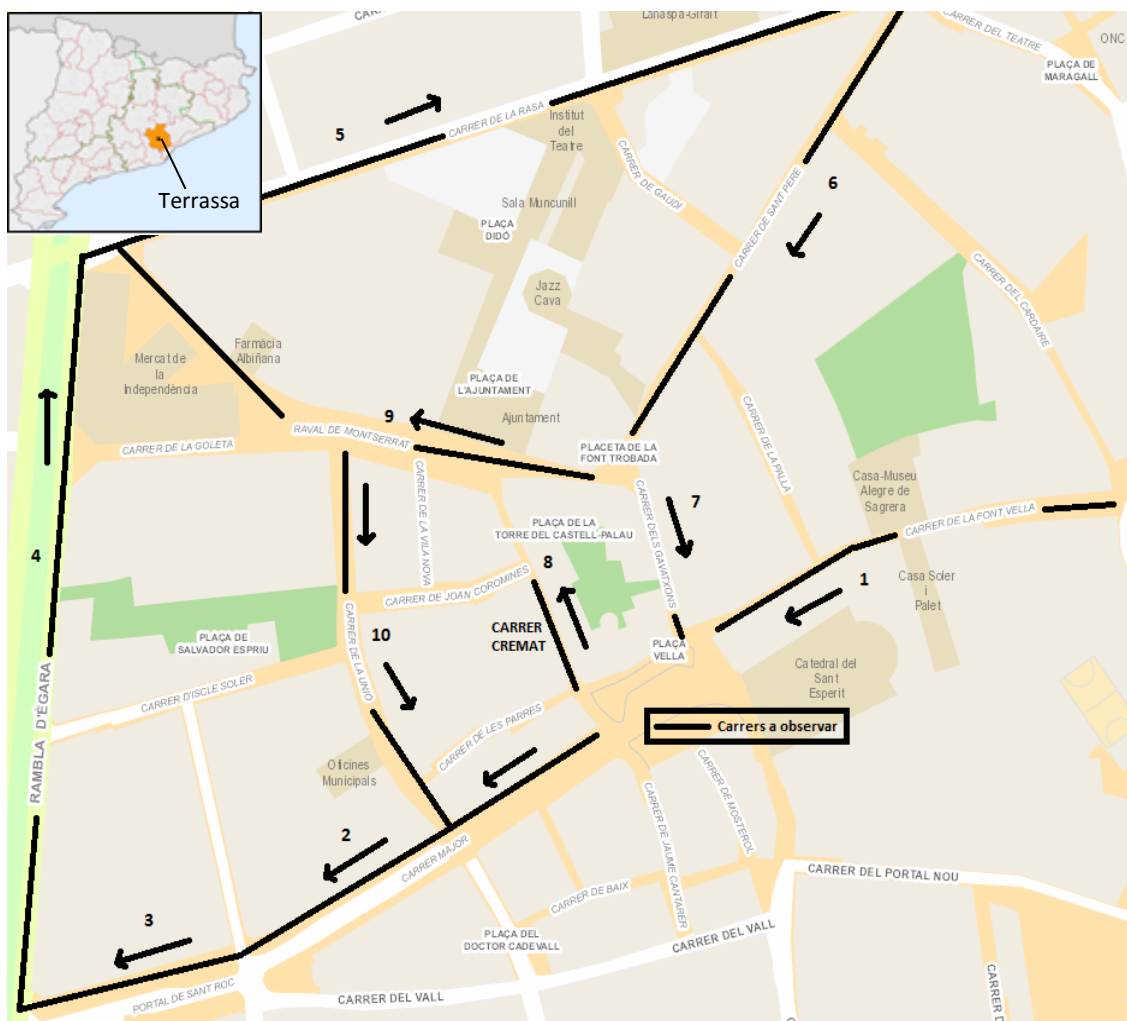
Taula 1. Nom dels carrers d'estudi.

<u>Àrea d'estudi</u>
1. Carrer Font Vella - 309,41 m
2. Carrer Major - 179,47m
3. Portal de Sant Roc - 89,81 m
4. Rambla d'Egara - 316,87 m
5. Carrer de la Rasa - 364'19 m
6. Carrer de Sant Pere - 221,38 m
7. Carrer Gavatxons - 69,13 m
8. Carrer Cremat - 92,25 m
9. Raval de Montserrat - 235,39 m
10. Carrer Unió - 173,88m
TOTAL: 2051,78 m (2 kilòmetres, 51 metres, 78 centímetres)

Font: Elaboració pròpia

Els 10 carrers d'estudi són per a **vianants**, amb excepció d'alguns on el vehicle motoritzat sense restriccions només hi circula per trams destinats a l'accés a pàrquing, com ara al Carrer Major, o amb ús restringit d'accés a vehicles d'emergències, serveis autoritzats i residents. De fet, l'únic carrer dels que s'analitzen en el qual hi poden circular en la seva totalitat vehicles motoritzats, és el carrer de la Rasa, tot i la condició de pacificat a 30 km/h de velocitat màxima.

Figura 4. Itinerari de l'àrea d'estudi del centre urbà de Terrassa.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Guia Ciutadana. Ajuntament de Terrassa, 2019

Tot seguit, contextualitzarem el centre de Terrassa, tenint en consideració el seu teixit comercial.

3.2. Context econòmic i teixit associatiu comercial al centre de Terrassa

L'activitat econòmica més important del districte 1 és la del sector serveis. El comerç és el sector més dinàmic amb entitats de referència com l'Associació de comerciants de Comerç Terrassa Centre o equipaments històrics com el Mercat de la Independència (Terrassa.cat, 2019). L'any 2014, l'Ajuntament de Terrassa seguint l'exemple dels BID (Business Improvement Districts) - (Districtes de Millora Empresarial) - va signar un conveni pioner de col·laboració amb l'associació de Comerç Terrassa Centre per dinamitzar el comerç i les activitats socials i culturals del centre de la ciutat.

A Terrassa, es plantegen diverses propostes relacionades amb poder dinamitzar el paper del comerç a la ciutat. Una d'elles seria la proposta de Comerç Terrassa Centre, que passa per convertir Terrassa en destinació comercial, atraure nova clientela i promoure el llogar dels locals buits i oportunitats de negoci, per totes les activitats econòmiques (Terrassa Centre, 2019).

A més, s'ha apostat per la creació d'un model de dinamització de l'espai públic amb el projecte del Vapor Gran, que va iniciar un procés participatiu entre veïnat, comerciants i entitats, en un exercici de coresponsabilitat i implicació ciutadana. Diferents estudis estan comprovant que, cada cop més, la ciutat de Terrassa, i en concret el seu centre urbà, està tancant més els seus comerços, obligant a desestacionalitzar-se a altres municipis. Per exemple, un informe de Terrassadigital.cat (2019) en fa un anàlisi, començant a parlar sobre l'anomenada Xarxa Perfil de la Ciutat. La Xarxa Perfil de la Ciutat aplega equips tècnics de 15 municipis, entre ells Terrassa. Consisteix en la col·laboració tècnica, metodològica i de recerca, a través, principalment, dels seus Observatoris Socioeconòmics. Doncs bé, acaba de publicar un estudi que certifica que **cada vegada els centres de les ciutats s'assemblen més i s'hi troben les mateixes botigues**. A més, alerta del paper que hi juga la **pressió immobiliària**.

L'eix comercial Terrassa Centre té poques botigues pròpies o úniques de la ciutat. Dit d'una altra manera, **té cada vegada més presència de botigues que ja hi ha a altres municipis, com són les grans marques comercials i les franquícies, sobretot de roba**. L'informe dels Observatoris Socioeconòmics certifica que els eixos comercials de les quinze ciutats treballades cada cop s'assemblen més. D'aquestes quinze ciutats, qui presenta un eix comercial amb més botigues que ja hi son a altres municipis és Granollers, amb un 38% del total. En canvi, Barberà del Vallès es troba a l'extrem oposat, perquè un 70% de les botigues del seu eix comercial no es troben a altres municipis. En el cas del centre de Terrassa, de les 239 botigues analitzades un 28% són botigues que podem trobar a altres municipis, un percentatge per sobre de la mitjana de l'estudi, que és del 22%. L'estudi també diu que un 33,5% són establiments relacionats amb la roba i el vestit, també per sobre de la mitjana.

Per últim, l'informe fa referència a que a Terrassa, un 13% dels locals estan tancats, buits o sense activitat, i que tan sols Mollet i Viladecans superen aquest valor. Un dels motius d'aquest augment de locals tancats, pot ser **l'augment en el preu del lloguer i la construcció de nous locals**.

L'estudi conclou afirmant que tant a d'altres ciutats com a Terrassa, si el preu dels lloguers continua augmentant, es produirà un tancament de molts establiments del centre, esmentant que aquest factor està sent més important que d'altres com la irrupció del comerç digital.

Tot i aquests aspectes, a Terrassa estan sorgint noves formes d'aquest comerç digital per pal·liar aquestes situacions. El portal digital Connec Terrassa (<http://www.connecterrassa.cat/>) és un exemple objectiu de com es poden **connectar** consumidors i comerços de Terrassa (entesos des d'un punt de vista ampli, englobant també prestadors de serveis i professionals liberals), utilitzant les noves tecnologies i formes innovadores de connectar al consumidor amb **el comerç local** a través de **l'online i de l'offline** i donant visibilitat a les petites empreses de Terrassa. D'aquesta manera, volen donar vida i presència a les ofertes, concursos, sortejos i promocions (publicitat) al màxim d'innovadores i interactives possibles i dinamitzar així la relació comerç-consum a través del màrqueting digital, oferint informació de qualitat sobre les tendències que van prenent els nous hàbits de consum. Per tant, un cop, exposat l'àmbit d'estudi, introduïrem la metodologia emprada a aquesta investigació.

4. Metodologia

Aquesta investigació utilitza tant metodologia qualitativa com metodologia quantitativa per analitzar l'ús de l'espai públic, el flux de vianants, la seva qualitat i el perfil dels comerços dels centre urbà de Terrassa. Per introduir aquesta secció es consideren adients les paraules del filòsof danès Soren Aabye Kierkegaard, que en seu llibre Carta a Jette (1847) manifestava:

“Sobre todo, no pierdas tu deseo de caminar; yo mismo camino diariamente hasta alcanzar un estado de bienestar y al hacerlo me alejo de toda enfermedad. Caminando he tomado contacto con mis mejores ideas, y no conozco ningún pensamiento cuya naturaleza sea tan abrumadora como para que uno no pueda distanciarse de él andando”.

Aquesta cita relata que és important que mentre camines analitzis el teu voltant, mirant que hi passa, per poder conèixer l'entorn urbà i l'espai públic de la teva ciutat, i considero que és adient per començar la metodologia.

A continuació s'expliquen les tècniques aplicades per assolir els objectius definits en aquesta recerca.

Observació de l'espai públic

L'observació de l'espai públic s'ha fet a partir del treball de camp, transitant per cadascun dels carrers d'estudi en diferents **franges horàries** i apuntant informació sobre l'espai com: quins elements configuren aquell espai, de quina qualitat disposen i quin és el perfil de comerç; i característiques del flux de vianants, sobretot: quina **franja d'edat** té la gent observada i quin ús fan de l'espai públic.

Aquesta observació, s'ha realitzat conjuntament amb la realització de fotografies a cada carrer i per cada franja horària, com a element de suport per a aquesta feina i que serà utilitzada, junt amb les dades mencionades als resultats de la observació.

Objectius: Mètode treball de camp als principals carrers del centre urbà aplicant les tècniques de:

- Elaboració d'un itinerari i calendari d'observació.

Taula 2. Calendari d'observació d'un grup de carrers del centre urbà de Terrassa durant el mes de maig i juny.

	Maig	Juny
Calendari d'observació	Franges horàries	Franges horàries
Hores punta	12-13h matí / 18-19h tarda	-
Hores vall	14-15h migdia	-
Hora nocturna	-	23-00h nit
	Dies observats	Dies observats
*Ambdós dies inclosos	7-8 i 9 maig / 15-16 i 17 maig*	7 de juny
	13-14 i 15 maig*	

Font: Elaboració pròpia

L'itinerari realitzat, mostra els diferents carrers del centre urbà de Terrassa tractats a aquesta investigació. Són 10 i segueixen un sentit i un ordre, establert per criteri propi i per continuïtat en la trama urbana, alhora de realitzar l'observació posteriorment explicada. Així doncs, són el carrer Font Vella, el carrer Major, el Portal de Sant Roc, la Rambla d'Egara, el carrer de la Rasa, el Carrer Sant Pere, el carrer Gavatxons, el carrer Cremat, el Raval de Montserrat i el carrer Unió.

D'altra banda, el calendari exposat prèviament té la finalitat de dotar del màxim d'informació a la recerca, a partir d'analitzar les diferents unitats d'estudi, com són principals carrers del centre urbà de Terrassa en hores punta de matí i tarda, en l'hora vall del migdia, i en hora nocturna, durant els dies laborables que es poden veure a la imatge i durant dies del mes de maig i juny del 2019. No obstant, no s'han tingut en compte la resta d'hores del dia, ja que la investigació estava enfocada en centrar-se en aquestes hores per poder veure quin flux de vianants, així com quin ús se'n realitza de l'espai públic en hores vall, punta i nocturna, per tenir una referència de cada franja horària i veure com varien els factors esmentats.

- Observació i quantificació d'elements (funcionals i decoratius) de l'espai públic.

S'ha realitzat a partir de la observació dels **elements funcionals i decoratius** que conformen els principals carrers del centre urbà de Terrassa. Els elements funcionals són aquells que doten l'espai públic de totes aquelles **necessitats** per fer la ciutat més propera, completa i complexa per a la gent alhora de circular-hi.

D'altra banda, els **elements decoratius i verds** serien aquells que són claus per millorar la salut de la població, ja que actuen com a pulmons que renoven l'aire, relaxen i suposen una evasió necessària per oblidar el formigó. Aquests elements serien els encarregats, en termes **sostenibles**, de donar a l'ambient una major sensació d'entorn saludable, així com d'aportar ombra on amagar-se en èpoques de calor, o per tal d'insuflar vida i a cobrir les paleses més aviat grises dels espais públics de les ciutats tenyint-se d'un color més agradable com és el verd.

- Observació del comportament dels vianants a l'hora d'usar l'espai públic (recull d'activitats d'estar i/de passar, seguint la proposta de Jan Gehl, 2010).

A partir de l'observació es pot veure quin **perfil** tenen els **vianants** que utilitzen els carrers, és a dir, si són joves, adults o gent gran i si el fan servir només per a passar, si més aviat els fan servir per passejar o si en canvi, realitzen **activitats** d'estar, seient ja sigui a bancs o a terrasses disponibles als espais públics. No només, s'observa el comportament dels vianants amb aquestes mesures, sinó que també s'aprecia si fan un ús de l'espai públic de caràcter passiu, actiu o comú (veure marc teòric, pàgina 10).

- Observació i quantificació de la percepció del tipus d'establiment comercial.

A partir del treball d'observació realitzat a cada un dels 10 carrers del centre urbà de Terrassa, s'ha determinat a partir de quantificar la percepció obtinguda a la observació quin tipus d'**establiment comercial** predomina a cada carrer del centre urbà de Terrassa. Per fer-ho, s'ha tingut en compte la **oferta comercial** que disposa cada carrer i així poder veure si aquests establiments són de caràcter *Retail* o tradicional, gestionades per minoristes, si són de caràcter nacional, multinacional, o si en canvi, són marques o franquícies gestionades per grans empresaris.

Aquestes tècniques estan estrictament relacionades i serveixen, en definitiva per observar que passa als espais públics del centre de la ciutat de Terrassa, tot sabent quin ús se'n fa dels espais públics (caràcter passiu, actiu o comú), qui en fa ús (joves, adults o gent gran), quines són les característiques que el configuren (la morfologia, la ocupació, l'ús, l'accessibilitat i la qualitat, per determinar si gaudeix de bones condicions per garantir el benestar de residents i de visitants) i com és el comerç que el centre de la ciutat ofereix.

Un cop aplicades aquestes tècniques, als resultats, també s'ha realitzat un treball de representació gràfica. Així, es poden mostrar les dades amb major qualitat, ja sigui amb gràfics de barres apilades, amb gràfics de columnes, en 2D o 3D, o combinant dos gràfics per tenir de forma visual una síntesi que reuneix de forma més clara els diferents aspectes treballats.

Taula 3. Síntesis de variables i indicadors.

GRUPS DE DADES	VARIABLE	INDICADORS
DADES DINÀMIQUES		GJ
PEATONALITAT	EDAT	GA
		GG
		CP
	ACTIVITAT D'ÚS	CA
		CC
MOBILITAT	TRÀNSIT VEHICULAR	CM
	TRÀNSIT PEATONAL	AG
DADES ESTÀTIQUES		L
FÍSIC	CARACTERÍSTIQUES DEL CARRER	DF
		P
		O
		FN/FC
	MOBILIARI FUNCIONAL	FT
		B
		PP
		PL
	MOBILIARI DECORATIU I VERD	A
		J
ECONÒMICA	ACTIVITAT COMERCIAL	R
		N
		M
		F
		ON
	TERRASSES	T

Font: Elaboració pròpia

A continuació, es descriuen els indicadors exposats per aportar una informació més detallada de les variables.

Dades dinàmiques:

Peatonalitat

Es divideix en edat i activitat d'ús.

- Edat:
  - 1.**GJ. Gent jove.** Grup d'edat comprès entre els 12 i els 25 anys.
  - 2.**GA. Gent adulta.** Grup d'edat comprès entre els 26 i els 65 anys.
  - 3.**GG. Gent gran.** Grup d'edat superior als 65 anys.

- Activitat d'ús:
  - 4.**CP. Caràcter passiu.** Fa referència a l'ús que fa la gent de l'espai públic, en aquest cas, mirar i escoltar el que passa al voltant, passejant pel carrer sense interaccionar entre ells. Font: Gehl, 2010.

5.CA. Caràcter actiu. Es refereix de nou a l'ús que fa la gent de l'espai públic, però en aquest cas, parlen, interaccionen i es saluden entre ells, ja sigui de peu, a un banc o a una cantonada. Font: Gehl, 2010.

6.CC. Caràcter comú. Va lligat amb la trobada de gent a mercats, manifestacions o qualsevol tipus de festa popular. Font: Gehl, 2010.

Mobilitat

Es divideix en trànsit vehicular i trànsit per a vianants.

- Trànsit de vehicles:

7.CM. Circulació motoritzada. És la freqüència de vehicles que circulen pels carrers. És dividida, en tant per cent, en nul·la quan la circulació motoritzada és del 0%; en baixa, quan la circulació és del 25%, el que suposa un vehicle per un minut o més; en mitja, quan aquesta circulació és del 50%, i per tant, circula un vehicle cada 30-60 segons màxim; en mitja-alta, quan la circulació és del 75% i hi ha circulació motoritzada cada 10-30 segons màxim; i alta, quan la circulació és del 100% i hi circula un vehicle cada menys de 10 segons.

- Trànsit peatonal:

8.AG. Afluència de gent. Fa referència a la distància que cada vianant té respecte a un altre al caminar per carrer. És dividida també en tant per cent, en nul·la quan no hi ha ningú al teu voltant; en baixa, quan l'afluència és del 25%, el que suposa tenir un radi superior als 10 metres de distància respecte una altra persona; en mitja, quan aquesta afluència és del 50%, fet que suposa tenir un radi d'entre entre 5 i 10 metres de distància amb un altre vianant; mitja-alta, quan aquesta afluència és del 75%, suposant tenir una distància d'entre 3 i 5 metres amb una altra persona; i alta, quan l'afluència és del 100%, el que suposa tenir una distància inferior als 3 metres amb un altre vianant.

Dades estàtiques:

Físic

Es divideix en característiques del carrer, mobiliari funcional i mobiliari decoratiu i verd.

- Característiques del carrer:

9.L. Longitud. És la llargada de cada carrer, mesurat en metres. Si el carrer fa entre 0 i 100 metres, és considerat com a curt; si d'altra banda mesura entre

101 i 200 metres, és establert com a mitjà; si el carrer fa entre 201 i 300 metres, és considerat com a mitjà-llarg; i si fa entre 301 i 400 metres, és establert com a llarg.

10.DF. Distància entre façanes. Com el seu nom indica, és refereix a la distància en metres entre les façanes d'un carrer. Si la distància és entre 2 i 4 metres el carrer és considerat estret; si aquesta distància és entre 4,1 i 6 metres, el carrer és considera normal; si d'altra banda, la distància és entre 6,1 i 8 metres, el carrer el considerem com a ample; i si el carrer presenta una distància superior a 8 metres entre façanes, és considerat com a carrer molt ample.

11.P.Pendent. Fa referència, en percentatge, a la inclinació del terreny. Si el pendent és entre el 0-3%, és considerat un pendent baix; si el pendent però fa entre el 3-7%, es considera un pendent normal; si finalment és superior al 7% és considerat un pendent elevat. Font: TFG. Pérez, 2017.

12.O.Ombrívol. Es refereix a si el carrer és totalment o parcialment ombrívol o si pel contrari, no ho és perquè hi dóna el sol. Si dóna el sol totalment és considera que el carrer no és ombrívol (0%); si la ombra dóna a un tram d'aquell carrer, es considera que el carrer és poc ombrívol (0-25%); si la ombra s'imposa a aproximadament la meitat del carrer es considera que el carrer és parcialment ombrívol (25-50%); si al carrer hi dóna ombra a més de la meitat del seu total, es considera un carrer força ombrívol (50-75%); si al carrer hi dona pràcticament a la seva totalitat l'ombra, es diu que és un carrer molt ombrívol (75-100%); i si finalment, l'ombra és total al carrer, el considerem com ombrívol (100%).

- Mobiliari funcional:

13.FN/FC. Fanals i Focus. És la presència o no de fanals i focus als carrers per aportar la correcta il·luminació, tenint en compte si estan ben distribuïts en número i espai i donar sensació de seguretat.

14.FT. Fonts. Presència o no de fonts al carrer per poder beure aigua i refrescar-se en una situació on el canvi climàtic s'agreuja cada cop més.

15.B. Bancs. Es refereix a si hi ha o no bancs als carrers on poder seure i, si a més son de qualitat (suport a l'esquena, material còmode), nous i amb un correcte disseny, per poder descansar.

16.PP. Papereres. Destinades per no embrutar el terra, i de la seva presència i distribució en número i espai al carrer, depèn fer una ciutat més neta entre tots.

17.**PL. Pilones.** Encarregades de restringir el trànsit a vehicles, i només permetre-ho als residents d'aquell carrer o al transport d'emergències o mercaderies. S'activen amb un comandament a distància i en l'horari de **08:00-11:30 i 14:00-16:30** les pilones estan baixades i es permet el pas de vehicles comercials per a realitzar operacions de càrrega i descàrrega. A més, els vehicles han de tenir enganxada una targeta ROSA, per realitzar aquest procés. Font: Ajuntament de Terrassa, 2019.

- Mobiliari decoratiu i verd:

18.**A. Arbrat.** Encarregats de donar ombra i de fer una ciutat més verda, que netegi l'ambient i que pugui crear una ciutat més sostenible.

19.**J. Jardineres.** Dotar a la ciutat d'un caràcter més amigable amb elements verds que decorin l'espai públic. Font: Pluma, 2014.

Econòmica

Es divideix en activitat comercial i terrasses.

- Activitat comercial:

20.**R. Retail.** Perfil de comerç minorista, local i que només es troba a una ciutat en concret.

21.**N. Nacional.** És refereix a un perfil de comerç que té diferents seus i establiments distribuïts pel país.

22.**M. Multinacional.** És el perfil de comerç que compta amb diferents comerços distribuïts pel món i que opera mitjançant inversions directes. Font: Dilc.org.

23.**F. Franquícies.** És un perfil de comerç en el que una empresa paga a una altre per tenir una llicència destinada a emprendre un negoci fent servir una marca que al mercat ja està consolidada. Font: Debitoor.es.

24.**ON. Oci nocturn.** Es refereix a l'oferta comercial que certs carrers ofereixen destinats a realitzar activitats d'oci per la nit, com discoteques o sales musicals.

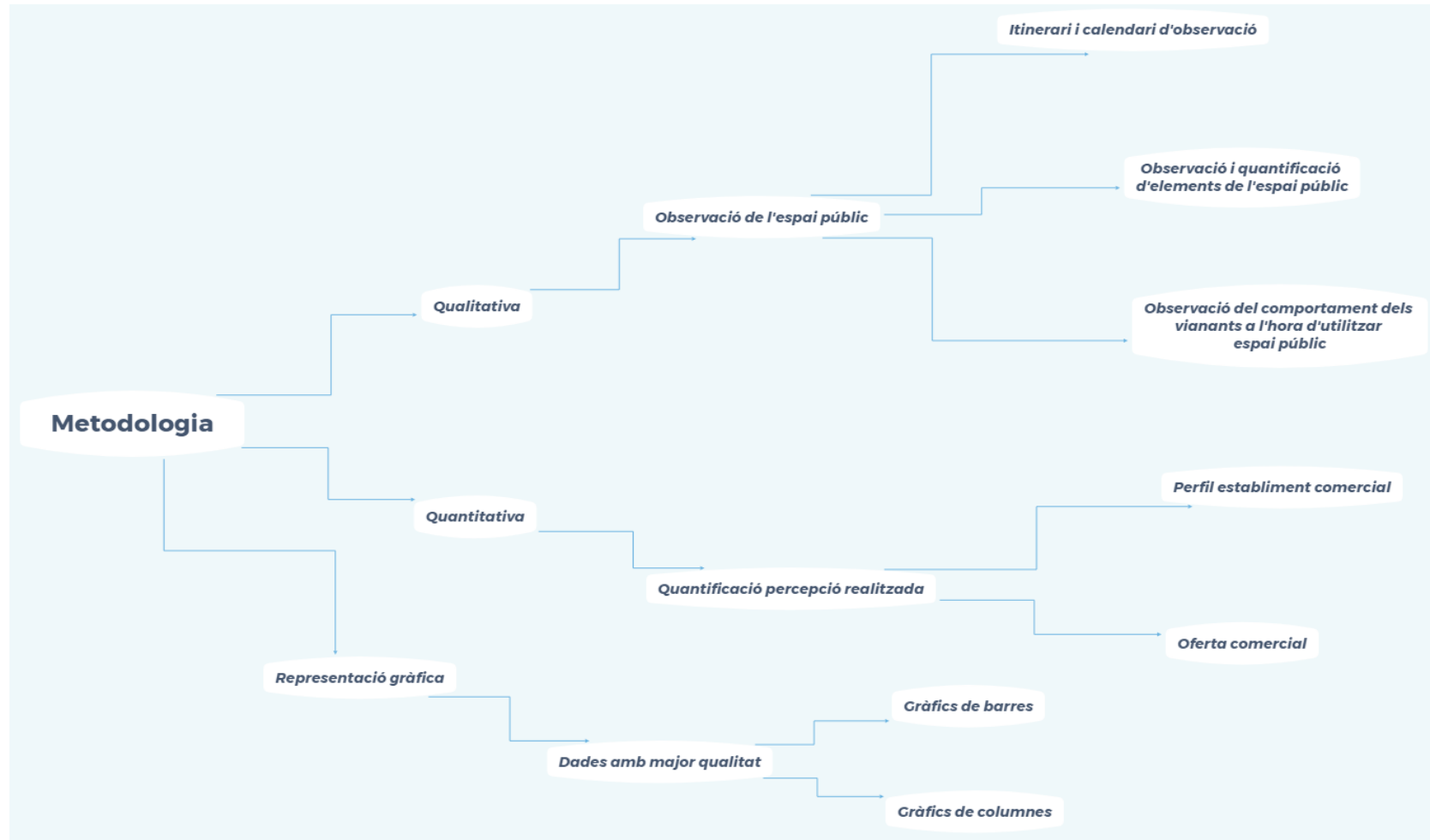

- Terrasses:

25.T. Terrasses. Les terrasses és l'exemple d'invasió de l'espai públic a partir d'un element privat, que a més en molts casos, redueixen l'espai, dificultant el pas als vianants.

Un cop explicades les variables i els seus indicadors, ara es mostra, per poder observar de forma esquemàtica la metodologia exposada, un mapa conceptual que resumeix tots els conceptes esmentats.

Figura 5. Mapa conceptual metodològic.

Font: Elaboració pròpia amb el programa lliure de disseny - Xmind, 2019

5. Resultats

A continuació es mostren els resultats del treball de camp, realitzats a partir del cos del treball exposat, així com del treball d'observació fet als 10 carrers comentats del centre de Terrassa durant el mes de maig i juny.

Aquest treball d'observació s'ha realitzat a diferents hores del dia, en **jornada laborable**, tenint en compte hores punta, on podem trobar major afluència de persones circulant, i on l'activitat és més frenètica; hores valls, on l'activitat tendeix a ser menor i **l'afluència de gent**, també és reduïda; i una hora nocturna, per comprovar quina és la afluència de gent, el trànsit vehicular o l'ambient pel carrer a aquesta hora. Per les hores punta, el treball de observació realitzat, ha estat de les 12-13h del migdia i de 18-19h de la tarda, per les hores valls, s'ha realitzat entre les 14-15h de la tarda, mentre que per la hora nocturna, s'ha realitzat entre les 23-00h de la nit de divendres.

L'ús de l'espai públic és una característica **dinàmica**, és a dir, que segons l'hora del dia en la que es circula per un carrer, es troba un tipus o un altre d'activitat. Per tant, mereix un anàlisi nou, depenent si és hora punta, hora vall o hora nocturna, com s'ha fet amb la mostra de resultats. D'altra banda, com tant la **qualitat de l'espai públic**, així com el **comerç de la ciutat** en aquest període de temps en el que s'ha realitzat l'anàlisi, no es pot considerar dinàmic serà analitzat un únic cop, amb els principals elements i les característiques més destacades i on només variarà si a aquella hora del dia al carrer analitzat, hi dona o no ombra.

Observació hora punta, 12-13h: 7 al 9 de maig de 2019

Carrer Font Vella: El carrer Font Vella és el primer carrer observat. És un carrer llarg de gairebé **310 metres**, en bona part estret, amb una distància d'uns **2,5 metres entre façanes** a excepció d'un tram que presenta un pendent elevat, superior al **7% i més ample**, superant els **6 metres de distància entre façanes**. És totalment **per a vianants** i a aquesta hora presenta una afluència de gent elevada, tot i que es pot circular. S'ha vist gent de totes les edats, tant joves en grups, com famílies passejant amb els seus cotxets, com gent gran. La gent, més dones que homes, entra i surt dels comerços, passa pel carrer, hi passeja o s'atura a parlar, tant de peu com asseguts als bancs, els quals en la seva totalitat, excepte un parell de bancs individuals, són sense suport per l'esquena i presents a la part ample del carrer. Per tant a aquesta hora és un carrer on es fa un **ús** de l'espai públic tant de caràcter passiu com actiu. A més, presenta **gran quantitat de comerços**, alguns locals com pot ser la botiga d'aliments naturals *NaturVella*, però on predominen els comerços nacionals com la *Granja Armengol* o *l'Informal* o multinacionals com una seu del banc *Deutsche Bank* o l'establiment de llenceria *Women Secret*, entre d'altres. L'oferta comercial per tant és variada, i he vist tant botigues per la llar, com d'art, perfumeries, de viatges etcètera. A la part de carrer estret, que és molta, no hi ha papereres ni fonts ni arbres, per exemple, possiblement

per manca d'espai. No obstant, quan comença el tram en pendent, el carrer s'eixampla i sí que hi ha un parell de papereres, una font, arbrat i els bancs prèviament mencionats sense suport per l'esquena, pel qual no resulten còmodes per aturar-se més enllà de per fer una breu parada per descansar, excepte dos bancs individuals situats al costat de la font. Per tant, presenta un espai públic de **qualitat** on, tenint en compte les característiques del carrer, els elements morfològics doten adequadament al carrer. Ha coincidit durant la observació que les pilones presents al final o inici del tram en pendent, estaven baixades, fet que ha possibilitat que alguns vehicles, com furgonetes, entrin al carrer de vianants. A aquesta hora, a la part estreta hi dóna l'ombra, però, a partir de quan s'amplia el carrer, sí que toca el sol.

Rambla d'Egara: Pel que fa a la Rambla d'Egara, val a dir que l'anàlisi compren només una part de la totalitat de la Rambla, que va des del Portal de Sant Roc, fins al carrer de la Rasa, mesurant poc més de **315 metres de llarg**. És un espai que comparteix un ús de vianants amb un ús vehicular, restringit exclusivament pels residents dels carrers del voltant. A més, a partir del carrer del tram de Rambla que creua amb el carrer de la Rasa, el transit s'anul·la també per aquests usuaris i només es permet el pas a vehicles de transport públic com autobusos o taxis, que tenen restricció per circular a un màxim de 30 quilòmetres per hora però que, en molts casos, se supera aquesta velocitat. Per la seva situació de Rambla és un espai molt concorregut, amb molt comerç, on hi circula gent de totes les edats i amb **circulació de cotxes**. A aquesta hora del dia és un espai on s'hi realitzen activitats especialment de passada, i on no s'hi realitzen contactes de caràcter actiu, ja que la gent en general no comença a parlar quan es troba, ja que cadascú circula per la Rambla sense aturar-se. Més aviat, serien de caràcter passiu, perquè tothom passeja, es mira però no interacciona. Es divideix en tres voreres, sent la del mig la més ample i còmode per a circular, amb una **amplada superior als 9 metres**. Tot i així, a aquesta vorera, també s'han observat diverses terrasses de bars però que gràcies a la seva amplitud, no redueixen gaire l'espai, com es veu a la imatge següent. Són un clar exemple de com envair espai públic amb elements privats, que tot i que com diem no redueixen gaire l'espai, estan ocupant espai que hauria de ser utilitzat pels vianants.

Figura 6: Terrasses envaint espai públic a la Rambla d'Egara.

Font: Arxiu personal, 7 de maig de 2019

A aquesta mateixa vorera, s'hi aprecien dues **fonts**, una **paperera cada vint metres**, i **bancs** que la gent utilitza, un arbre cada cinc metres, fet que li dona molt ombra, a més de moltes **jardineres** que fins i tot bloquegen en gran mesura el pas per aquesta vorera central, dificultant que més de dues persones circulin l'una al costat de l'altre, i fent menor l'espai de pas en cas de creuar-nos amb gent. És per tant un carrer amb un **espai públic de qualitat**, ja que amb els elements mencionats, s'ha vist que té equipaments per a fer-lo un carrer còmode i agradable, que a més estan ben distribuïts en posició i número. Si s'aconseguís eliminar totalment la circulació vehicular, encara seria millor la sensació de comoditat per passejar-hi o estar-hi i augmentaria la sensació de seguretat.

Pel que fa a les **voreres** dels costats, son més estretes, mesuren uns **3,5 metres** i és on es concentra la totalitat dels **comerços** de la Rambla, sent en general, franquícies de roba com *Pull and Bear*, *Zara* o *Lefties*, tot i que també nacionals com *Granier* o *365*. En canvi, el *Retail* és molt escàs quedant pocs comerços tradicionals, on podem destacar la *Merceria Rambla*, oberta des de l'any 1946 i que s'ha mantingut oberta, a partir d'un negoci familiar transmès de generació en generació. S'ha vist per tant que predomina l'oferta per les botigues de roba, així com pels forns o pastisseries, principalment. En gran part, també hi dóna la ombra a aquestes voreres, així que es pot dir que a aquesta hora la Rambla d'Egara és un carrer molt ombrívol.

Carrer de la Rasa: El carrer de la Rasa ha estat un dels carrers a observar més interessants i diferents. És un carrer amb petit desnivell a una part, el més llarg a observar, fent més de **360 metres** i amb molt flux de vianants tot i les seves voreres estretes, mesurant poc més de **2 metres d'ample** cada una, on a més el trànsit vehicular és permès. Aquest fet, provoca molt soroll i tot faria pensar que hi circularia poca gent, però no es així.

La gent, de totes les edats, destacant gent jove i adulta, entre 20-60 anys aproximadament, hi passeja, no hi para als bancs presents cada 10 metres, i realitza **activitats** de caràcter passiu. A més, a sobre de les voreres, hi ha diverses pilones, arbres, els bancs mencionats i fins i tot, alguns vehicles i motocicletes estacionades, que redueixen més encara l'espai, fent difícil circular més de dues persones, l'una al costat de l'altre i més encara per la gent amb mobilitat reduïda o a les persones amb cotxets i nens, pels quals pot arribar a ser perillós (veure annex, figura 45). A aquest tram del carrer de la Rasa, hi ha espais on toca el sol i espais on dóna la ombra. A més, a una part del carrer, gairebé no hi ha fanals, però sí focus. La única zona àmplia del carrer, superant els 50 metres d'amplada, es troba a la Plaça Didó, annexa al carrer, on hi dóna molta ombra, però que, per manca de més espai del ja ocupat, no hi ha jardineres. Aquesta Plaça té una única font i es veuen terrasses amb molta gent asseguda i parlant. És per tant la única zona on la gent realitza un ús de l'espai públic de caràcter actiu. És un carrer amb **poc comerç** però distingit en l'oferta d'oci nocturn, que s'omple de joves i adults a la nit dels caps de setmana, amb establiments com el *Zurito el Rovell de l'Ou* o la discoteca *PickWick*. Per tant, en general és un carrer on el seu espai públic **no disposa de la qualitat necessària** per ser considerat com a carrer segur, còmode o confortable, ja que presenta molts aspectes com els ja comentats, que no propicien aquestes característiques de qualitat. És per tot això que és un exemple de carrer, si més no, diferent i en certs aspectes **caòtic**.

Carrer Sant Pere: Aquest carrer és **totalment per a vianants**, mesura més de **220 metres** de llarg i poc més de **5 metres d'ample**, però pel que, a aquestes hores, s'hi pot circular sense problemes. Tot i així, s'ha apreciat una elevada presència de gent de totes les edats que hi passeja però en cap cas, realitza activitats d'estar o de caràcter actiu, per la nul·la presència de terrasses de bars o bancs. Tothom hi passeja però no s'atura, fent un **ús** de l'espai públic amb activitats de caràcter passiu. Crida l'atenció d'aquest carrer el fet que hi hagi diverses botigues i comerços tancats ja que els usuaris no poden fer front a **l'augment del preu del lloguer** (Terrassa digital, 2019), degut a que la majoria de comerços són *Retail*, locals o nacionals com *Tea Shop*, *Casas* o *Maxi Pa*. A aquest carrer es concentra activitat especialment amb oferta de sabateria i de roba, i és un carrer sense fonts, arbres ni jardineres, però molt ombrívol, amb diversos fanals i amb poques papereres però ben distribuïdes al llarg del mateix. Una part del carrer, presenta un desnivell elevat que pot dificultar el pas a la gent gran, i més encara si passegen amb caminadors, bastons etcètera. Considero que és un carrer amb una qualitat correcte, que tot i que l'amplitud no permet instal·lar-hi bancs per exemple, podria millorar aplicant algun element més, com una font o alguna jardineria, per fer-lo encara més agradable i donar-li un plus de qualitat.

Carrer Gavatxons: El carrer Gavatxons és el més curt dels carrers a analitzar, mesurant poc menys de **70 metres de llarg**, a més de ser d'estret, ja que la distància entre façanes és de poc més de **3,5 metres d'ample i per a vianants**. Tot i això, la circulació

de vianants és elevada i de totes les edats. S'hi realitzen absoluta i totalment un ús de l'espai públic de caràcter passiu, amb activitats de passar i no parar, per tenir més la funció de carrer connector entre punts importants del centre de la ciutat (com carrer Sant Pere, o el Raval de Montserrat, entre d'altres). A continuació, es veu una imatge del carrer l'activitat al carrer Gavatxons, en quant a flux de vianants i usos realitzats a aquest carrer i a aquesta franja horària.

Figura 7. Activitat al carrer Gavatxons.

Font: Arxiu personal, 8 de maig de 2019

És un carrer amb presència exclusivament de **comerç local**, sense franquícies, amb pocs focus i on no hi dona l'ombra. A més, no presenta ni papereres, fonts, arbres o verd urbà, probablement per manca d'espai, però sí d'una petita jardinera.

L'oferta del Carrer Gavatxons és variada, hi ha dos establiments emblemàtics de la ciutat com el *Frankfurt Vallès*, obert a Terrassa des de 1963 o la *Relotgeria Hora Exacta*, distribuïdors de rellotges des de 1909 passant per sagues familiars, però també hi ha franquícies com és el *Party Fiesta*.

Cal dir per tant, que la qualitat de l'espai públic, tenint en compte com és de curt i estret el carrer és correcte. Probablement es podria instal·lar algun **focus** més, així com alguna jardinera més, per fer més agradable la circulació d'aquest carrer, com dèiem, més de transició.

Carrer Cremat: Aquest carrer es similar al carrer Gavatxons, ja que és curt, perquè mesura poc més de **90 metres de llarg**, i estret amb una distància entre façanes de poc més de **3 metres**. Tot i així, presenta un flux de vianants elevat, on es veu especialment de nou gent gran i adulta, entre les edats compreses ja mencionades, i pocs joves. Aquestes persones es limiten a utilitzar el carrer per passar o per entrar a certs comerços, però no per realitzar **activitats** d'estar ni de caràcter actiu, ja que el carrer no hi convida a realitzar-ho perquè, tot i ser totalment per a vianants, no disposa de bancs. A més, tampoc hi ha fonts ni papereres, tot i que sí diversos fanals i focus i fins i tot, dues petites jardineres. Això sí, cal dir que tampoc hi ha cap arbre per manca d'espai però per la ubicació del carrer a aquesta hora per la posició del sol, sí que hi dona ombra. Els **comerços** són de caràcter **local**, com el *Cau Ple de Lletres*, el *Centre Internacional de Dietètica i Nutrició*, o *Els Xixonencs*, obert des de l'any 1895 i instal·lats al carrer Cremat des de fa molts anys; o franquícies com el *Rituals* o *Ibericus*.

Raval de Montserrat: El Raval de Montserrat és un carrer estret en part, superant els **4 metres de distància entre façanes**, però que a un tram s'eixampla, amb una distància entre façanes que supera els **17 metres**. A més, és llarg en extensió, mesurant **235 metres**, totalment **per a vianants** i d'elevada circulació de vianants, per la presència de molts comerços. Destaca el *Mercat de la Independència*, el mercat més important de Terrassa, on és realitza un **ús** de l'espai públic de caràcter comú, així com d'altres elements d'importància com *l'Ajuntament de Terrassa*, fet que el converteix en un carrer important on l'activitat de les persones no hi cessa, en forma de passeig així com entrant i sortint dels **comerços**, que també hi ha barreja entre locals com el propi *Mercat de la Independència*, inaugurat l'any 1908, *Calçats Terrassa* o *Caramelini*, o franquícies com *Carné*, *Natura* o *Passión Beauté*, per exemple. Aquest fet mostra que al Raval de Montserrat, l'oferta és molt variada, i podem trobar tant botigues de roba, com de calçats, d'estètica, supermercats, bars etcètera. Aquí s'han apreciat persones de totes les edats, també joves, que hi passegen però que també especialment seuen als bancs. Hi ha diversos bars amb terrasses, tot i que no hi seu gaire gent i no redueixen gaire l'espai gràcies a l'amplitud del carrer (veure annex, figura 40). Tot i així, igual que s'ha dit amb la Rambla d'Egara, un indret privat està ocupant espai públic destinat al vianant. En aquest cas, s'ha apreciat per tant un ús de l'espai públic tant de caràcter passiu, com actiu, ja que si bé és cert que a les terrasses dels bars hi seu poca gent i no interacciona, als bancs sí que la gent es relaciona i parla, i per tant, realitza un ús de l'espai públic de caràcter actiu. A aquest carrer sí que toca el sol a bona part, però tot i així hi ha molt arbrat. Disposava també de moltes papereres i fanals, però per contra no hi ha jardineres.

Carrer Unió: El carrer Unió també és totalment **de vianants** i és possiblement el carrer menys concorregut dels observats a aquesta franja horària. És un carrer ample, amb una distància entre façanes d'uns **6 metres**, no excessivament llarg, ja que mesura poc

més de **170 metres**, de fàcil circulació i on de nou s'ha observat tant gent jove, com adulta i gran que és limitada a passar i no a parar, tot i la presència de bancs i de terrasses de bars, poc utilitzades pels usuaris, a una part del carrer. Tot i que en fan ús, en general la gent no interacciona, mentre que hi passeja no s'atura a parlar, i per tant, fan un **ús** de caràcter passiu. Disposa de papereres ben distribuïdes en ubicació i número, d'arbrat i és molt ombrívol, però que no presenta jardineres, ni gaires fanals. Pel que fa als focus, en presenta però mal distribuïts, fet que pot donar una sensació de **manca de visibilitat en hora nocturna**. Tot i així, la seva **qualitat** la catalogaríem de correcta, per la presència dels altres elements descrits com l'arbrat o les papereres. Presenta gran quantitat d'establiments amb **oferta** destinada a l'alimentació, amb bars, forns de caràcter nacional com un *Maxi Pa*, franquícies com la cadena d'hamburgueses *Goiko Grill*, de recent obertura, o altres establiments com *Nespresso*.

Carrer Major: El carrer Major que **combina l'ús peatonal amb l'ús vehicular**. És similar al carrer Unió en extensió, mesurant uns **180 metres**, i en part estret, amb una distància entre façanes de poc més de **3,5 metres** a la part on es permet el trànsit vehicular, però que s'eixampla al fer-se de vianants, superant els **10 metres d'ample**. A aquest carrer, s'ha observat de nou gent adulta, principalment treballadors, d'edats compreses entre els 30-55 anys, gent gran entre 60-80 anys i poca gent jove, tret de a algunes franquícies de roba com *Stradivarius* o *Springfield* on sí que hi podem apreciar. Altres **establiments** que podem observar són l'empresa nacional de calçat *Querol*, multinacionals bancàries com *Santander*, o altres cadenes de roba, que és l'oferta més destacada del carrer, com la companyia sueca *H&M*. Compta amb papereres cada 10 metres, amb molta presència de comerç i amb molt flux de vianants a aquesta hora, on s'hi realitzen diversos usos, comercials, residencials, d'oci etcètera. A més, a una part del carrer, existeix un petit desnivell, però que no dificulta per aquest motiu la circulació. Justament a aquest tram és permès el trànsit vehicular, fet que és molest pel soroll que es genera i perquè redueix espai de circulació als vianants. A la part on no es permès el trànsit vehicular, com es deia, la vorera es molt més ampla i per tant, és més agradable passejar. A aquesta zona, s'hi concentren diversos bancs i, aquí sí, la gent gran realitza **activitats** d'estar de caràcter actiu, interaccionant entre elles i mantenint converses. Tot i així, s'ha observat alguna furgoneta estacionada, probablement d'algun repartidor que estava repartint. Aquí les **terrasses** dels bars redueixen molt l'espai, (veure annex, figura 41) dificultant el pas a gent amb mobilitat reduïda o a famílies amb cotxets amb nens petits, en cas que la circulació, com és el cas, sigui d'un flux de vianants elevat, degut a l'estretor d'una banda de les voreres on es situen. És un carrer amb molts fanals i que sí que compta amb molts arbres i és molt ombrívol a aquesta hora. Malgrat això, tampoc disposa de jardineres. És per tant un carrer amb una **qualitat de l'espai públic notable**, sinó fos pel fet esmentat de que a una part del carrer, hi circuli trànsit vehicular i per la presència de moltes motocicletes a les voreres que redueixen l'espai, com es mostra tot seguit.

Figura 8. Presència de motocicletes a una vorera del carrer Major.

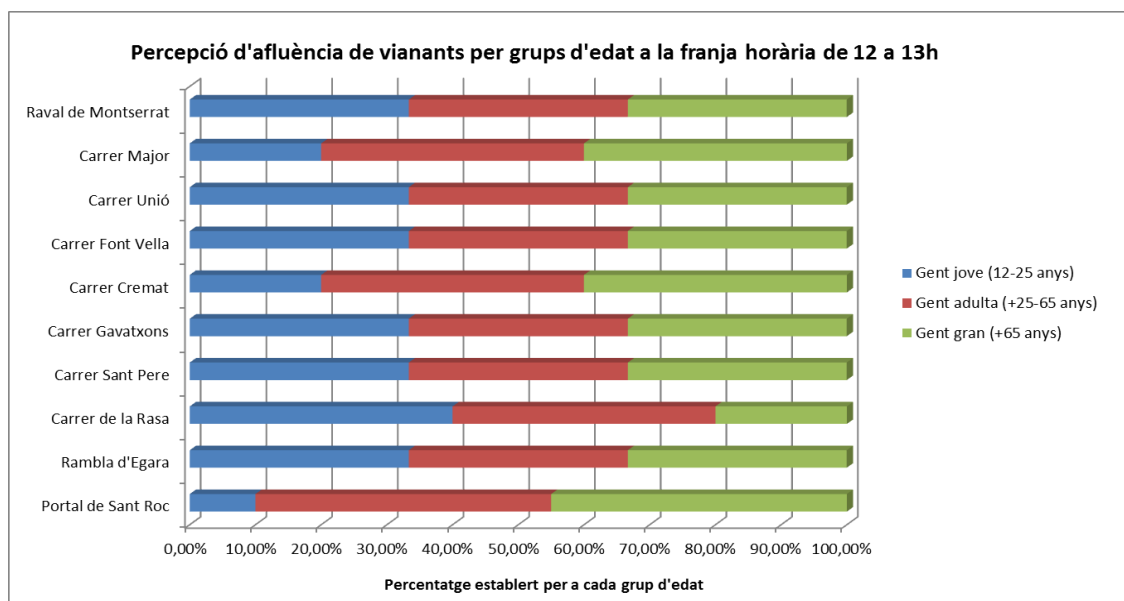
Font: Arxiu personal, 8 de maig de 2019

Portal de Sant Roc: El Portal de Sant Roc també combina l'ús vehicular amb l'ús peatonal. És un dels carrers més curts, ja que mesura uns **90 metres de llarg**. Pel que fa a les voreres, són amples, mesurant **5,5 metres cada una**. A les dues, hi circula un flux elevat de gent. La gent que s'ha observat en general a aquesta hora punta, prèvia a l'hora de plegar per dinar és gent adulta entre 30-55 anys, o gent gran, entre 60 i 80 anys aproximadament. Els joves se suposa que estan a les escoles, instituts o universitats. Tan sols es veuen algunes monitores amb grups d'infants realitzant una sortida. El perfil de la gent que s'ha vist per tant, en caràcter d'ocupació son treballadors o jubilats. És un carrer pla i de fàcil circulació. Per això, la gent hi passeja i realitza **activitat** d'estar als bancs, els quals en podem trobar agrupats o situats cada 5 metres aproximadament. Són activitats tant de caràcter passiu com actiu, perquè la gent tant interacciona entre ells com simplement seuen a descansar o a aturar-se a un banc. No només es realitzen activitat d'estar als bancs, sinó que també als bars del carrer, els quals disposen de terrassa que ocupen espai i el redueixen, tot i l'amplitud del carrer, de nou envaint, a partir del sector privat, espai públic. Aquesta gent, entra poc als comerços, i la majoria de persones es queden mirant als mostradors. Aquests **comerços** són de caràcter local, com *Casa Planelles* o la *Pastisseria Nou Ambient* i franquícies com *Tezenis i Inside* especialment, i de tot tipus, tant de roba, com de cafeteria o bancaris. Actualment, hi ha obres al carrer, fet que produeix que hi hagin bastides. A una banda del carrer, hi ha més arbres que a l'altre, un cada 5 metres aproximadament, fet que produeix que a aquesta hora, junt amb la ubicació del carrer respecte la posició del sòl, hi hagi molta ombra.

A ambdues voreres del carrer, s'aprecien molts fanals, un cada 5 metres, moltes papereres, una cada 10 metres, així com diversos contenidors repartits al llarg del carrer. El que no hi s'observa són fonts, així com tampoc jardineres.

Tot seguit, es mostren una sèrie de gràfics per sintetitzar aquest contingut i així s'anirà realitzant amb cada franja horària, tenint en compte que seran **dades dinàmiques**.

Figura 9. Gràfic-resum afluència grups d'edat de 12 a 13h.

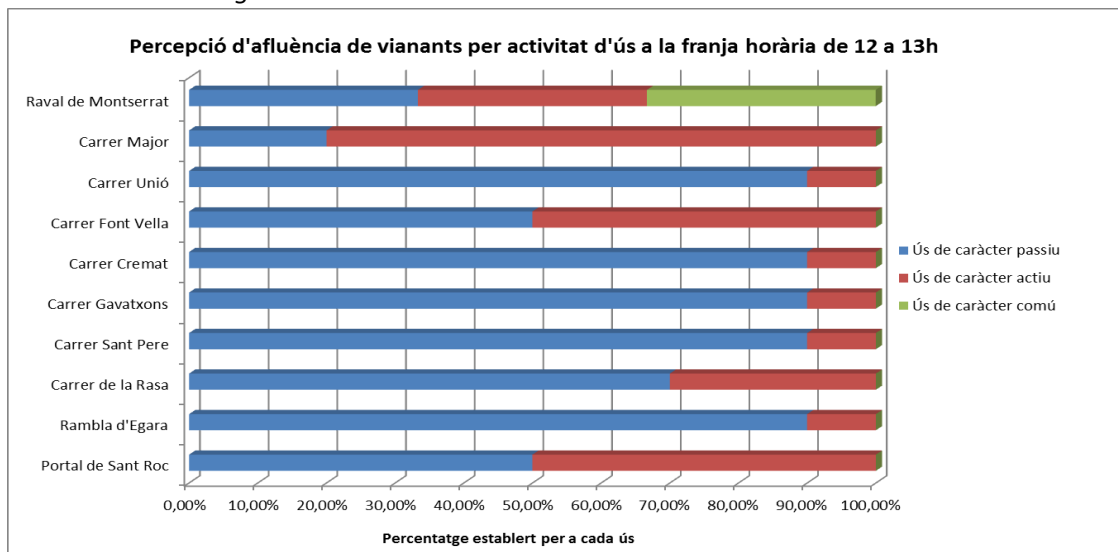

Font: Elaboració pròpia

Amb aquest gràfic, es pot interpretar que, al ser una hora punta, l'afluència de gent per grups d'edat denota que els adults són el grup predominant als carrers tractats. Tenint en compte que a les 12 del migdia la gent jove acostuma a estar a les escoles o universitats, era previsible que o els adults o la gent gran fos el grup predominant, i s'ha constatat que ho són els adults, però per poc marge, ja que la gent gran també ha estat molt comú trobar-la a aquests carrers durant aquesta hora del dia.

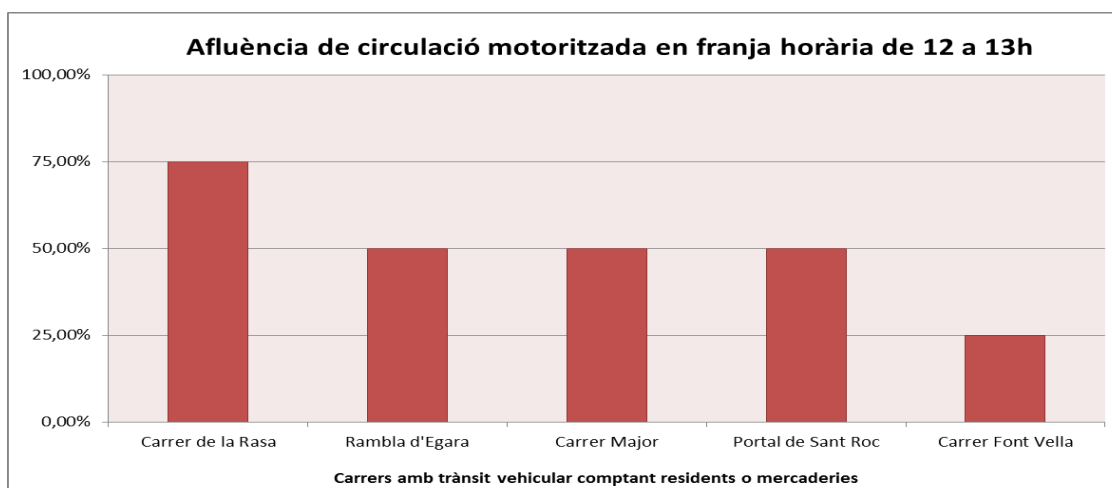
Pel que fa referència a la següent figura, es pot percebre com l'ús de l'espai públic de caràcter passiu és el predominant a aquesta franja horària per la gent. Acostumen a circular pel carrer sense aturar-se, només fent un ús relacionat amb passar o passejar, mirar al voltant i en definitiva, desplaçar-se per arribar al seu destí. També s'aprecia caràcter actiu a tots els carrers, en major o menor mesura, però el Raval de Montserrat és l'únic amb un ús de caràcter comú, molt relacionat amb la presència del Mercat de la Independència on la gent es troba per comprar.

Figura 10. Gràfic-resum afluència activitats d'ús de 12 a 13h.

Amb la figura 11, s'observen els carrers en el que s'ha observat circulació motoritzada a aquesta franja horària, el de la Rasa és el que presenta una freqüència de pas més elevada, essent mitja-alta i comptabilitzant un vehicle cada 10-30 segons màxim. Cas extrem el que es veu amb el carrer Font Vella, on s'ha vist a aquesta franja horària algun vehicle, pel que la freqüència de pas és baixa, ja que només s'ha vist un vehicle en temps superiors a un minut.

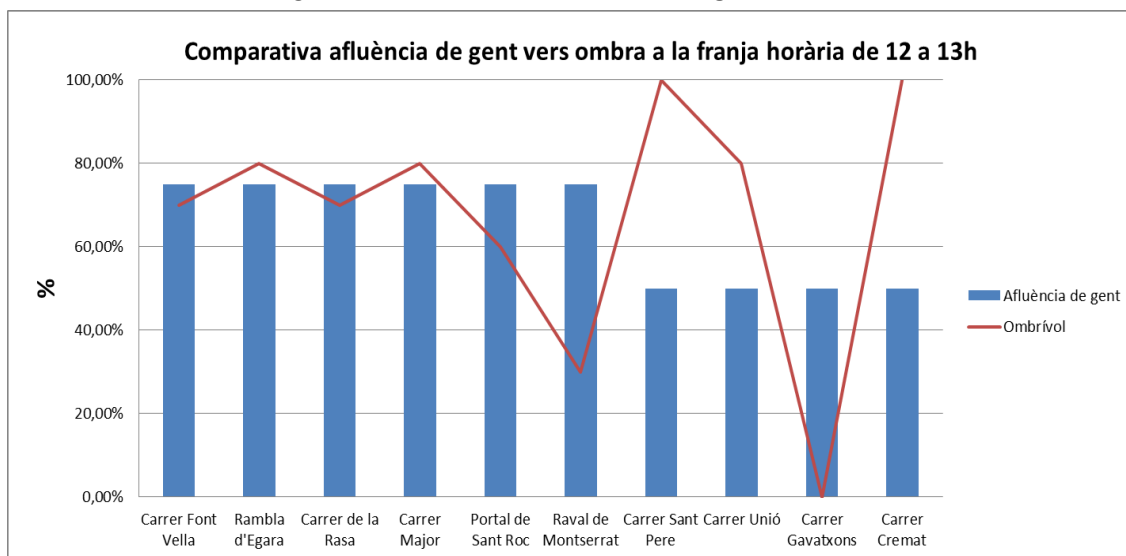
Figura 11. Gràfic-resum afluència trànsit vehicular de 12 a 13h.

D'altra banda, pel que fa a la següent figura, es presenta que l'afluència de gent a diversos carrers, com la Font Vella, la Rambla d'Egara o la Rasa, entre d'altres és mitja-alta, ja que la distància vers una altra persona és d'entre 3 i 5 metres. Aquests a la vegada són carrers força o molt ombrívols, amb valors que oscil·len entre el 70 i el 80%. Cas contrari al Raval de Montserrat, on tot haver una afluència de gent mitja-alta, l'ombra és poca o parcial, amb un percentatge del 30%; i al carrer Gavatxons, un carrer on a aquesta hora no hi dóna l'ombra i que presenta una afluència de gent del 50%.

Aquests aspectes, determinen que en general, als carrers on l'afluència de gent és major, també ho dona més l'ombra, tret d'alguna excepció com el carrer Sant Pere o el carrer Cremat, carrers totalment ombrívols però amb una afluència de gent mitja a aquesta franja horària, tot i ser considerada hora punta.

Figura 12. Gràfic-resum afluència de gent i ombra.

Font: Elaboració pròpia

Observació hora vall, 14-15h: 13 al 15 de maig de 2019

Carrer Font Vella: A aquesta hora al carrer Font Vella, s'ha vist poca afluència de gent. Principalment són joves estudiants amb motxilla, ja que l'horari coincideix amb la sortida de les escoles. Tot i així, també hi ha adults, en parella principalment i pràcticament presència nul·la de gent gran. La gent es dedica principalment a passar pel carrer, i en general, no hi para, tret d'algunes persones que seuen a l'únic banc del carrer amb suport per l'esquena, situat al costat del tram en pendent del carrer. Per tant en general, la gent realitza un ús de l'espai públic de caràcter passiu, tret de les persones mencionades que realitzen un ús de caràcter actiu. Els comerços, a la seva majoria estan tancats a aquesta hora, i per tant també hi ha poca activitat comercial. Les pilones a aquesta hora estan pujades, restringint l'entrada de vehicles, però s'ha tornat a veure una furgoneta aparcada davant d'un dels establiments comercials (veure annex, figura 42). A la part estreta del carrer, hi ha una zona que dona el sol i una altre on hi dona la ombra, però pel que fa a part ample del carrer Font Vella, a bona part dona el sol i només una petita part hi dona la ombra, que és justament la zona on la gent mencionada seu i parla.

Rambla d'Egara: A la Rambla d'Egara, s'han observat especialment escolars, d'entre 12 i 18 anys, i adults, sobretot mares amb cotxets i amb els seus fills/es petits/es, i no s'han vist pràcticament gent gran. Als comerços, s'ha vist molt poca activitat a aquesta hora, perquè molts d'ells es troben tancats, i sí que es veuen més als bars i a les seves

terrasses, probablement perquè la gent, un cop ha acabat de dinar es queda més estona fent sobretaula prenent un cafè. És curiós veure com, a la vorera del mig, a una part de la Rambla la gent seu a les terrasses dels bars, mentre que als bancs poca gent hi seu. D'altra banda, a una altra part de la Rambla, és a l'inrevés i la gent seu als bancs, mentre que a les terrasses dels bars, no s'hi observa gent asseguda, com es veu a les següents imatges. Aquí sí que en general, l'ús de l'espai públic que hi realitza la gent als bancs és de caràcter passiu, sense interacció entre la gent, mentre que a les terrasses dels bars, és de caràcter actiu, on la gent sí que hi parla i es relaciona. La Rambla és un espai amb molta aflluència de gent, tot i ser aquesta hora. A gran part del carrer dóna el sol, i la gent intenta circular per les zones amb ombra, evitant les de sol.

Carrer de la Rasa: Al carrer de la Rasa, s'ha observat molt poca activitat. No s'ha vist gent gran. Tot i així, hi circula poca gent, que en general és jove i adulta, així com també poca circulació de vehicles. A més, aquesta gent esmentada, passa pel carrer sense aturar-se ni fer un ús de l'espai públic d'estar, ja que és una activitat de caràcter passiu, com seure als bancs. Aquesta regla però, es trenca a la Plaça Didó, on aquí sí la gent està a les terrasses dels bars, omplint-les i prenent un aperitiu, dinant etcètera perquè la temperatura és agradable, fet que canvia l'ús que s'ha comentat prèviament, ja que aquí sí que es realitzen activitats de caràcter actiu, ja que la gent interactua, parla i es relaciona. Tot i l'arbrat predominant al carrer, hi toca el sol a un 70% del mateix, aproximadament.

Carrer Sant Pere: S'aprecia una aflluència de gent bastant escassa per ser un carrer tant cèntric, possiblement degut a l'hora a que és. De nou, s'ha observat especialment gent jove, en aquest cas, estudiants amb roba de l'escola *Cultura Pràctica*, situat al mateix carrer. Només a aquest punt, s'ha vist major concentració d'aflluència de gent, ja que els joves estan aturats davant de l'escola i molestant per la circulació de gent, ja que ocupen bona part de l'amplitud del carrer. També s'ha observat gent adulta, que hi passeja sense aturar-se, perquè no hi ha bancs ni terrasses al llarg del carrer, però no s'ha vist gent gran. Això vol dir que l'ús de l'espai públic a aquest carrer i a aquesta hora és de caràcter actiu, per la interacció i relació realitzada entre la gent jove que s'atura al mig del carrer, i de caràcter passiu, pels adults que circulen pel carrer, sense aturar-se. S'han vist zones on toca el sol i zones on sí que hi ha ombra per la ubicació del sol, tot i la nul.la presència d'arbrat. A continuació, es mostra una imatge realitzada del carrer on s'aprecia l'aflluència de gent a aquesta franja horària.

Figura 13. Vista afluença de gent al carrer Sant Pere.

Font: Arxiu personal, 13 de maig de 2019

Carrer Gavatxons: Al Carrer Gavatxons, s'ha observat durant bona estona força moviment i afluença de gent, possiblement per ser, com ja havíem comentat, un carrer que connecta alguns dels principals punts del centre de la ciutat, com el Carrer Sant Pere o el Raval de Montserrat. Tot i així es pot circular sense problemes. La gent que s'ha vist són estudiants en grup, d'entre 12 i 18 anys, amb roba escolar i les seves motxilles, i gent adulta, especialment mares amb els seus fills/filles als cotxets. Al llarg d'aquest carrer, sí que toca totalment el sol, sense veure cap punt on trobar ombra. S'ha apreciat que a aquest carrer l'ús de l'espai públic és totalment passiu, perquè la gent hi circula sense, en general, parlar ni aturar-se.

Carrer Cremat: S'ha trobat molt poca gent a aquest carrer, però sobta que, a diferència d'altres carrers, aquí sí que predomina la gent adulta i la gent gran. De nou, la gent passa pel carrer sense aturar-se, fent ús de l'espai públic totalment passiu, segurament amb més raó per la nul.la presència de terrasses ni bancs que convidin a seure i/o relacionar-se. Al comerç del carrer, gairebé ningú entra i surt dels propis, i molts dels comerços del carrer es troben tancats, per la franja horària actual.

Figura 14. Poca afluència de gent al carrer Cremat.

Font: Arxiu personal, 15 de maig de 2019

Raval de Montserrat: A la franja horària de 14 a 15, l'activitat al Raval de Montserrat és molt tranquil·la i hi circula poca gent. Aquí sí que s'ha observat gent de totes les edats, que hi passeja o fa ús dels bancs per seure, parlar etcètera. Per tant, és un ús amb activitats de caràcter actiu, en general, perquè la gent a les terrasses i als bancs, seu i es relaciona. S'han vist també joves estudiants, adults ja siguin famílies o mares amb els cotxets i els/les nens/es petits/es i gent gran. A més, algunes persones també es troben dinant a les terrasses dels bars. Al supermercat *Casa Evaristo*, hi ha molt moviment i s'observa molta gent realitzant la compra, que contrasta amb la poca activitat comercial existent als altres carrers analitzats. Toca el sol a pràcticament la totalitat del carrer i l'arbrat no és suficient per donar ombra per la posició del sol respecte la dels arbres.

Carrer Unió: De nou, tot i trobar poca afluència de gent, el grup predominant és el dels estudiants amb les seves motxilles, però també gent adulta i de nou, nul·la presència de gent gran. Aquí també la gent hi circula, utilitzant el carrer de pas, sense aturar-se ni seure als bancs ni a les terrasses i, per tant, realitzant activitats de caràcter passiu (veure annex, figura 43). A aquestes hores els comerços estan buits i, en general, tancats. Dóna el sol només a una part del carrer, mentre que a l'altre hi ha ombra.

Carrer Major: A aquestes hores al Carrer Major, s'ha vist poc trànsit i poca afluència de gent. Hi predomina la gent jove de nou, especialment estudiants amb les seves motxilles que circula en grup, probablement de l'Institut Vedruna, situat a pocs metres del carrer, mentre que als adults o a la gent gran gairebé no s'han vist. Als comerços, hi

ha poca activitat comercial ja que poca gent entra i surt. De nou, la gent fa activitat de passar i no de parar, ni als bancs ni a les terrasses dels bars, realitzant activitats també, seguint la tònica analitzada, de caràcter passiu. A la majoria del carrer dóna el sol tot i l'arbrat predominant al carrer.

Portal de Sant Roc: Finalment, al Portal de Sant Roc, a aquesta hora vall s'ha vist poc trànsit de cotxes, i en quant a gent, s'ha observat gent jove, especialment noies/noies d'entre 12-18 anys amb les motxilles perquè acaben de sortir dels instituts. En canvi, s'ha trobat poca gent adulta i sobretot gairebé nul·la presència de gent gran, que segurament es troba a casa dinant. La majoria d'adults que s'han vist estan fent una pausa, segurament de les feines, menjant un entrepà, fumant etcètera. Es pot circular tranquil·lament pel que el flux de vianants és escàs (Figura 15).

Figura 15. Espai públic del Portal de Sant Roc.

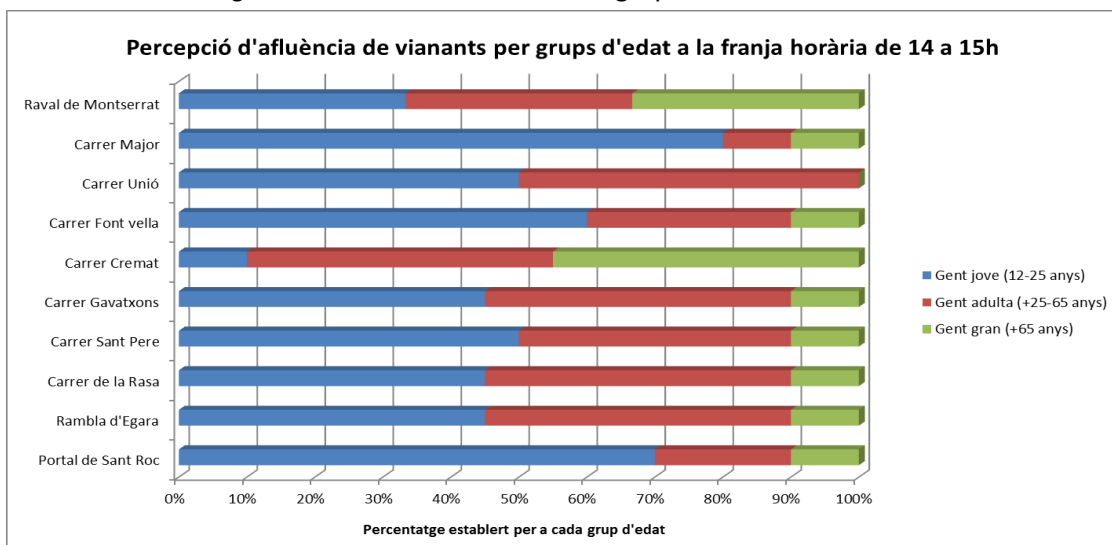

Font: Arxiu personal, 15 de maig de 2019

L'activitat als comerços és molt tranquil·la, però tot i així, la majoria de la gent transita pel carrer, però no hi para, sense fer ús dels bancs ni de les terrasses, fent ús passiu de l'espai públic. A aquestes hores, el sol dona a bona part del carrer, tot i la presència d'arbrat.

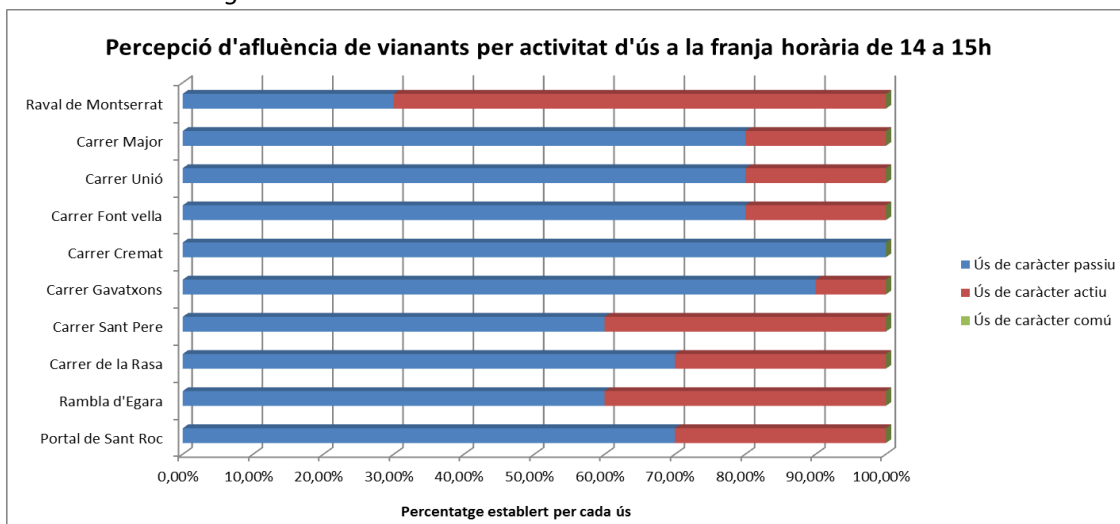
A continuació, es mostren els gràfics que resumeixen aquests aspectes de forma visual.

Figura 16. Gràfic-resum aflluència grups d'edat de 14 a 15h.

A la figura 16 es pot veure com a aquesta franja horària, el grup d'edat predominant a la majoria de carrers és el de joves. Aquest fet està relacionat amb que a aquesta hora és quan surten de les escoles i es dirigeixen a casa a dinar, fet que facilita la trobada amb ells. Per contra, ha sobtat amb la observació que la gent gran a aquesta franja horària, ha passat pràcticament desapercebuda, i només a un carrer com el Cremat ha estat el grup predominant.

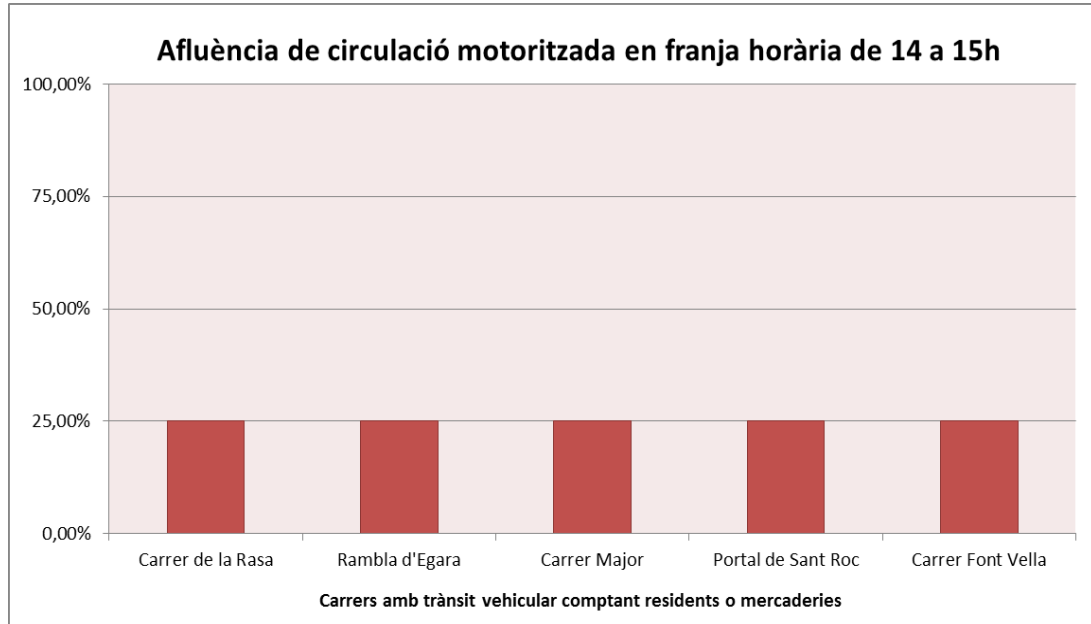
Figura 17. Gràfic-resum aflluència activitats d'ús de 14 a 15h.

Amb l'anterior figura, s'ha vist que l'ús de caràcter passiu és el principal de nou a la majoria de carrers. La gent a aquesta hora, també es dedica principalment a passar pel carrer, per arribar al seu destí, sense aturar-se ni interactuar. L'únic carrer en el que aquesta tendència canvia és al Raval de Montserrat, un dels carrers amb més activitat comercial, de restaurants, i amb espai per seure, fet que li ha donat la condició de ser el principal carrer en el que els usuaris fan un ús de caràcter actiu.

A aquesta franja horària, l'ús comú no ha estat percebut a cap carrer, per la condició de trobar molts comerços tancats o de no presenciar trobades o manifestacions a aquesta hora.

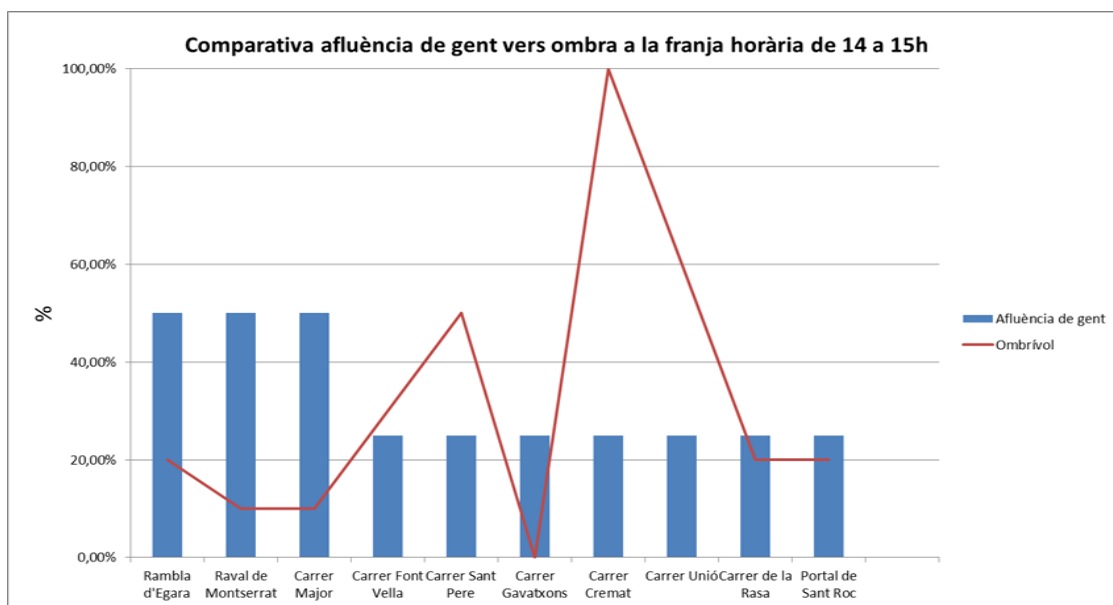
Figura 18. Gràfic-resum afluència trànsit vehicular de 14 a 15h.

Font: Elaboració pròpia

D'altra banda, pel que fa a la figura 18, s'aprecia com, pel que respecta als carrers on s'ha vist circulació motoritzada, tots han tingut una freqüència baixa, del 25% i on pràcticament passava un vehicle cada minut o més de temps. A més, és una franja horària de poca activitat, ja que la gent plega de treballar i s'atura per dinar, fet que també condiona a que el trànsit vehicular sigui escàs.

Figura 19. Gràfic-resum afluència de gent i ombra.

Font: Elaboració pròpia

La figura anterior, deixa clar que cap carrer a aquesta franja horària, presenta una aflluència de gent mitja-alta, ja que la majoria és del 25%, el que suposa tenir una distància amb les altres persones superior als 10 metres. Només el carrer Major, el Raval de Montserrat i la Rambla d'Egara presenten una freqüència més elevada, i únicament arriba al 50%, el que suposa tenir una distància d'almenys 7-10 metres amb una altre persona. A més, es veu que a diferència del que trobàvem a la franja horària de 12 a 13, ara la majoria de carrers són únicament poc o parcialment ombrívols, amb valors d'entre 0-25% o 25-50%. Només el carrer Unió i el carrer Cremat, superen aquests valors, sent aquest darrer l'únic que presenta un percentatge del 100% ombrívol. Per tant a aquesta franja horària queda clar que tant l'aflluència de gent a causa de ser l'hora de dinar i de les aturades de treballar, i les ombres als carrers són, en general, escasses.

Observació hora punta 18-19h: 15 al 17 de maig

Carrer Font Vella: Al carrer Font Vella, a aquesta hora de la tarda, s'ha vist molta activitat i moviment. L'aflluència de gent és elevada i he vist tant joves en grups d'amics, com adults en família i amb els seus fills o amb cotxets, així com gent gran. Tots ells, es dediquen tant a passar pel carrer, passejar o també a aturar-se a parlar. Realitzen per tant un ús de l'espai públic tant de caràcter passiu com actiu. Als comerços, no hi para d'entrar i sortir gent, especialment fins al tram on hi ha pendent. Precisament a aquest tram, on hi ha arbrat, encara que no és de gaire alçada, no hi dóna la ombra, mentre que la resta del carrer sí que és totalment ombrívol. A més, s'ha vist un vehicle circular pel carrer, com es veu a continuació.

Figura 20. Activitat intensa al carrer Font Vella.

Font: Arxiu personal, 16 de maig de 2019

Rambla d'Egara: De nou, i com passava a les altres hores de l'observació, la Rambla d'Egara ha estat el carrer més concorregut i freqüentat (veure annex, figura 44). En aquest cas, l'activitat és total i l'ús que se'n fa de l'espai públic és tant actiu, com passiu, ja que gent tant es dedica a parlar i relacionar-se als bancs, terrasses o fins i tot a les parades de bus (caràcter actiu), com passeja i circula pel carrer sense interactuar (caràcter passiu). Hi circula gran quantitat de vehicles, de pujada i de baixada, tant privats, tant autobusos com vehicles privats i motocicletes. Hi ha molta gent, tant homes com dones per les tres voreres, i de les diferents franges d'edat, tant joves d'entre 18 i 15 anys, com adults d'entre 25 i 65 anys, com gent gran de més de 65 anys, que passeja, entra i surt dels comerços o seu a les terrasses dels bars o dels bancs presents. Tot i ser un espai molt ample, la ombra és gairebé total, no només a la vorera del mig on la presència d'arbrat és molt elevada, sinó que també a les dues voreres dels costats on l'arbrat no hi és present.

Carrer de la Rasa: El carrer de la Rasa és el carrer on, en gran part, menys persones s'han vist circular-hi a aquesta hora. En canvi, els vehicles sí que no paren de passar, donant una sensació molesta de caos i soroll. S'ha observat poca gent gran, i s'ha vist

especialment gent jove, com nens amb els seus pares, que surten de jugar de les escoles o de realitzar activitats extraescolars, i gent adulta que porta la compra, mira els comerços o simplement passeja en família, amb o sense cotxets. De nou, a la Plaça Didó, és on s'ha vist més gent realitzant activitats d'estar, tant a les terrasses dels bars, plenes, com als bancs, on la gent seu i parla. A aquest carrer per tant, s'han tornat a trobar les dues realitats ja mencionades prèviament, amb ús de caràcter passiu a bona part del carrer, on la gent es dedica a passejar i circular, i ús de caràcter actiu a la Plaça Didó, que serveix de nucli social i és el lloc on tothom es relaciona, parla e interactua. Hi ha zones on toca el sol i d'altres espais on sí que toca la ombra, però en aquest cas no gràcies a l'arbrat, ja que no és, ni molt menys, de gran alçada.

Carrer de Sant Pere: El carrer Sant Pere també és un dels més concorreguts del centre de Terrassa a aquesta hora. L'ambient és d'activitat total i moviment. S'han vist molts nens, que han sortit de l'escola *Cultura Pràctica*, però també molta gent adulta i gent gran, que passeja pel carrer, mira els aparadors, i entra i surt dels comerços. Predomina l'ús de caràcter actiu perquè la gent s'atura molt a parlar, però també de caràcter passiu, perquè la circulació de vianants és constant i total al carrer. Al carrer Sant Pere sí que dóna l'ombra en general i hi ha molts pocs punts de sol al llarg del mateix.

Carrer Gavatxons: Al carrer Gavatxons s'ha observat poca gent jove a aquesta hora, o almenys amb menor freqüència respecte a la gent adulta, que hi transita més constantment i que hi circula en parelles, amb cotxets dels seus nens o individualment, entrant i sortint als comerços, o a la gent gran, que bàsicament passa pel carrer mirant els aparadors. Tot i així, és còmode passejar-hi i l'amplitud és suficient per transitar-hi. L'ús per tant que realitza la gent de l'espai públic és tant de caràcter passiu com actiu. Igual que a altres carrers, al carrer Gavatxons dóna totalment l'ombra, tot i la nul·la presència d'arbrat.

Carrer Cremat: Aquí s'ha apreciat de un elevat nombre d'infants, , adults i gent gran, que hi circulen però que no hi paren perquè no hi ha bancs ni terrasses de bars, fent per tant un ús principalment de caràcter passiu. És possiblement un dels carrers amb menys afluència de gent dels observats, ja que hi ha una distància superior als 5 metres entre persones, i amb menor activitat comercial. Tot i l'estretor del carrer, i encara que hi circuli gent, no és difícil passejar, encara que vagis sol o amb cotxet, cadira de rodes etcètera. És un carrer totalment ombrívol a aquesta hora de la tarda, ja que no s'ha vist sol a cap punt.

Raval de Montserrat: El Raval de Montserrat és a aquesta hora un dels carrers més transitats de la ciutat. S'ha observat gent jove, adulta i gran, que tant passegem, com seuen als bancs o a les terrasses dels bars, prenent alguna cosa perquè la temperatura és agradable i convida a passar-hi el temps. Tot i la gran afluència de gent, no és difícil passejar-hi, per l'amplitud del carrer, com es veu tot seguit a la imatge.

Figura 21. Ús de l'espai públic de caràcter actiu al Raval de Montserrat.

Font: Arxiu personal, 16 de maig de 2019

És l'únic carrer dels analitzats del nostre anàlisi, com s'ha mencionat a un anàlisi previ, on la gent, fa un ús de l'espai públic tant de caràcter passiu, perquè s'ha vist gent que simplement es dedica a passejar pel carrer, com de caràcter actiu, ja que molta altre gent, com es veu a la imatge seu als bancs i es relaciona o interactua, i de caràcter comú, ja que la presència del mercat, fa que l'activitat sigui total, i la trobada de gent és constant. Els comerços no paren de veure entrar i sortir gent. A més, en aquest cas, a una part d'aquest llarg Raval, dóna la ombra, però el sol és més predominant.

Carrer Unió: Com a gairebé la totalitat de carrers descrits a aquesta hora, s'ha observat gent de totes les edats, especialment gent adulta. L'afluència però no és tanta com a d'altres carrers que s'han observat. Hi circulen diverses mares amb cotxets però gràcies a l'amplitud del carrer, no els és difícil circular. Es realitza tant activitat d'estar als bancs i a les terrasses dels bars, com circulació sense parar. Aquí sí, a la totalitat del carrer, dóna la ombra. A continuació, es mostra una imatge en que podem apreciar aquests comentaris.

Figura 22. Activitats d'estar al carrer Unió.

Font: Arxiu personal, 17 de maig de 2019

Carrer Major: Al carrer Major, igual que a gran part dels carrers a aquesta hora, hi ha molt trànsit de gent. És de totes les edats, i la presència és tal, que en certs moments, es fa difícil circular, especialment per algunes persones que hi volen passar amb els seus cotxets. Hi ha molta vida, tant als bars i les seves terrasses, com als comerços, on també la gent no para de sortir i entrar realitzant compres. Aquí per tant, l'ús que se'n fa de l'espai públic és tant de caràcter passiu, com de caràcter actiu. Toca el sol a una part del carrer, mentre que a l'altre, per la presència d'arbrat, hi ha molta ombra.

Portal de Sant Roc: Finalment, al Portal de Sant Roc, també s'ha observat molta gent de totes les edats, tant joves, com adults i gent gran, pel fet de ser hora punta, on es comença a plegar de treballar. El trànsit vehicular també és freqüent. Tots els comerços estan oberts i l'activitat és frenètica, ja que hi entra i surt gent constantment. La gent tant passeja com realitza activitats d'estar als bancs així com a les terrasses dels bars, que redueixen encara més l'espai de la vorera, dificultant el pas per, a més, l'elevat trànsit de vianants. A una de les voreres del carrer, és difícil circular per l'elevada afluència de gent que hi circula, com es veu a continuació. Ara, la ombra dóna a bona part del carrer, per la gran quantitat d'arbres. Tot i així, toca el sol a aproximadament el 25% del carrer.

Figura 23. Dificultat de circulació al Portal de Sant Roc.

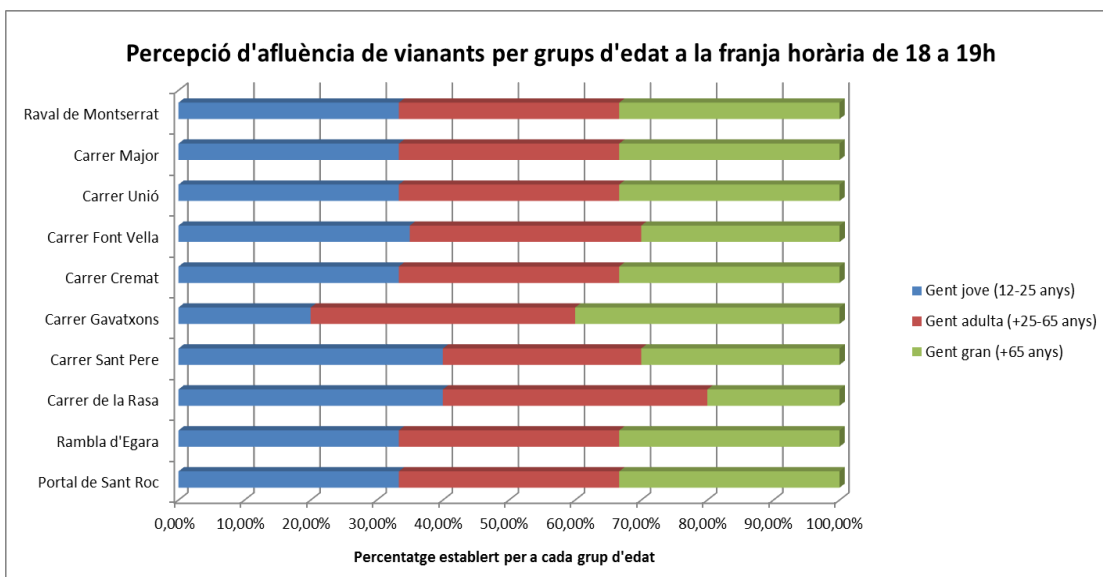

Font: Arxiu personal, 16 de maig de 2019

A continuació, i com s'ha fet amb les altres franges, s'exposen uns gràfics que mostren de forma visual els aspectes tractats.

La figura següent, a diferència del que s'ha vist amb les altres franges horàries, mostra una igualtat en quant als diferents grups d'edat observats entre les 18 i les 19 de la tarda. En general, cap grup d'edat predomina a cap carrer i l'equilibri és molt interessant perquè denota que és una hora positiva per sortir al carrer, perquè la gent plega del treball o l'estudi i pot fer vida de ciutat, independentment de l'edat.

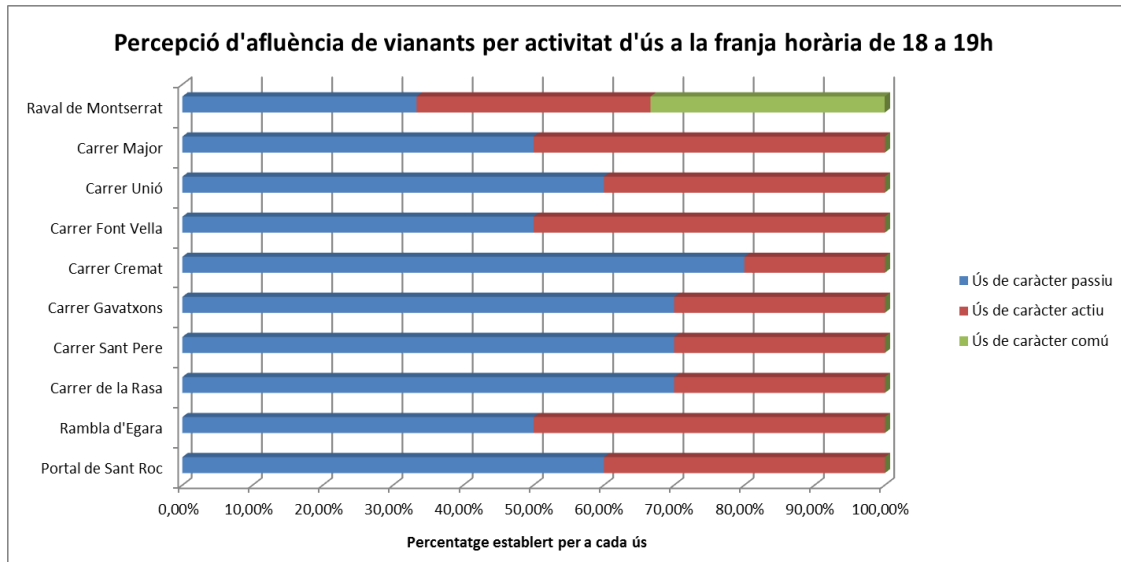
Figura 24. Gràfic-resum afluència grups d'edat de 18 a 19h.

Font: Elaboració pròpia

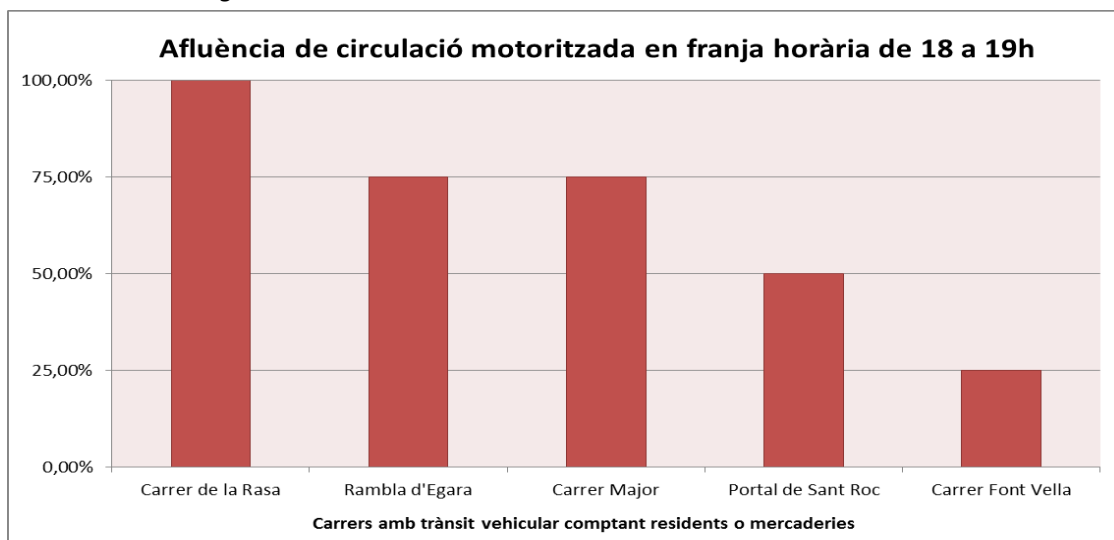
La figura 25 denota una prevalença de l'ús de caràcter passiu de nou, tot i que més igualat que amb les darreres franges horàries explicades l'ús actiu. De nou, al Raval de Montserrat és on es fa l'ús de caràcter comú degut a la presència del Mercat de la Independència.

Figura 25. Gràfic-resum afluència activitats d'ús de 18 a 19h.

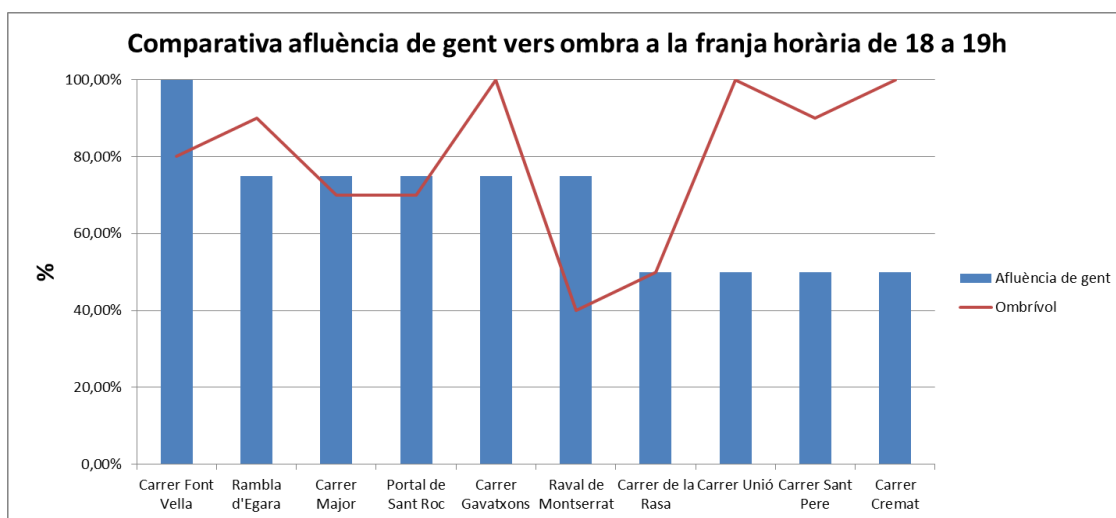
Pel que respecte al següent gràfic, s'aprecia una diferència considerable amb les altres franges horàries explicades, perquè l'afluència de circulació a aquesta hora és superior a la de la resta. Per exemple, al carrer de la Rasa, l'afluència és alta, amb una freqüència del 100%, el que significa la presència d'un vehicle en menys de 10 segons, mentre que la Rambla d'Egara i el carrer Major, també presenten una freqüència mitja-alta, del 75%, el que suposa un vehicle amb un temps en un temps d'entre 10 i 30 segons.

Figura 26. Gràfic-resum afluència trànsit vehicular de 18 a 19h.

La figura 27, ha deixat clar també que l'afluència de gent entre les 18 i les 19 de la tarda és molt alta, ja que en cap carrer és inferior al 50%, i la majoria presenten una afluència del 75%, el que suposa una afluència mitja-alta i una distància amb una persona d'entre 3 i 5 metres, i fins i tot al carrer Font Vella, l'afluència és menys de 3 metres, el que suposa una freqüència alta i una distància inferior als 3 metres respecte una altre persona. A més, s'ha vist com gran part dels carrers, són molt o totalment ombrívols, com el carrer Gavatxons, el carrer Cremat o el carrer Unió. Només el Raval de Montserrat i el carrer de la Rasa, són parcialment ombrívols, suposant el percentatge més baix dels carrers observats. Amb aquest gràfic es confirma que la gent, si ha d'anar al seu destí, utilitzarà el carrer que millor s'adeqüi a les seves necessitats, sense tenir en compta, en molts casos, si es ombrívol o no, encara que a l'estiu, més es circula per l'ombra, per tractar d'evitar les altes temperatures.

Figura 27. Gràfic-resum afluència de gent i ombra.

Font: Elaboració pròpia

Observació hora nocturna 23-00h: Divendres, 7 de juny

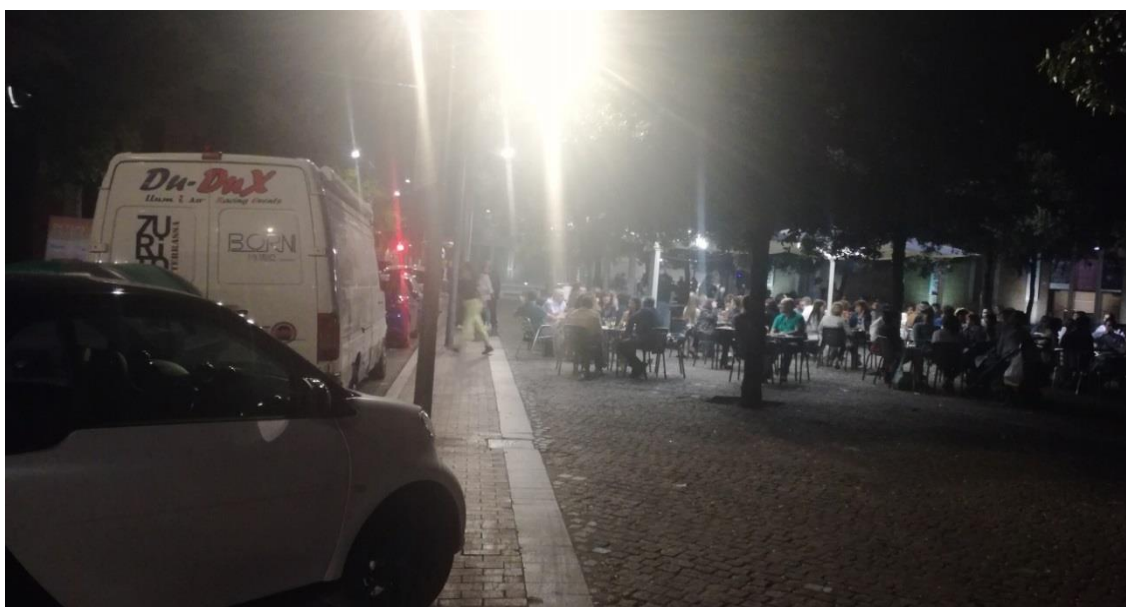
Carrer Font Vella: Al carrer Font Vella, s'ha vist en general, poca gent i per tant, l'afluència de gent és baixa. Són de totes les edats, però predominen els joves en parelles o grups, tot i que també hi ha adults també en parella o gent gran que passeja sola. La gent es dedica a passar pel carrer utilitzant-lo de pas, parlant i fins i tot també, la gent gran que s'ha vist, passeja. Ningú però, s'atura ni seu als bancs que hi ha a la part del carrer en pendent, ja que la totalitat d'aquesta activitat la fan en moviment. Això vol dir que es fa un ús de l'espai públic principalment passiu.

A aquesta hora, les pilones que restringeixen el trànsit rodat estan aixecades, impeding el pas. Finalment, cal dir que el carrer està ple de focus que l'il·luminen i on els ròtols de les botigues també donen força llum, aportant tot i ser un carrer principalment estret, una sensació de seguretat. A la part en pendent, aquesta il·luminació també és adequada i no es fa incòmode transitar.

Rambla d'Egara: A la Rambla d'Egara s'ha observat, tot i la hora, força aflluència de gent, especialment gent jove i adults, però molt poca gent gran. El trànsit rodat és molt escàs, i només circula, de tant en tant, algun taxi. Als restaurants del carrer, es veu activitat, i fins i tot, es veu gent a les terrasses, però d'altre banda, als bancs, ningú hi seu. S'ha vist per tant un ús de l'espai públic tant de caràcter passiu, amb gent que circula per la Rambla sense comunicar-se, com de caràcter passiu, on la gent sí que parla e interacciona. La il·luminació és molt bona, els fanals donen llum en la seva totalitat a les tres voreres de la Rambla, i s'hi pot circular amb total visió, transmetent seguretat.

Carrer de la Rasa: El carrer de la Rasa ha estat el carrer més interessant d'analitzar a aquesta hora nocturna. S'ha vist aflluència elevada especialment de gent jove i adults, que es desplaçava en grup pels carrers, i igual que ha passat a la Rambla, no s'ha vist gent gran. Per ser aquesta hora, el trànsit vehicular és elevat i dona una sensació de soroll permanent. A aquest carrer predomina l'oci nocturn. Doncs bé, realitzant l'anàlisi a aquesta hora, s'ha pogut veure com aquesta gent especialment jove, tot i que també adults, prenia alguna cosa a les terrasses del bar de la Plaça Didó, omplint aquests espais i amb una activitat frenètica, amb música elevada. Tot seguit, es mostra un exemple.

Figura 28. Carrer il·luminat i terrasses plenes al carrer de la Rasa.

Font: Arxiu personal, 7 de juny de 2019

Per tant, l'ús de l'espai públic que es realitza és tant de caràcter passiu, per aquesta gent mencionada, com de caràcter actiu i en comú, ja que la gent es troba, parla, interacciona i fa temps, abans d'entrar als locals i discoteques del carrer. La il·luminació és força bona, tot i que l'estretor del carrer i la presència de trànsit

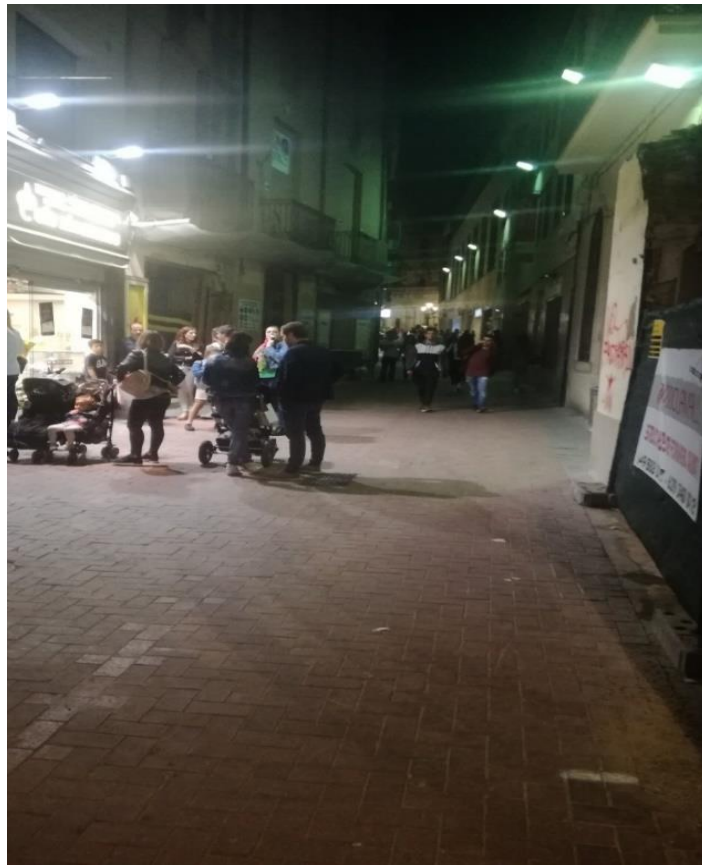
vehicular, no hi convidava a passar pel carrer sol, sinó és per tal de fer ús d'aquesta oferta d'oci nocturn que caracteritza al carrer.

Carrer Sant Pere: Al carrer Sant Pere, s'ha observat una afluència de gent elevada, però de nou, exclusivament gent jove i adulta, sense presència de gent gran. Aquesta gent, es dedicava tant a passejar pel carrer, com a aturar-se a parlar en grups i famílies (veure annex, figura 47). Per tant, realitzaven un ús de l'espai públic tant de caràcter passiu com actiu. Cal dir que el carrer està molt ben il·luminat per l'elevada presència de fanals i focus distribuïts en número i ubicació al llarg del carrer.

Carrer Gavatxons: De nou, al carrer Gavatxons, s'ha vist únicament gent jove i adulta, que passejava en grups i en famílies, respectivament. L'afluència de vianants és molt elevada per ser aquesta hora, (veure annex figura 46) i la gent tant passejava pel carrer sense parlar com s'aturava a l'exterior d'establiments. Per tant, al carrer Gavatxons, els vianants realitzen un ús de l'espai públic tant de caràcter passiu, com de caràcter actiu. La il·luminació, a diferència dels comentats fins ara, era més aviat escassa i millorable, ja que donaven més llum els rètols d'establiments com el *Querol* o el *Tiger*, que no pas els fanals o focus del carrer. A la següent imatge, es pot veure.

Carrer Cremat: Al carrer cremat, també s'ha vist força afluència de gent. En aquest cas, el grup principal era el de la gent adulta, passejant en parella, que potser tornaven de sopar a algun restaurant. Gent jove s'ha vist poca, i de nou gent gran, pràcticament sense presència. La gent, realitza tant un ús de l'espai públic d'aquest carrer de caràcter passiu, sense aturar-se, com de caràcter actiu. Com ha passat al carrer Sant Pere, algun establiment estava obert, com pot ser la gelateria *Els Xixonencs*, o el comerç de roba *Delirium*, on els vianants entraven a mirar la roba disponible en stock. Tot i ser un carrer estret i no tenir la presència de fanals, sí que hi ha diversos focus al llarg del carrer, ben distribuïts en número i ubicació, que il·luminen perfectament el carrer. Es veu a la següent imatge.

Figura 29. Activitat nocturna al carrer Cremat.

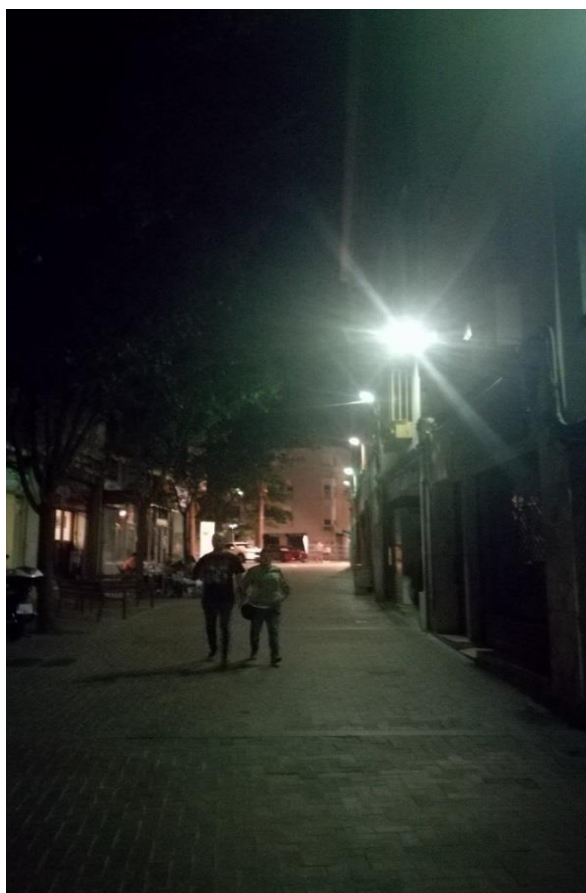

Font: Arxiu personal, 7 de juny de 2019

Raval de Montserrat: El Raval de Montserrat, ha estat un dels carrers on més afluència de gent s'ha vist. De nou, eren tant gent jove com adulta, en parelles, grups o famílies, ja sigui passejant o a les terrasses dels bars, bastant plenes a aquestes hores de gent prenent alguna cosa i parlant. Per tant, la gent al Raval de Montserrat, realitza un ús de l'espai públic tant de caràcter passiu, com actiu i comú. És un dels carrers millor il·luminats, gràcies a l'elevada presència de fanals, que transmeten seguretat alhora de circular-hi.

Carrer Unió: Al carrer Unió, probablement ha estat on menys afluència de gent s'ha vist a aquesta hora. Tot i així de nou, predominava la gent jove i adulta, en grups i famílies, i no s'ha observat gent gran. Per tant, en aquest cas, l'ús que se'n fa de l'espai públic és de caràcter passiu, ja que la gent no està asseguda als bancs conversant, i a una de les poques terrasses del carrer, no hi ha gent. La il·luminació, en aquest cas, és escassa a una part del carrer, ja que els rètols donen més llum que els fanals o focus. A l'altra banda del carrer a més, els focus només estaven situats a un costat, il·luminant aquest i deixant l'altra part, plena de llars, més a les fosques. A continuació, es pot comprovar.

Figura 30. Escassa il·luminació al carrer Unió.

Font: Arxiu personal, 7 de juny de 2019

Carrer Major: L'afluència de gent al carrer Major és elevada i de nou, predomina la presència tant de gent jove com adulta, que tant passeja pel carrer, com s'atura a parlar de peu o a les terrasses dels bars, sense utilitzar però els bancs. Igual que a la resta dels carrers analitzats, no s'ha vist gent gran. Per això, podem esmentar que l'ús que se'n realitza de l'espai públic del carrer Major és tant de caràcter passiu com actiu, predominant l'actiu. A més, el trànsit vehicular és escàs a aquesta hora, pel que el soroll ambiental és més baix de l'habitual. És un carrer amb una il·luminació molt bona, amb fanals que donen molta llum al carrer i que transmeten seguretat per circular sense problemes.

Portal de Sant Roc: Finalment, al Portal de Sant Roc, l'afluència de gent és elevada, però més baixa que a la del Carrer Major. Tot i així, i com s'ha comentat a la resta de carrers analitzats, els grups de gent predominants eren els de gent jove i adulta, que passava pel carrer sense aturar-se als bancs. Per tant, l'ús de l'espai públic que es realitza en aquest cas és de caràcter passiu. El trànsit vehicular al Portal de Sant Roc també és molt escàs. Per acabar, comentar també que les dues voreres estan ben il·luminades pels fanals del carrer, transmetent seguretat per passar. Tot seguit, es mostraran imatges de les dues voreres per comprovar aquests fets.

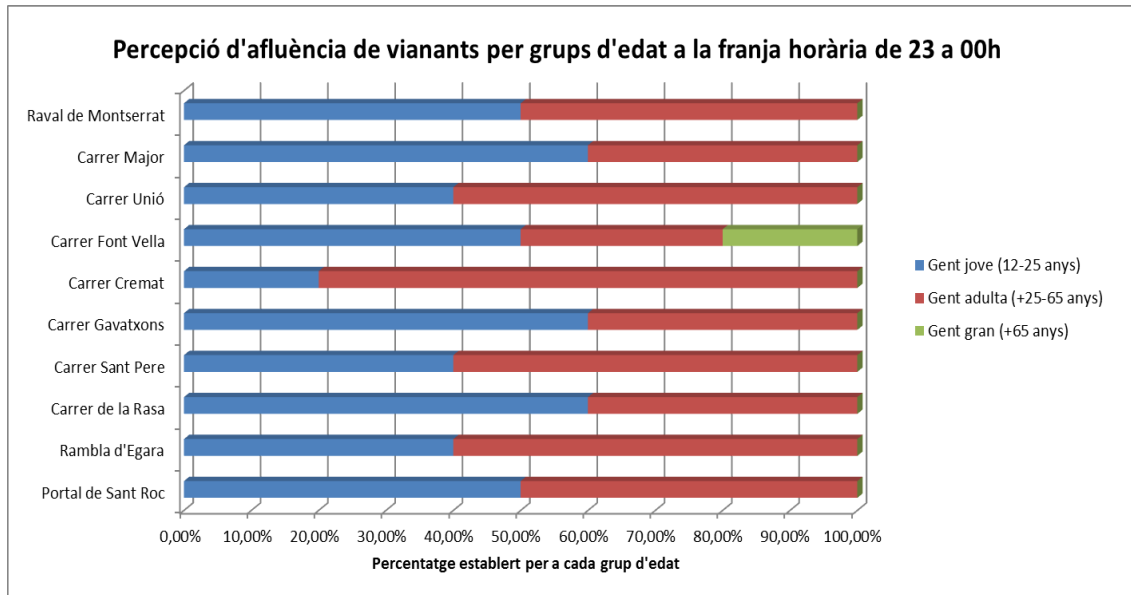
Figura 31. Bona il·luminació i elements morfològics del Portal de Sant Roc.

Font: Arxiu personal, 7 de juny de 2019

De nou, i com a última franja horària, a continuació es mostren els gràfics que exposen amb més claredat la observació realitzada.

Figura 32. Gràfic-resum afluència grups d'edat de 23 a 00h.

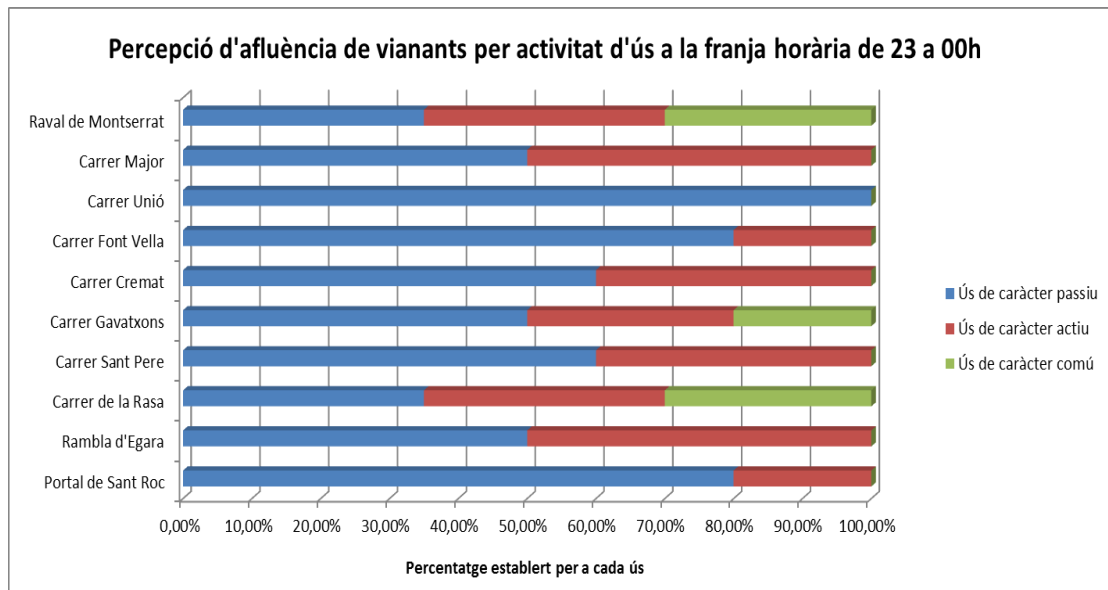

Font: Elaboració pròpia

La figura 32, mostra com a la franja nocturna, el grup d'adults torna a ser el predominant, seguit del grup de joves. Amb la gent gran, passa un aspecte similar amb l'observat de 14 a 15 i és que no he vist pràcticament, a excepció del carrer Font Vella, on alguna persona hi passejava. D'altra banda, carrers com la Rasa, són els que més joves es veuen, fet relacionat amb la oferta d'oci nocturn que proposa el carrer.

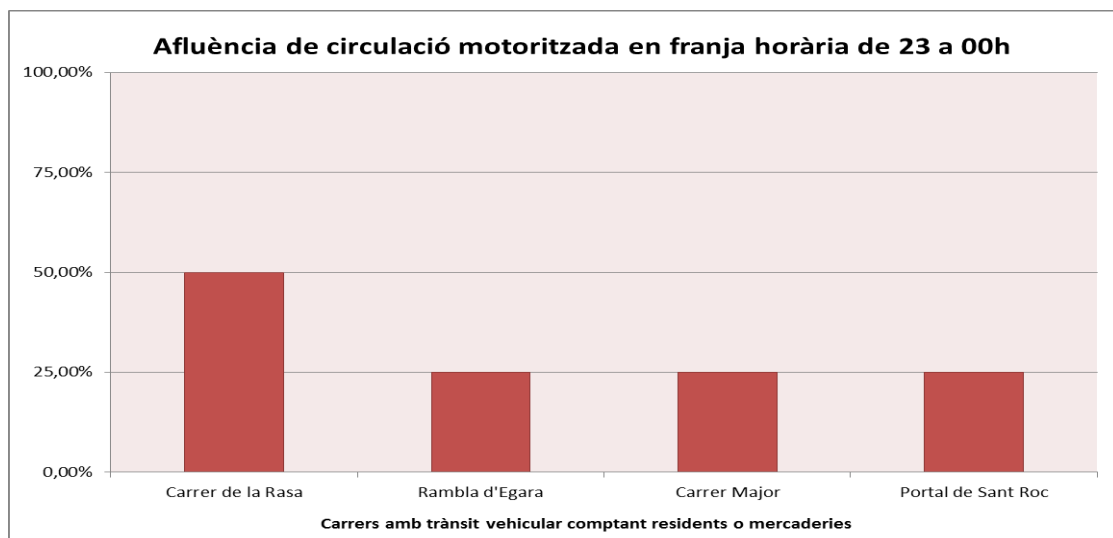
Figura 33. Gràfic-resum d'aflluència activitats d'ús de 23 a 00h.

Font: Elaboració pròpia

La figura 33 ha permès veure com a la majoria de carrers, l'ús de caràcter passiu i l'actiu es reparteixen, sent encara el passiu el predominant. Tot i així criden l'atenció dos aspectes, com són que al carrer Unió, tot l'ús de l'espai públic és de caràcter passiu, segurament relacionat amb el fet de la mala il·luminació explicada a la observació; i que al carrer Gavatxons, el carrer de la Rasa i al Raval de Montserrat, es veu un ús de l'espai públic de caràcter comú. En el cas del Raval, apareixia també a les altres franges horàries, i en aquest cas va relacionat amb el fet de la iniciativa local comentada, com és la nit de les estrelles, que va obrir el mercat fins les 00h de la nit. D'altra banda, el carrer Gavatxons apareix aquest cop degut a que també es veuen comerços oberts a aquesta hora; i el carrer de la Rasa, per la trobada als diferents bars musicals i discoteques presents.

Figura 34. Gràfic-resum aflluència trànsit vehicular de 23 a 00h.

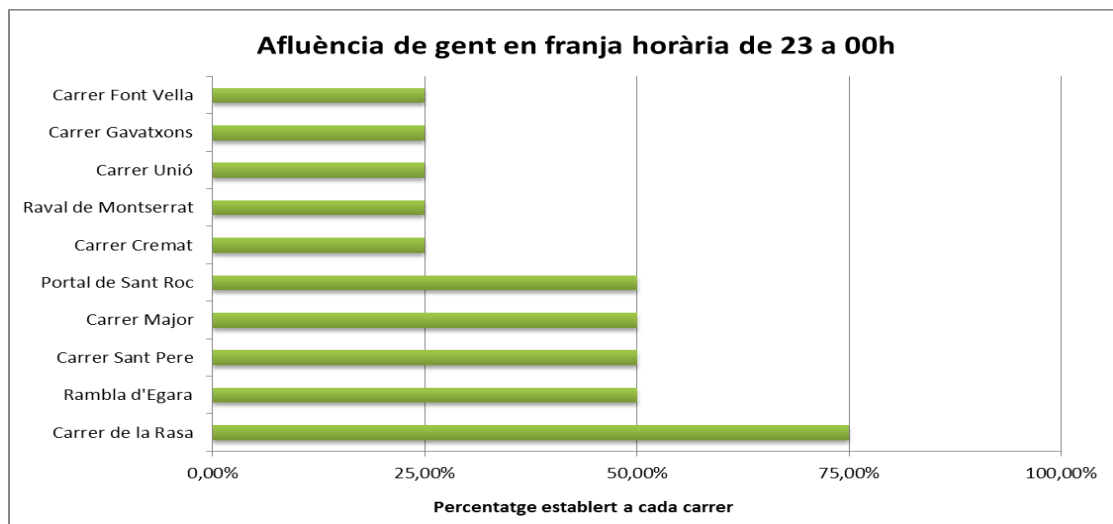

Font: Elaboració pròpia

A la figura 34, s'observa que tot i la baixa aflluència de circulació motoritzada a la Rambla d'Egara, el carrer Major i el Portal de Sant Roc, el carrer de la Rasa és el carrer amb major freqüència de vehicles, arribant al 50%, essent mitja, i suposant el pas d'un vehicle amb un temps d'entre 30 i 60 segons, una fluència elevada per l'hora que s'ha realitzat la observació.

Finalment, la figura 35, exposa com l'aflluència de gent és mitja-alta al carrer de la Rasa degut a les terrasses que omplen la Plaça Didó, i fet que suposa tenir una distància d'entre 3 i 5 metres amb una altre persona. La resta de carrers, oscil·len entre el 25 i el 50%, una freqüència que no és tant baixa com es podia pensar però segurament relacionada amb el fet de ser divendres nit i de les iniciatives que s'han produït i que s'han explicat al llarg de la observació.

Figura 35. Gràfic-resum aflluència de gent de 23 a 00h.

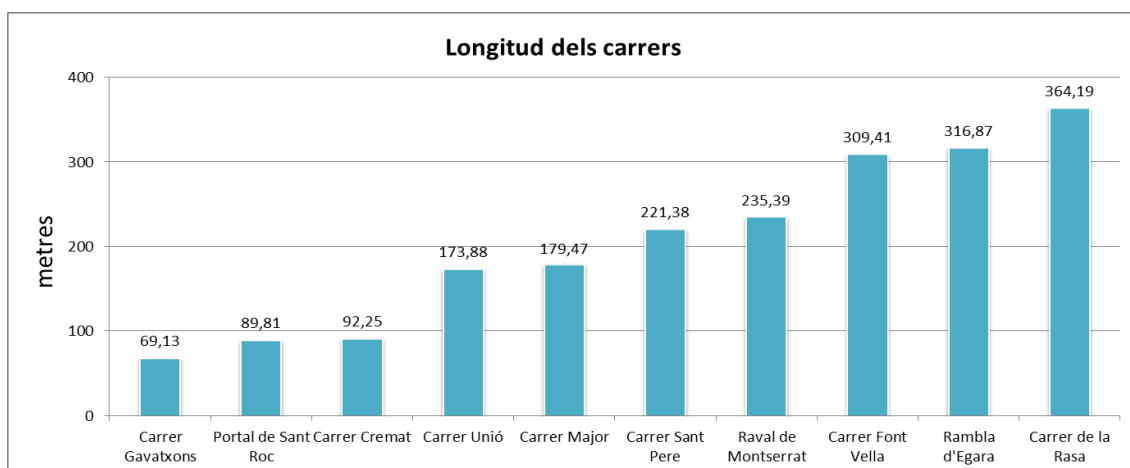

Font: Elaboració pròpia

Un cop explicats aquests gràfics, i s'ha exposat la observació realitzada, es mostren uns altres gràfics, **amb dades estàtiques**, que també ajuden a entendre la observació realitzada als carrers tractats.

La figura 36, exposa els metres que mesura cada carrer, per poder entendre sobre quin terreny es realitzava l'observació. Tres carrers es poden considerar com a curts, perquè mesuren menys de 100 metres llarg com són el carrer Gavatxons, el Portal de Sant Roc i el carrer Cremat. La resta de carrers es consideren com a mitjans o mitjans llargs, i només el carrer Font Vella, la Rambla d'Egara i el Carrer de la Rasa, que és el més llarg, es poden considerar precisament com a carrers llargs. Cal recordar que pel que fa a la Rambla, és molt més llarga però només s'ha realitzat observació del tram que compren entre el Portal de Sant Roc i el carrer de la Rasa.

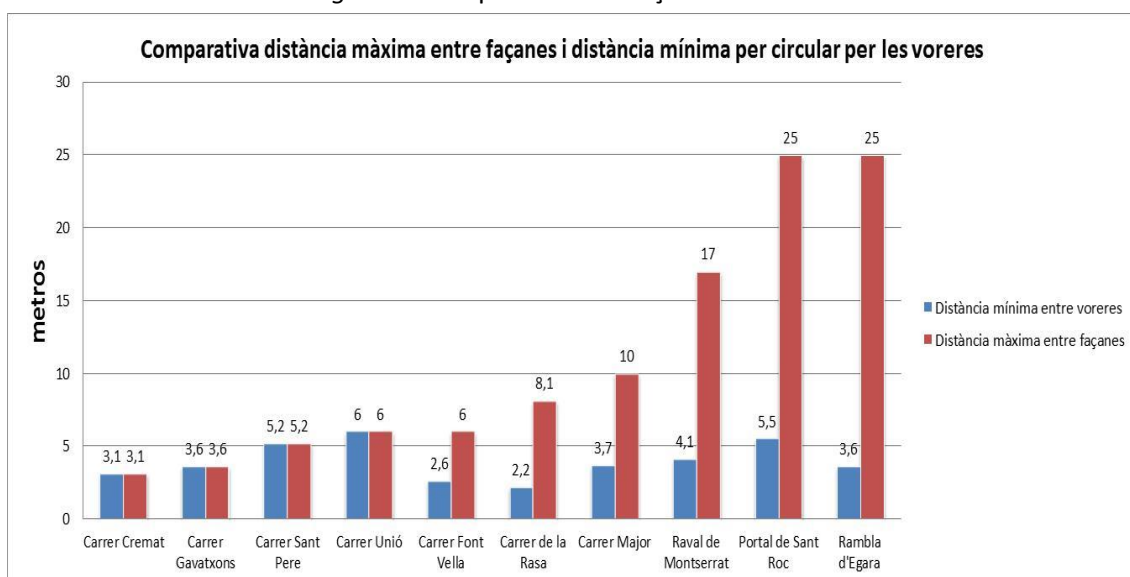
Figura 36. Longitud en metres de cada carrer.

Font: Elaboració pròpia

La següent figura, en canvi, mostra una comparativa sobre quina és la distància màxima entre façanes i quina és la distància mínima entre les voreres. És a dir, pel que fa a la distància entre façanes, es refereix d'una paret a una altre, comptant tant els carrers de vianants com els carrers on és permès el trànsit vehicular. Cal dir també que certs carrers presenten una sinuositat en la seva trama i que en certs punts són estrets però en d'altres, aquesta trama s'eixampla. Es veu com el carrer Cremat és el carrer més estret, ja que només hi ha una distància de poc més de 3 metres entre una façana i una altre, seguit pel carrer Gavatxons amb poc més de 3 metres i mig d'amplitud. D'altra banda, es veu com carrers com la Rasa, comptant també la vorera on es permet la circulació, el carrer Major, el Raval de Montserrat, i especialment, la Rambla d'Egara i el Portal de Sant Roc, també comptant la vorera on es permès el trànsit vehiculat, són els carrers més amples, arribant aquests dos darrers a tenir una distància màxima entre façanes de fins a 25 metres.

Figura 37. Amplitud de les façanes i voreres.

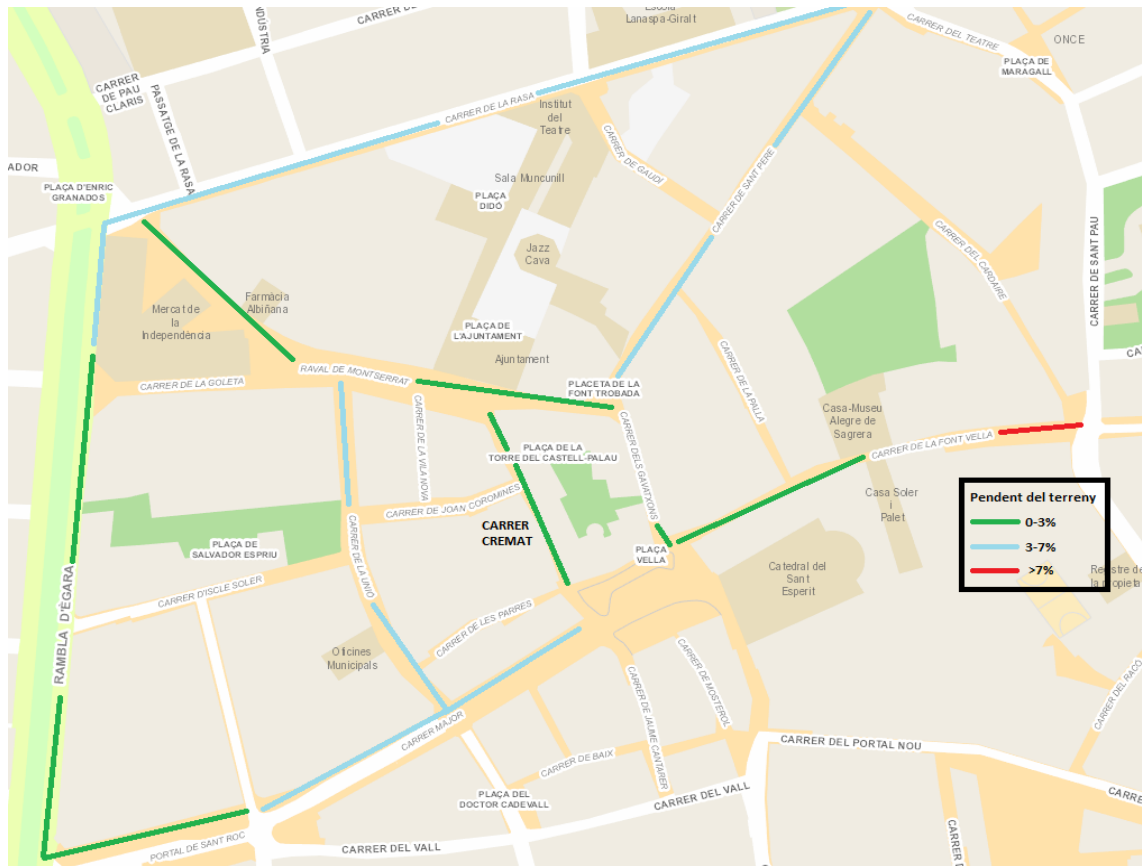
Font: Elaboració pròpia

D'altra banda, pel que fa referència a quina és la distància mínima entre les voreres, es vol saber els metres de vorera dels que disposa cada persona que hi circula fins a la paret als carrers de vianants, o fins a la vorera on es permès el trànsit vehicular. Es veu com les mesures es redueixen molt, i el carrer de la Rasa, tot i ser com s'ha dit un carrer amb una distància entre façanes de fins a 8 metres, si només es compta l'espai que cada usuari disposa per caminar per la vorera, la distància passa a ser de poc més de 2 metres hàbils per circular, seguint-los molt de prop carrers com el Font Vella, que tot i disposar d'una part de carrer molt ample, com s'ha vist a l'anterior gràfic, la major part del carrer és estret, amb una distància entre façanes poc superior als 2 metres i mig; o el carrer Cremat, que tot i ser rectilini com el Gavatxons, són també estrets, i més si l'afluència de gent és elevada, i hi circulen cotxets o cadires de rodes, per exemple. Els únics carrers que presenten una distància entre voreres superior als 5 metres són el carrer Sant Pere, el Portal de Sant Roc, especialment per una de les dues voreres (l'altre és més ample) i el carrer Unió. Tot i així, no són excessivament amples per circular, i si es produeix alguna situació com les exposades prèviament, no serà tant fàcil circular-hi.

Pel que fa al següent mapa, es poden veure els carrers tractats segons el pendent que presenti cadascun dels terrenys. Es veu com la majoria de carrers, el carrer Cremat, el Raval de Montserrat, el Portal de Sant Roc i bona part de la Rambla d'Egara o del carrer Font Vella, tenen un pendent gairebé inexistent, inferior al 3%. D'altra banda, carrers com el Major, el Sant Pere o la Rasa, sí que presenten un pendent d'entre el 3 i el 7%, suposant una pendent baixa, però existent i que no té perquè dificultar la circulació ni a gent gran, ni a persones amb cadira de rodes etcètera.

Per contra, on sí que existeix un pendent elevat, és al tram del carrer Font Vella on a més es fa més ample, suposant un pendent superior al 7%. En aquest cas, sí que pot dificultar passejar i/o circular a aquest grup de gent si no van acompanyats per altres persones, ja que és més perillós i hi ha més risc de patir qualsevol incident com per exemple, una caiguda.

Figura 38. Pendent dels carrers observats.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Guia Ciutadana. Ajuntament de Terrassa, 2019

Tot seguit, es mostren dues taules-resum amb els diferents elements que configuren qualitativament l'espai públic, distingit per carrers i amb una posterior explicació per a cada element.

Taula 4. Resum elements qualitius funcionals de l'espai públic.

Mobiliari funcional					
Carrers	Fanals i/o focus	Fonts	Bancs	Papereres	Pilones
Carrer Font Vella	ADEQUATS	PRESENCIA	8*	3	SI
Carrer Major	ADEQUATS	0	30	10	NO
Portal de Sant Roc	ADEQUATS	0	20	4	NO
Rambla d'Egara	ADEQUATS	PRESENCIA	30	20	NO
Carrer de la Rasa	ADEQUATS	0	34**	11	NO
Carrer Sant Pere	ADEQUATS	0	0	4	NO
Carrer Gavatxons	INSUFICIENTS	0	0	0	NO
Carrer Cremat	ADEQUATS	0	0	1	NO
Raval de Montserrat	ADEQUATS	0	22*	12	SI
Carrer Unió	INSUFICIENTS	0	6	5	SI

Font: Elaboració pròpia

Fanals i/o focus: Els carrers considerats ADEQUATS, compleixen els requisits mínims d'il·luminació i visibilitat en hores nocturnes, per tal de poder circular amb la major seguretat. D'altra banda, els carrers considerats INSUFICIENTS, no compleixen aquests mínims, ja que es considera que són massa foscos com per proporcionar sensació de seguretat en hores nocturnes.

Fonts: Només hi ha presència de fonts a dos carrers, al carrer Font Vella i a la Rambla d'Egara. A la resta de carrers, nul·litat de fonts.

Bancs: Els carrers amb bancs amb asterisc, com són el carrer Font Vella i el Raval de Montserrat, fan referència a què alguns d'ells són bancs sense suport per l'esquena. D'altra banda, el carrer amb dos asteriscs, que fa referència al carrer de la Rasa, es refereix a que al tram de la Plaça Didó, també hi ha alguns bancs. Al carrer Sant Pere, Gavatxons i Cremat, absència de bancs.

Papereres: Tots els carrers, amb major o menor mesura, presenten papereres. Només al carrer Gavatxons no s'ha vist cap, i al carrer Cremat només una. Aquests fets contrasten per exemple amb la Rambla d'Egara, el Raval de Montserrat, el carrer de la Rasa o el carrer Major, que compten amb entre deu i vint papereres.

Pilones: Els carrers amb pilones per restringir el trànsit i només permetre'l als residents o al transport de mercaderies són el carrer Font Vella, el Raval de Montserrat i el carrer Unió. La resta de carrers, no presenten pilones.

A continuació, es mostra la taula-resum relacionada amb el mobiliari decoratiu i verd.

Taula 5. Resum elements qualitius decoratius i verds de l'espai públic.

Mobiliari decoratiu i verd		
Carrers	Arbrat	Jardineres
Carrer Font Vella	ADEQUAT	NO
Carrer Major	ADEQUAT	NO
Portal de Sant Roc	ADEQUAT	NO
Rambla d'Egara	ADEQUAT	SI
Carrer de la Rasa	ADEQUAT	SI
Carrer Sant Pere	NUL	SI
Carrer Gavatxons	NUL	SI
Carrer Cremat	NUL	SI
Raval de Montserrat	ADEQUAT	SI
Carrer Unió	ADEQUAT	NO

Font: Elaboració pròpia

Arbrat: La major part dels carrers, tret del carrer Sant Pere, el carrer Gavatxons i el carrer Cremat, presenten arbrat i a més adequat per la seva bona concentració i/o distribució.

Jardineres: Hi ha jardineres, la majoria petites, que decoren els carrers de sis dels deu carrers tractats. Els que no en tenen són el carrer Font Vella, el carrer Major, el Portal de Sant Roc i el carrer Unió.

Un cop explicats els elements qualitius que configuren l'espai públic, tot seguit es mostra una taula-resum que inclou la presència o absència dels diferents perfils comercials als carrers observats, amb la posterior explicació.

Taula 6. Resum oferta comercial.

Perfil oferta comercial					
Carrers	Retail	Nacional	Multinacional	Franquícies	Oci Nocturn
Carrer Font Vella	PRESÈNCIA	PREDOMINI	PREDOMINI	PRESÈNCIA	ABSÈNCIA
Rambla d'Egara	PRESÈNCIA	PRESÈNCIA	PRESÈNCIA	PREDOMINI	ABSÈNCIA
Carrer de la Rasa	PRESÈNCIA	PRESÈNCIA	ABSÈNCIA	ABSÈNCIA	PREDOMINI
Carrer Sant Pere	PREDOMINI	PREDOMINI	ABSÈNCIA	ABSÈNCIA	ABSÈNCIA
Carrer Gavatxons	PRESÈNCIA	PREDOMINI	ABSÈNCIA	PRESÈNCIA	ABSÈNCIA
Carrer Cremat	PRESÈNCIA	PREDOMINI	ABSÈNCIA	PRESÈNCIA	ABSÈNCIA
Raval de Montserrat	PRESÈNCIA	PREDOMINI	PRESÈNCIA	PRESÈNCIA	ABSÈNCIA
Carrer Unió	PRESÈNCIA	PREDOMINI	PRESÈNCIA	PRESÈNCIA	ABSÈNCIA
Carrer Major	ABSÈNCIA	PRESÈNCIA	PRESÈNCIA	PREDOMINI	ABSÈNCIA
Portal de Sant Roc	PREDOMINI	PRESÈNCIA	PREDOMINI	PRESÈNCIA	ABSÈNCIA

Font: Elaboració pròpia

Retail: El *Retail* encara és present a la totalitat dels carrers observats, tret del carrer Major, sent el perfil comercial principal a carrers com el Sant Pere, el Gavatxons, el Cremat, el Raval de Montserrat i el Portal de Sant Roc.

Nacional: El comerç nacional es pot dir que és la oferta principal a més de la meitat dels carrers, ja que és el predominant a diversos d'ells i als que no ho són, també hi tenen presència amb algun establiment d'aquest tipus.

Multinacional: Les multinacionals s'han instal·lat a més de la meitat dels carrers observats, essent el perfil comercial predominant a carrers com la Font Vella o el Portal de Sant Roc. Tot i així, encara hi ha carrers com a la Rasa, el Sant Pere, el Gavatxons o el Cremat que encara no s'ha produït aquest fet.

Franquícies: Les franquícies ja s'han instal·lat a gairebé la totalitat dels carrers observats, especialment a causa de les franquícies de roba com *Zara*, *Stradivarius* o *Springfield*, a la Rambla d'Egara o el carrer Major, per exemple, o d'hamburgueses com *Goiko Grill* (veure resultats) del carrer Unió.

Oci Nocturn: Finalment, l'oci nocturn és absent a la totalitat dels carrers a excepció del carrer de la Rasa (veure resultats) on els bars musicals i les discoteques centres l'oferta comercial.

Finalment, un cop s'han comentat els diferents perfils comercials que hi ha als carrers observats del centre urbà de Terrassa, es mostra una taula-resum amb la presència o no de terrasses a l'espai públic.

Taula 7. Presència o absència de terrasses.

Carrers	Terrasses
Carrer Font Vella	ABSÈNCIA
Rambla d'Egara	PRESENCIA
Carrer de la Rasa	PRESENCIA
Carrer Sant Pere	ABSÈNCIA
Carrer Gavatxons	ABSÈNCIA
Carrer Cremat	ABSÈNCIA
Raval de Montserrat	PRESENCIA
Carrer Unió	PRESENCIA
Carrer Major	PRESENCIA
Portal de Sant Roc	PRESENCIA

Font: Elaboració pròpia

Es pot veure que a més de la meitat dels carrers observats, hi ha terrasses envaint l'espai públic. Aquestes terrasses, en alguns casos, redueixen molt l'espai de pas, tal i com passa al carrer Major, o al Portal de Sant Roc, dificultant fins i tot el pas.

A d'altres carrers com el Raval de Montserrat, el carrer Unió o el carrer de la Rasa, en aquest cas, amb la Plaça Didó, també ocupen espai públic però és més fàcil circular-hi, pel fet que els carrers són més amples o perquè envaeixen menys espai públic.

Cal dir que als carrers on no hi ha terrasses, com al carrer Sant Pere, Gavatxons o Cremat, és degut a què són carrers estrets on no s'hi podrien instal·lar aquestes terrasses. Cas similar succeeix amb el carrer Font Vella, i tot i comptar amb una bona part del carrer realment estreta, a la part ample, per sort, no s'han instaurat terrasses, que el que fan en definitiva és, en molts casos, dificultar el pas a les persones amb mobilitat reduïda i proporcionar menys metres dels que correspondrien per a que tothom hi pogués circular sense problemes.

Finalment, s'ha realitzat un gràfic per puntuar, de l'1 al 10, cada carrer. Els criteris utilitzats en aquesta puntuació varien degut a l'ús que en fan els vianants de l'espai públic, tenint en compte les diferents franges d'edat, la seva bona disposició d'elements de qualitat de l'espai públic, així com de la presència o no de comerços. El perquè d'aquesta puntuació s'ha realitzat a partir de seguir un criteri propi en funció de la observació realitzada. Es veu a continuació:

Puntuació

- 0.** Sense afluència de gent i dels diferents grups d'edat, sense ús de l'espai públic. Manca total d'elements qualitatius i funcionals i condicions totals d'inseguretat.
- 1.** Gairebé nul·la afluència de gent i grups d'edat, amb ús gairebé nul de l'espai públic. Manca gairebé total dels elements qualitatius i funcionals, amb condicions d'inseguretat.
- 2.** Baixa afluència de gent i nul·litat de pas d'algun grup d'edat. Manca de molts elements qualitatius bàsics per dotar un espai públic. Oferta comercial pràcticament nul·la.
- 3.** Baixa afluència de gent, i d'afluència de certs grups d'edat. Elements qualitatius bàsics escassos per adequar un carrer. Oferta comercial escassa e insuficient.
- 4.** Afluència de certs grups d'edat i manca d'activitats d'ús. Falta de certs elements qualitatius bàsics. Oferta comercial insuficient.
- 5.** Mitja afluència d'alguns grups d'edat, amb manca d'usos de l'espai públic. Falta de diversos elements qualitatius necessaris. Manca d'oferta comercial variada.
- 6.** Mitja afluència d'alguns grups d'edat i sense ús de la totalitat de caràcters de l'espai públic. Mancança de diversos elements qualitatius bàsics i necessaris. Manca d'algun tipus d'oferta comercial.

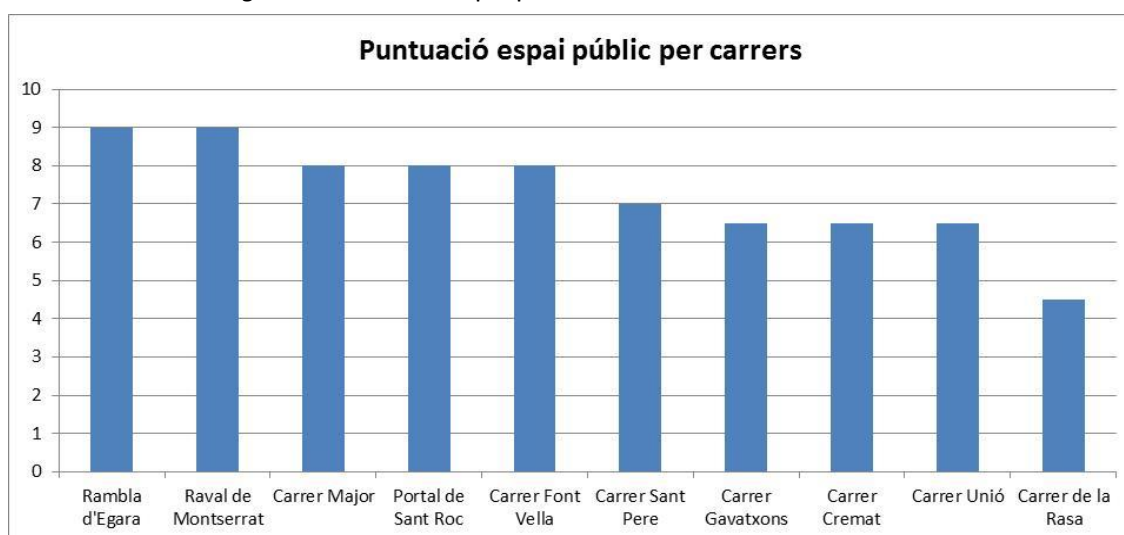
7. Mitja-alta aflluència de totes les edats i d'usos de l'espai públic. Correcte presència dels elements qualitius bàsics, amb alguna mancança. Oferta comercial correcte.

8. Mitja-alta aflluència de totes les edats i ús de l'espai públic adequat. Correcte presència dels elements qualitius necessaris. Oferta comercial correcte.

9. Alta aflluència de totes les edats i ús excel·lent de l'espai públic. Presència gairebé total d'elements qualitius funcionals i decoratius necessaris. Oferta comercial variada.

10. Alta aflluència de totes les edats i ús excel·lent de l'espai públic a les diferents franges horàries. Presència total d'elements qualitius funcionals i decoratius necessaris. Oferta comercial diversa i variada.

Figura 39. Puntuació proporcionada a cada carrer observat.

Font: Elaboració pròpia

Tal i com s'aprecia al gràfic global, **cap carrer** ha obtingut una puntuació de **10**, ja que els faltava algun element per ser considerats com a excel·lents, com pot ser una **manca** d'algun tipus **de perfil comercial** o per la **circulació vehicular**, entre d'altres motius. Els carrers amb una puntuació més elevada serien la Rambla d'Egara i el Raval de Montserrat amb una puntuació de **9 sobre 10**. Aquesta puntuació estaria relacionada amb un **ús freqüent** per part dels **vianants** d'aquests carrers, indiferentment de la franja d'edat, així com de la franja horària a la que s'ha realitzat l'anàlisi; amb que l'espai públic disposi **d'elements de qualitat**, com ara fanals que aportin bona il·luminació, bancs on poder seure, o arbrat per donar una **sensació d'amabilitat i confort al carrer**; i amb la **presència de comerços**, independentment de que siguin tradicionals o franquícies.

Els resultats atorguen una puntuació de notable, entre **7 i 8**, al carrer Major, al Portal de Sant Roc, al carrer Font Vella i al carrer Sant Pere. Aquests carrers coincideixen en què, tot i ser carrers amb una freqüència d'ús elevada i a les diferents franges horàries, i comptar amb comerços tant *botigues de proximitat* com nacionals o marques, i bona il·luminació nocturna, **no disposaven d'elements de qualitat suficients** per dotar l'espai públic d'un caràcter més complet i complex, com pot ser a causa de manca de mobiliari funcional com papereres o fonts, per exemple, decoratius com jardineres o perquè presenten algun tram en pendent que dificulten la circulació a la gent, com pot ser el carrer Font Vella.

Els carrer amb una puntuació de **6,5** són el carrer Cremat, el carrer Gavatxons i el carrer Unió. Els motius pels quals aquesta puntuació seria més baixa, estarien relacionats per una banda, amb la **manca d'elements de qualitat**, així com per **l'estretor dels carrers**, que no els permet instal·lar més mobiliari, especialment decoratiu, del que possiblement seria necessari. El cas del carrer Cremat és l'únic dels tres amb una bona il·luminació en hores nocturnes, però li falten elements per complementar una bona qualitat de l'espai públic.

D'altra banda, al carrer Unió i al carrer Gavatxons, hi ha una **escassetat de focus** o fanals, que no doten de la suficient il·luminació als carrers en hores nocturnes, fet que produeix que transmetin una **sensació important d'inseguretat**.

Finalment, el carrer de la Rasa és el carrer amb menor puntuació, i l'únic suspès en puntuació, amb una nota de **4,5**. Els motius per obtenir aquesta nota són diversos. Per una banda és un carrer amb **trànsit vehicular**. Per una altra és en bona part **estret**, fet que a més produeix que els diferents **elements mobiliaris s'apleguin, reduint massa l'espai als vianants** per circular. Un altre motiu seria el de la **poca oferta comercial** del carrer, més enllà de la de l'oci nocturn, que suposa un motiu d'alegria per als joves, però de preocupació per possibles conflictes per als més grans, que els obliguen a conviure en alguns casos amb el soroll constant, i fins i tot, com dèiem prèviament, a haver d'abandonar les seves llars, farts d'aquesta situació.

Tots aquests motius són els que porten a aquest carrer a rebre la puntuació més baixa assignada, i pels quals, tal i com s'ha comentat als resultats, s'haurien d'introduir **canvis i millores** per dotar-los amb els suficients elements que siguin necessaris per tal que aconseguixin ser segurs, o almenys transmetre-ho, confortables, amables i amb una oferta comercial més diversificada.

5.1. Discussió dels resultats

Un cop s'han mostrat i explicat els diferents gràfics, que aporten tant dades **dinàmiques** com **estàtiques**, a continuació es presenta una discussió dels resultats. Les dades dinàmiques són les que mostren variació de l'espai públic en termes d'afluència de gent, depenent de la franja horària; mentre que les dades estàtiques són aquelles que no varien durant la observació realitzada, com els elements que doten de qualitat l'espai públic.

Aquesta discussió relaciona les observacions junt amb el marc teòric exposat. Doncs bé, si s'analitza l'ús de l'espai públic per carrer s'ha pogut veure com tot i trobar diferències d'afluència de franja d'edats als carrers, depenent de la franja horària a la que s'ha realitzat la observació, queda clar que **al centre urbà de Terrassa hi ha vida**. Aquest fet demostra el que deia Gehl (2010), que defensa que si a la ciutat es veu moviment i activitat, vol dir que es produeixen intercanvis socials.

És clar que no és el mateix realitzar la observació en hora vall a les 14 del migdia, on et trobes una afluència menor de gent, perquè bona part dels establiments comercials estan tancats per exemple, que fer-la en hora punta a les 18 de la tarda, on l'activitat comercial és total, però el que no es pot dir és que no hi ha activitat. Això s'afirma perquè a ambdues hores, s'ha demostrat que hi ha vida al carrer, ja sigui passant, passejant, aturant-se a un banc o assegut a una terrassa i per tant, tal i com diu Jacobs (2011), es produeix **més d'una funció primària**, ja que la gent surt al carrer a diferents franges horàries i amb destinacions totalment distintes i a la vegada, en molts casos, comuna.

Per tant, la gent d'una manera o una altre, realitza un **ús de l'espai públic**, ja sigui de caràcter passiu, actiu o comú, però l'utilitza, certificant de nou paraules de Gehl (2010). És cert que el predominant a la majoria de franges horàries i carrers el **predominant** és el **passiu**, però també s'ha pogut veure que a les hores punta especialment, l'ús de l'espai públic actiu també adquireix rellevància. Cal **fomentar** també **més iniciatives locals** com les que es van observar a l'hora nocturna perquè així, la gent pot descobrir altres virtuts de la ciutat, creant un ambient festiu i de trobada, que ajudi a totes les franges d'edat a integrar-se i participar de la vida a la ciutat, reafirmant el **sentiment de pertinença**, d'acord amb les paraules de Borja i Muxí (2001).

L'espai públic del centre urbà de Terrassa compta amb **defectes i virtuts**. Igual que s'ha vist que carrers com el Raval de Montserrat compleixen la idea de ser **carrers saludables per ser de vianants**, amb molt arbrat, on és agradable passejar i per tant, amb un entorn pel qual atrau circular, tal i com defensa Gehl (2010), també s'han observat altres que no compleixen aquestes característiques.

Carrers com la Unió, que de nit presenten poca il·luminació i per tant, no fan còmode i segur passejar-hi, reafirmen les paraules de Borja i Muxí (2001) que conclouen que, per tal que homes i dones puguin utilitzar **l'espai públic de forma heterogènia**, cal dotar els carrers que presenten mancances **d'il·luminació, seguretat o visibilitat de majors i millors elements** perquè aquest fet es produeixi. No és l'únic exemple de carrer amb dèficits. Altres com el carrer de la Rasa, presenten una vorera estreta, amb circulació vehicular constant, motocicletes constantment aparcades sobre les voreres, reduint més encara el pas als vianants, fet que sumat a la oferta d'oci nocturn que venen, dóna al carrer una situació límit e incòmoda pels veïns que han de suportar nits de festa, així com matins on tot apareix brut i denigrat.

Aquests dos carrers són un exemple que no donen un ús atractiu per a la vida humana, tal i com conclou Gehl (2010) amb la classificació d'usos de l'espai públic, on reclama **espais públics atractius, sostenibles i segurs** o Pluma (2014), que demana una ciutat també **destinada per millorar la vida de les persones**, que sigui propera i amable i que, amb aquestes conclusions exposades, molts cops no és així. Per poder integrar tots aquests elements de la forma més adequada seria necessari dotar-les d'un caràcter interdisciplinari, tal i com conclouen Gehl (2010) i Dziekonsky *et al.* (2015). Si tot els carrers observats aconseguissin disposar de la suficient quantitat d'elements que els doti de qualitat, no ens trobaríem amb exemples com els exposats amb carrers com la Rasa o la Unió. Per això, també és interessant comentar el cas d'altres carrers com la Rambla d'Egara, el Portal de Sant Roc o el carrer Major. Els tres carrers tenen en comú que hi circula trànsit rodat però, pel que respecte a elements de qualitat de l'espai públic, tenen unes característiques realment adequades, amb quantitat de bancs per seure, amb arbrat per donar una imatge verda i sostenible als carrers o amb focus que, durant la nit, donen la suficient il·luminació com per poder circular amb seguretat i tranquil·litat. Per això és important, i afirmant el que deia Cabezas (2019) una característica com és l'ergonomia, la qual s'aplica en el disseny de les ciutats per dotar-les dels elements que necessitin, com mobiliari, llum o paviment.

És cert que la majoria de carrers del **centre urbà de Terrassa** disposen d'aquests elements, però també cal considerar aspectes com poden ser l'estretor d'un carrer (cas del carrer Gavatxons) el seu pendent (cas del carrer Font Vella) o el trànsit vehicular (cas del carrer de la Rasa, entre d'altres), per aconseguir un equilibri d'elements i situacions que acabin formant un espai públic de qualitat, còmode i segur, com conclou Cabezas (2019). Aquest fet dóna importància a què els ciutadans ja no només del centre urbà de Terrassa sinó també de la ciutat, es puguin sentir part important en futurs projectes de desenvolupament urbà, a partir de la **participació activa**, per assolir futurs espais públics de qualitat, amb potencial i que acabin creant un vincle i un sentiment de pertinença entre la població i el seu espai urbà, estant d'acord amb les paraules de Dziekonsky *et al.* (2015).

Al centre urbà de Terrassa a més, es concentra la **principal activitat comercial** de la ciutat, tal i com també conclouen Bros et al (1995). Com s'ha vist als resultats, carrers com al Raval de Montserrat, la Rambla d'Egara o el Portal de Sant Roc, per dir alguns exemples, presenten una oferta comercial variada, on poder trobar des del comerç més local amb productes exclusivament tradicionals, a grans multinacionals de roba amb els productes més exclusius. En general però, s'ha vist una **transformació** relacionada amb la **evolució de dels consumidors**, que han produït que la oferta s'hagi hagut d'adaptar a la demanda que la societat requereix, d'acord amb les paraules de Elizalde (1991). Per això, amb el cas de Terrassa, aquesta realitat es manté.

Com s'ha explicat, s'han vist relacions d'intercanvi entre els ciutadans, fet que ajuda a obtenir una cohesió indispensable per a tot espai públic, però que seria necessari encara més distingir-la a partir d'una **oferta dinamitzadora** destinada a **atraure més clients**, d'acord amb el que conclou la Confederació Espanyola de Comerç (2016). Això es manifesta ja que en aquest període en el que tot s'està urbanitzant, si s'aconsegueix crear una marca, en aquest cas la marca Terrassa, s'avançaria cap a un **creixement dinàmic, innovador i sostenible**. Tots aquests fets evitarien que Terrassa caigués en una dissolució (Borja i Muxí, 2001), pel debilitament del seu centre, i aplicar aquests factors pot ser indispensable, per no empitjorar indicis com els que s'exposaven amb l'article de Terrasadigital.cat (2019) (veure pàgina 24, en negreta) on ja es deia que **l'augment de la especulació**, estan fent augmentar en molts casos **el preu del lloguer** i obligant a tancar diversos establiments comercials perquè no poden fer front a aquestes despeses, com s'ha dit amb el cas del carrer Sant Pere en concret (veure resultats, pàgina 37) i que està provocant que cada cop més, **les franquícies de roba i les grans marques comercials s'instal·lin a Terrassa**, on no es mantenen tantes botigues singulars com agradaria.

D'aquesta manera, es pot arribar a una privatització de l'espai on els centre comercials substitueixin als carrers, les places o els mercats, i això és el que Terrassa i tota ciutat, vol evitar, perquè es mantenen una **identitat pròpia** que no sigui substituïda a causa de l'arribada d'aquestes grans factories produint una pèrdua d'aquest sentiment de pertinença pel qual identifica ser de Terrassa.

6. Conclusions

Aquesta recerca s'ha dut a terme mitjançant metodologia qualitativa, observant l'espai públic i fent un recull de l'espai, tenint en compte el flux de vianants i l'espai (entorn i comerç).

Pel que fa referència a l'**objectiu general**, que és identificar i analitzar l'espai públic a partir del flux de vianants i el comerç al centre urbà de Terrassa, s'ha demostrat, a partir dels resultats de l'observació realitzada i de la discussió presentada, que s'ha complert. S'ha pogut realitzar una observació d'un determinat grups de carrers del centre urbà de Terrassa, fent èmfasi en el **flux de vianants** trobat a diferents franges horàries i comprovar així com aquest fet, afecta també al **comerç** en termes d'activitat. Això és degut a que s'ha contrastat que a les hores on l'afluència de gent és més elevada, és a dir, a les hores punta, el comerç és més intensiu, mentre que a les hores vall, així com l'hora nocturna, l'activitat comercial és menor, ja que coincideix també amb una afluència de gent inferior, per coincidir amb ser hores de dinar o dormir o per fer la pausa del treball o sortir dels centres educatius, entre d'altres motius. Aquests fets han quedat confirmats amb l'observació realitzada a cada carrer, per les diferents franges horàries.

En quant al **primer objectiu específic**, que és identificar i explicar quins són i quina qualitat tenen els **elements de l'espai públic** d'un determinat grup de carrers del centre urbà de Terrassa, també han quedat explicats. S'ha vist que el centre urbà de Terrassa, **no disposa** en la totalitat dels seus carrers, dels **suficients elements de qualitat** per dotar l'espai públic. Alguns exemples són la **inexistència de fonts**, tant necessàries a l'estiu per refrescar-se a carrers com el Portal de Sant Roc o el carrer Major; la **falta d'il·luminació** a carrer com el Gavatxons o la Unió, on no hi ha els suficients fanals o focus, i que per tant, en hores nocturnes, transmeten sensació d'inseguretat; la inexistència de papereres i jardineres al carrer Gavatxons per complementar i donar una millor sensació de confort alhora de passejar-hi; o la **insuficient qualitat d'alguns elements**, com l'exemple explicat dels bancs del carrer Font Vella, els quals no tenen suport per l'esquena, i que per tant són incòmodes alhora de seure.

Aquestes carències seria necessari pal·liar-les per dotar als carrers d'una amabilitat i confort on es faci més agradable passejar i per tant, donar una qualitat superior satisfent les necessitats ciutadanes. Tot i així, altres carrers com el Raval de Montserrat per exemple, posseeixen una qualitat **l'espai públic gairebé excel·lent**, que ho seria s'instal·lés almenys una font, ja que dona gust passejar-hi per la sensació de vida que transmet.

Complint el **segon objectiu específic**, que és conèixer **el flux de vianants i l'ús que en fa de l'espai públic** en un determinat grup de carrers del centre urbà de Terrassa, en **quatre franges horàries de jornada laborable**, s'ha apreciat com el flux de vianants variava a les distintes franges horàries i als carrers, depenent si eren carrers amb major flux independentment de la hora observada com és la Rambla d'Egara o el Raval de Montserrat degut a la concentració d'espais comercials o majors elements de qualitat per fer agradable la circulació; o menor flux per la menor influència d'aquestes característiques esmentades.

També s'ha tingut en consideració si eren **carrers** anomenats **de pas**, i que serveixen de pont per anar a la destinació, com el carrer Cremat o el carrer Gavatxons que condueixen a carrers més transcendents de la ciutat per comptar amb majors serveis o amb majors i millors elements de qualitat com poden ser el Raval de Montserrat o el carrer Major; o si eren precisament carrers amb les característiques explicades amb el Raval o el Major. Aquest recull de consideracions ha ajudat per observar també quin ús realitzava aquest flux de vianants, seguint l'exemple de Jan Gehl (2010), i on predomina **l'ús de caràcter passiu**, en el que les persones passen pels carrers sense interactuar, utilitzant els carrers com a eines de passada principalment i on l'ús de caràcter actiu queda relegat, amb pràcticament presència més destacada a la hora punta de 18 a 19h. D'altra banda, l'ús de caràcter actiu, encara ha de créixer ja que només s'ha observat al Raval de Montserrat, gràcies al Mercat de la Independència.

El **tercer objectiu específic** que és comprendre el tipus de comerç que ofereix un grup de carrers del centre urbà de Terrassa, també ha quedat complert a partir de la observació realitzada, ja que s'ha exposat quin **perfil comercial** ofereix cada carrer, quina és la seva **oferta** comercial, i quins són els predominants o els que no s'hi troben a un determinat carrer. Per exemple, s'ha vist que a carrers com el Major, el *Retail* és pràcticament inexistent i les franquícies, especialment de roba, s'han apoderat de gran part de la oferta comercial; mentre que al carrer Sant Pere, s'ha apreciat una situació totalment contrària, sent el *Retail* el comerç més important del carrer i on les franquícies, encara no s'han instal·lat. A d'altres carrers però, existeix una situació més d'equilibri entre el perfil i l'oferta comercial, on el *Retail* i les franquícies conviuen, com pot ser al carrer Gavatxons, al carrer Unió o al carrer Font Vella.

Finalment, **el quart objectiu específic**, que és validar la **metodologia** per puntuar la qualitat de l'espai públic, es respon amb els tres anteriors i per tant, ha quedat complert. S'ha aconseguit **aplicar** a partir d'un treball qualitatiu d'observació realitzat als diferents carrers del centre urbà de Terrassa. Aquesta observació m'ha permès exposar posteriorment els resultats amb el recull de tot el que s'havia d'analitzar: ús de l'espai públic, flux de vianants, qualitat i comerç, en les diferents franges horàries en les que ho he realitzat, i amb la posterior discussió, on s'extreuen les principals característiques, basant-me en el marc teòric, així com en diversos autors que han

utilitzat aquesta temàtica prèviament, com Jan Gehl. A partir d'aquesta investigació, he pogut puntuar, en base a **criteri propi**, la qualitat de l'espai públic d'aquests carrers del centre urbà de Terrassa. El carrer de la Rasa ha estat el que ha obtingut una nota inferior (veure *Figura 39*) pel fet d'acumular més defectes per obtenir un espai públic de qualitat per la presència de trànsit vehicular, l'estretor de les voreres, l'acumulació d'excessius elements físics que redueixen encara més l'espai o la manca d'oferta comercial. D'altra banda, la Rambla d'Egara i el Raval de Montserrat són els carrers amb millor nota, ja que concentren un flux de vianants elevat, a les diferents franges horàries, independentment d'homes i dones o franges d'edat, a més de comptar amb un espai públic amb els elements de qualitat necessaris, ben distribuïts i amb un perfil comercial divers.

Pel que fa a les **hipòtesis**, i començant per la **general**, que és que els carrers que disposen de més i millors elements de qualitat al seu espai públic i d'un ús comercial més intensiu atrauen més flux de vianants, es pot afirmar que queda validada perquè s'ha vist que els carrers on **l'afluència de gent és major**, també són aquells, principalment, que concentren més i **millors elements de qualitat** al seu espai públic i que a la vegada, deriven en un **ús comercial** de caràcter més **intensiu**. Aquest fet, ha quedat contrastat amb els carrers citats al quart objectiu específic, la Rambla d'Egara o el carrer Major, que gaudien d'afluència de gent a totes hores per la qualitat dels seus elements públics, tant físics com decoratius i per l'oferta comercial que ofereixen, però que serviria també per altres carrers com el Major o el Portal de Sant Roc, per exemple. **Es pot afegir una frase de la Confederació Espanyola de Comerç (2014)** que esmenta que el comerç és i seguirà sent un element essencial en la vitalitat de la ciutat, que serà un actiu important perquè el centre de les ciutats no es debilitin en termes comercials. Amb aquesta frase es vol dir que s'ha de continuar planificant una oferta comercial diversa i variada per no caure en una única especialització.

Aquesta hipòtesis general, va relacionada amb **la primera hipòtesis específica** plantejada, que defensa que els carrers amb major diversitat d'activitats comercials reben més vianants. Es pot dir que ha quedat validada, ja que aquests carrers amb **major diversitat i oferta comercial**, són principalment, els que reben **més vianants, però existeixen matisos**. Amb el cas del Raval de Montserrat per exemple, el Mercat de la Independència és un gran actiu per atraure vianants per la gran quantitat d'oferta alimentària que conforma i que es combina amb comerços locals i franquícies que doten als vianants d'una oferta comercial interessant per satisfer les seves necessitats. A carrers com la Rasa es troben aquests matisos, suposant un cas particular ja que, tot i no disposar d'una oferta comercial variada, la presència de locals d'oci nocturn amb terrasses li aporta per la franja nocturna un elevat flux de vianants que la resta de carrers entre les 23 i les 00 hores, no tenen. Per tant, s'han de mirar els casos particulars per demostrar que aquesta hipòtesis queda validada totalment.

La **segona hipòtesis plantejada**, esmenta que els carrers amb millor qualitat en el seu espai públic són els més atractius per passar, passejar o circular. Queda validada a partir de la representació del gràfic de puntuació de l'espai públic, on s'aprecia que aquells **carrers amb major nota** i per tant, amb major qualitat, són els **més atractius** per realitzar-hi vida, com el Raval de Montserrat, la Rambla d'Egara, el carrer Major o el Portal de Sant Roc, perquè disposen de bancs on poder descansar, arbres per donar un ambient verd al carrer, o suficients papereres com per mantenir els carrers nets. De totes formes, si s'aconseguís eliminar totalment la circulació vehicular, aquests carrers serien encara més atractius i a més, seria més agradable poder-hi circular i realitzar-hi activitats a l'aire lliure, sense tenir por a que els nens creuin els carrers i aconseguint eliminar la contaminació que produeixen, així com el soroll que realitzen.

I pel que representa la **tercera hipòtesis específica**, que diu que el comerç del centre urbà tendeix a l'increment d'establiments de tipus franquiciat, grans cadenes i/o firmes, en detriment del tradicional, també ha quedat validada, ja que amb la discussió ha quedat demostrada que és així, i que les grans **franquícies estan creixent** a l'oferta comercial del centre de terrassa, sent la oferta predominant a la Rambla d'Egara i al carrer Major, deixant el **comerç tradicional** en una **posició difícil**, i amb una tendència complicada de corregir amb l'impuls que estan fent aquestes grans cadenes, presents a gairebé la totalitat dels carrers observats, tret del carrer de la Rasa i del carrer Sant Pere.

Així doncs, aquesta investigació ha aconseguit **complir** amb els **objectius proposats** inicialment, així com donar per **validades les hipòtesis plantejades**, a partir de seguir criteris establerts per diversos autors, com Jan Gehl (2010). Amb aquesta investigació es demostra que l'espai públic necessita d'activitats i moviments constants, per tal que els carrers no es consumeixin i quedin abandonats. A les nostres mans com a ciutadans està el poder aconseguir que els carrers assoleixin els llindars necessaris per a ser considerats en termes d'ús, flux de vianants, qualitat i comerç com a espais amb vida, pensats per nosaltres i per a nosaltres.

Per tal d'ajudar a complir aquestes expectatives, es plantegen diverses **propostes** per aconseguir que l'espai públic sigui exclusivament destinat als ciutadans, que són, com s'ha anat esmentant, qui donen sentit a la ciutat.

Són les següents:

- 1) Fomentar la participació ciutadana en els processos de disseny de nous espais públics.
- 2) Ajustar els espais públics per a les persones amb necessitats especials, així com per a una població cada cop més envellida.

- 3) Peatonalitzar completament els carrers dels centres urbans de les ciutats també per considerar temes de salut i contaminació.
- 4) Donar més visibilitat a les iniciatives ciutadanes per enfortir el sentiment d'identitat.
- 5) Dotar els carrers dels suficients elements de qualitat per proporcionar un espai públic segur, sostenible i confortable.

7. Bibliografia

Avellaneda, P., Serracant, M. (2014). *Nous (i vells) reptes en la mobilitat urbana*. Revista Papers 57. pp. 80-87.

https://ddd.uab.cat/pub/prmb/prmba2014m1n57/prmb_a2014m1n57p80.pdf

Borja, J. (2012). *Espacio público y derecho a la ciudad*. Barcelona. p.19.

https://debatstreballsocial.files.wordpress.com/2013/03/espacio_publico_derecho_ciudad_jordiborja.pdf

Borja, J., Muxí, Z.; pròleg de Bohigas, O. (2001). *El espacio público, ciudad y ciudadanía*. Diputació de Barcelona. Ed. Electa. p.119.

https://www.researchgate.net/profile/Zaida_Martinez3/publication/31731154_El_espacio_publico_ciudad_y_ciudadania_J_Borja_Z_Muxi_prol_de_O_Bohigas/links/543fbc00cf2be1758cf9779/El-espacio-publico-ciudad-y-ciudadania-J-Borja-Z-Muxi-prol-de-O-Bohigas.pdf

Bros, J.M.; Llobet, J.; Mestres, F. (1995). *El Comerç als Centres urbans de la Regió Metropolitana de Barcelona*. Revista Papers. Regió Metropolitana de Barcelona, núm. 22, genera 1995, pàgs. 61-68.

Crewe, L. (2000). *“Geographies of retailing and consumption”*. School of Geography, University of Nottingham, University Park, Nottingham NG7 2RD, UK. Progress reports. Progress in Human Geography 24, 2, pp. 275-290.

<http://www1.geo.ntnu.edu.tw/~moise/Data/Books/Economical/03%20retail%20geography/r07.pdf>

Dziekonsky, M; Henríquez, K.; Muñoz, A.; Muñoz, C.; Pávez, A.; Rodríguez, M.J.; (2015). *Espacios públicos y calidad de vida: Consideraciones interdisciplinarias*. Revista Austral de Ciencias Sociales 28: pàgs. 29,46.

<http://mingaonline.uach.cl/pdf/racs/n28/art02.pdf>

Espinosa, A. (2007). *El comercio como herramienta estructuradora del territorio. El caso de las ciudades alicantinas*. Tesis doctorales. Universidad de Alicante. p.530.

<http://www.cervantesvirtual.com/downloadPdf/el-comercio-como-herramienta-estructuradora-del-territorio-el-caso-de-las-ciudades-alicantinas-0/>.

Gehl, J. (2006). *La Humanización del Espacio Urbano*. En: Estudios Universitarios de Arquitectura. Colección Jorge Sainz. Editorial Reverté, p.56.

<https://leerlaciudadblog.files.wordpress.com/2016/05/gehl-la-humanizacion-del-espacio-urbano.pdf>

Gehl, J. (2010). *Ciudades para la gente*. Primera edición. Ciudad Autónoma de Buenos Aires: Ediciones Infinito. p.280

<https://issuu.com/majesbian/docs/344953224-ciudades-para-la-gente-ja>

Jacobs, J. (1961). *The Death and Life of Great American Cities*. Capitán Swing Libros, S.L. Oriol Nel.lo - Ciudad en movimiento. ed. (2011).

Muxí, Z. (2016). *Barcelona. Conflicting diversities*. A dialogue between Catalina Ortiz, Carmen Mendoza and Zaida Muxi. Leveraging **the city as a laboratory** for developing socially responsive design strategies. DPU Summer Lab. pp. 14-15.

https://www.ucl.ac.uk/bartlett/development/sites/bartlett/files/summerlab_publication_2016_draft_final.pdf

Pluma, À. (2014). *El tractament de l'espai públic. Passat, present i futur*. Responsable d'Espai Públic del Servei d'Equipaments i Espai Públic. Diputació de Barcelona. Butlletí Territori i Ciutat, núm. 52.

<https://www.diba.cat/documents/540797/695ebe25-a422-4c61-a29f-04cef71f2ed4>

Rebollo, A. (2003). *El papel de los mercados municipales en la vertebración de las tramas urbanas*. Universidad Autónoma de Madrid. Distribución y consumo. Mayo-junio.

https://www.mapa.gob.es/ministerio/pags/biblioteca/revistas/pdf_DYC/DYC_2003_69_38_41.pdf

Rebollo, O. (2011). *La transformación social urbana. La acción comunitaria en la ciudad globalizada*. Gestión y Política Pública. Volumen temático. pp. 159-186.

<http://www.scielo.org.mx/pdf/gpp/v21nspe/v21nspea5.pdf>

Sanz, A. (2010). *Espacio público democrático*. Donostia: Cuaderno de apuntes, p.37-49.

Simó, M., Casellas, A., Avellaneda, P. (2018). *Comercio minorista y peatonalización: evolución y adaptación en la ciudad costera de Malgrat de Mar (Barcelona)*. An. geogr. Universidad Complutense. 38(1), pp. 219-238.

<https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:NBZ7RTtyg98J:https://revistas.ucm.es/index.php/AGUC/article/view/60476/4564456547377+&cd=1&hl=ca&ct=clnk&gl=es>

7.1. Espais web

Ajuntament de Terrassa (2019). Ciutat. Districtes i Atenció ciutadana. Districtes. Districte 1.

<https://www.terrassa.cat/districte1>

Ajuntament de Terrassa (2019). Guia Ciutadana. Servidor de mapes

<https://emap.terrassa.cat/mapGIS/?modul=GC>

Ajuntament de Barcelona (2017). *Millora de relacions de proximitat a l'espai públic*. Districte de Sants-Montjuïc.

https://ajuntament.barcelona.cat/sants-montjuic/sites/default/files/documentacio/mesura_relacions_proximitat_2017_s-m_0.pdf

Cabezas, C. (2013). *Claves para proyectar espacios públicos confortables. Indicador del confort en el espacio público*. Artículos Plataforma arquitectura.

<https://www.plataformaarquitectura.cl/cl/02-285882/claves-para-proyectar-espacios-publicos-confortables-indicador-del-confort-en-el-espacio-publico>

Confederación Española de Comercio. (2014). *El comercio es la vida de la Ciudad y mantiene con ella una estrecha relación que permite a los ciudadanos disfrutar de espacios y Servicios irrenunciables. Cumple una función social integradora y dinamizadora*. Documento consensuado con CONFCOMMERCIO ITALIA.

<http://s449868738.mialojamiento.es/confespacomercio/wp-content/uploads/2014/04/87fcd1a6-abb3-48f5-a0eb-aaad77277c7b.pdf>

Idescat (2018). Estadística oficial de Catalunya. Generalitat de Catalunya

<https://www.idescat.cat/>

Pinterest (2010). Sociology of Space.

<https://www.pinterest.es/pin/571957221412346183/>

Toca, A. (2017). *Usos del espacio público: la ciudad*. Artículo de Excelsior. Nuestra ciudad.

<https://www.excelsior.com.mx/opinion/antonio-toca/2017/09/09/1187185>

Web ConnecTerrassa (2018). Què fem. Comerç proper, professionals experts.

<http://www.connecterrassa.cat/sobre-nosaltres/que-fem>

Web Terrassa centre (2019). Presentació. Benvinguts a Terrassa Centre.

<http://www.terrassacentre.com/>

7.2. Premsa

Televisió Terrassadigital.cat (2019): *Gairebé un terç de les botigues del Centre ja es troben a altres ciutats*. Notícies. Data de publicació: 3 d'abril del 2019.

<http://terrassadigital.cat/gairebe-un-terc-de-les-botigues-del-centre-ja-es-troben-a-altres-ciutats/>

8. Annex

8.1. Imatges d'interès no incloses durant el text

Observació franja horària de 12 a 13h

Figura 40. Espai públic del Raval de Montserrat.

Font: Arxiu personal, 7 de maig de 2019

Figura 41. Terrasses envaint espai públic al carrer Major.

Font: Arxiu personal, 9 de maig de 2019

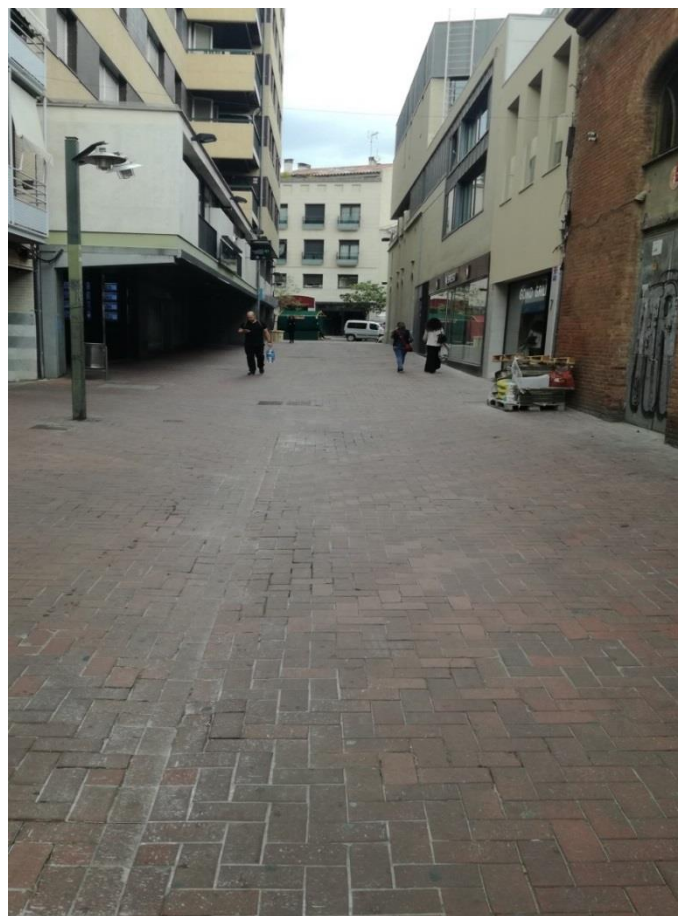
Observació franja horària de 14 a 15

Figura 42. Calma al carrer Font Vella.

Font: Arxiu personal, 13 de maig de 2019

Figura 43. Ús de caràcter passiu al carrer Unió.

Font: Arxiu personal, 13 de maig de 2019

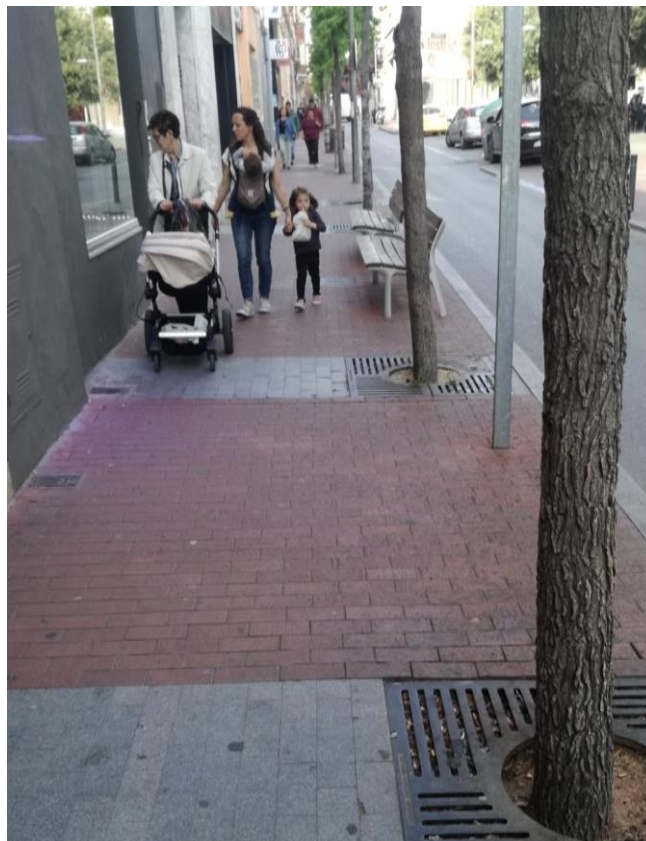
Observació franja horària de 18 a 19h

Figura 44. Activitat intensa a la Rambla d'Egara.

Font: Arxiu personal, 15 de maig de 2019

Figura 45. Dificultat per circular al carrer de la Rasa.

Font: Arxiu personal, 15 de maig de 2019

Observació franja horària de 23 a 00h

Figura 46. Elevada afluència de gent en hora nocturna al carrer Gavatxons.

Font: Arxiu personal, 7 de juny de 2019

Figura 47. Famílies al carrer Sant Pere.

Font: Arxiu personal, 7 de juny de 2019

8.2. Índex de figures

<i>Figura 1.</i> Esquema “Classificació d’usos de l’espai públic” de Jan Gehl, 2010.....	pàg.10
<i>Figura 2.</i> Esquema dels elements que configuren l’espai públic.....	pàg.14
<i>Figura 3.</i> Esquema de “Condicionantes espacios públicos de calidad” de Cabezas, 2019.....	pàg.15
<i>Figura 4.</i> Itinerari de l’àrea d’estudi del centre urbà de Terrassa.....	pàg.22
<i>Figura 5.</i> Mapa conceptual metodològic.....	pàg.32
<i>Figura 6:</i> Terrasses envaint espai públic a la Rambla d’Egara.....	pàg.35
<i>Figura 7.</i> Activitat al carrer Gavatxons.....	pàg.37
<i>Figura 8.</i> Presència de motocicletes a una vorera del carrer Major.....	pàg.40
<i>Figura 9.</i> Gràfic-resum afluència grups d’edat de 12 a 13h.....	pàg.41
<i>Figura 10.</i> Gràfic-resum afluència activitats d’ús de 12 a 13h.....	pàg.42
<i>Figura 11.</i> Gràfic-resum afluència trànsit vehicular de 12 a 13h.....	pàg.42
<i>Figura 12.</i> Gràfic-resum afluència de gent i ombra.....	pàg.43
<i>Figura 13.</i> Vista afluència de gent al carrer Sant Pere.....	pàg.45
<i>Figura 14.</i> Poca afluència de gent al carrer Cremat.....	pàg.46
<i>Figura 15.</i> Espai públic del Portal de Sant Roc.....	pàg.47
<i>Figura 16.</i> Gràfic-resum afluència grups d’edat de 14 a 15h.....	pàg.48
<i>Figura 17.</i> Gràfic-resum afluència activitats d’ús de 14 a 15h.....	pàg.48
<i>Figura 18.</i> Gràfic-resum afluència trànsit vehicular de 14 a 15h.....	pàg.49
<i>Figura 19.</i> Gràfic-resum afluència de gent i ombra.....	pàg.49
<i>Figura 20.</i> Activitat intensa al carrer Font Vella.....	pàg.51
<i>Figura 21.</i> Ús de l’espai públic de caràcter actiu al Raval de Montserrat.....	pàg.53
<i>Figura 22.</i> Activitats d’estar al carrer Unió.....	pàg.54
<i>Figura 23.</i> Dificultat de circulació al Portal de Sant Roc.....	pàg.55
<i>Figura 24.</i> Gràfic-resum afluència grups d’edat de 18 a 19h.....	pàg.55

<i>Figura 25.</i> Gràfic-resum aflluència activitats d'ús de 18 a 19h.....	pàg.56
<i>Figura 26.</i> Gràfic-resum aflluència trànsit vehicular de 18 a 19h.....	pàg.56
<i>Figura 27.</i> Gràfic-resum aflluència de gent i ombra.....	pàg.57
<i>Figura 28.</i> Carrer il·luminat i terrasses plenes al carrer de la Rasa.....	pàg.58
<i>Figura 29.</i> Activitat nocturna al carrer Cremat.....	pàg.60
<i>Figura 30.</i> Escassa il·luminació al carrer Unió.....	pàg.61
<i>Figura 31.</i> Bona il·luminació i elements morfològics del Portal de Sant Roc.....	pàg.62
<i>Figura 32.</i> Gràfic-resum aflluència grups d'edat de 23 a 00h.....	pàg.62
<i>Figura 33.</i> Gràfic-resum d'aflluència activitats d'ús de 23 a 00h.....	pàg.63
<i>Figura 34.</i> Gràfic-resum aflluència trànsit vehicular de 23 a 00h.....	pàg.63
<i>Figura 35.</i> Gràfic-resum aflluència de gent de 23 a 00h.....	pàg.64
<i>Figura 36.</i> Longitud en metres de cada carrer.....	pàg.65
<i>Figura 37.</i> Amplitud de les façanes i voreres.....	pàg.65
<i>Figura 38.</i> Pendent dels carrers observats.....	pàg.67
<i>Figura 39.</i> Puntuació proporcionada a cada carrer observat.....	pàg.72
<i>Figura 40.</i> Espai públic del Raval de Montserrat.....	pàg.86
<i>Figura 41.</i> Terrasses envaint espai públic al carrer Major.....	pàg.86
<i>Figura 42.</i> Calma al carrer Font Vella.....	pàg.87
<i>Figura 43.</i> Ús de caràcter passiu al carrer Unió.....	pàg.87
<i>Figura 44.</i> Activitat intensa a la Rambla d'Egara.....	pàg.88
<i>Figura 45.</i> Dificultat per circular al carrer de la Rasa.....	pàg.88
<i>Figura 46.</i> Elevada aflluència de gent en hora nocturna al carrer Gavatxons.....	pàg.89
<i>Figura 47.</i> Famílies al carrer Sant Pere.....	pàg.89

8.3. Índex de taules

Taula 1. Nom dels carrers d'estudi.....	pàg.21
Taula 2. Calendari d'observació d'un grup de carrers del centre urbà de Terrassa durant el mes de maig i juny.....	pàg.25
Taula 3. Síntesis de variables i indicadors.....	pàg.27
Taula 4. Resum elements qualitius funcionals de l'espai públic.....	pàg.68
Taula 5. Resum elements qualitius decoratius i verds de l'espai públic.....	pàg.69
Taula 6. Resum oferta comercial.....	pàg.69
Taula 7. Presència o absència de terrasses.....	pàg.70